

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 17. joulukuuta 2010 (20.01)
(OR. en)**

**17195/1/10
REV 1**

**COPEN 275
EJN 72
EUROJUST 139**

ILMOITUS

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	8216/2/08 REV 2 COPEN 70 EJN 26 EUROJUST 31
Asia:	Tarkistettu versio eurooppalaisesta käsikirjasta eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseksi

Neuvosto antoi 3. ja 4. 6. 2010 neuvoston päätelmät neljännen keskinäisen arviointikierroksen loppuraporttiin sisältyvien suositusten jatkotoimista eurooppalaisen pidätysmääräyksen osalta.

Neuvoston päätelmien 2 kohdassa viidennen keskinäisen arviointikierroksen loppuraportin suositukseen 9 liittyen, ja jotta oikeasuhteisuusvaatimuksen ottamisesta käyttöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen edellytyksenä päästäisiin johdonmukaiseen ratkaisuun Euroopan unionin tasolla, sovittiin, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisesta laaditun eurooppalaisen käsikirjan 1 3 kohdan (eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseen sovellettavat perusteet – suhteellisuusperiaate) toinen kohta olisi muutettava seuraavasti ja sen viimeinen kohta olisi poistettava.

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä näiden neuvoston päätelmien mukaisesti tarkistettu eurooppalaisen käsikirjan teksti eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisesta.

¹ 8216/2/08 REV 2 COPEN 70 EJN 26 EUROJUST 31.

Rikosasiayhteistyöryhmän 9. 12. 2010 pitämän kokouksen päätelmien mukaisesti alun perin liitteeseen VIII sisällytetty luettelo eurooppalaista pidätysmääräystä koskevista yhteysviranomaisista ja yhteystiedoista on poistettu eurooppalaisen pidätysmääräyksen käsikirjasta ja on nyt asiakirjassa 17832/10 COPEN 289 EJM 78 EUROJUST 150. Tämä uusi asiakirja tarkistetaan säännöllisesti luettelon ajantasaisuuden varmistamiseksi.

LIITE

EUROOPPALAINEN KÄSIKIRJA EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN ANTAMISESTA¹

¹ Tässä esitetyt huomautukset eivät ole velvoittavia eivätkä vaikuta puitepäätöksen täytäntöönpanemiseksi annettuun kansalliseen lainsäädäntöön. Huomautukset ovat vain suosituksia. Oikeusviranomaisille kuitenkin huomautetaan, että heidän velvollisuutensa on tulkita kansallista lainsäädäntöä puitepäätöksen mukaisesti (ks. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisu asiassa C-105/03, Pupino).

JOHDANTO

- Tämän julkaisun tarkoituksena on opastaa hyviin toimintatapoihin, jotka perustuvat saatuihin kokemuksiin, ja tarjota toimivaltaisille tuomareille ja syyttäjille erityistietoa siitä, miten eurooppalainen pidätysmääräyslomake olisi täytettävä. Tätä varten tekstissä on konkreettisia esimerkkejä pidätysmääräyksen laatimisesta.
- Eurooppalainen pidätysmääräys on ensimmäinen oikeudellinen väline, joka perustuu rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen. Tämä merkitsee ratkaisevaa muutosta verrattuna aiempaan rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevaan menettelyyn, joka on korvattu oikeusviranomaisten välisillä luovuttamismenettelyillä oikeuden, turvallisuuden ja vapauden alueella. Tämä vaikuttaa erityisesti menettelyihin, määräaikoihin ja perusteisiin olla luovuttamatta henkilöä. Eurooppalainen pidätysmääräys liittyy siten kiinteästi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklassa määrättyihin tavoitteisiin.
- Pidätysmääräystä olisi käytettävä tehokkaalla, tosiasiallisella ja oikeasuhteisella tavalla rikollisuuden estämiseksi ja tukahduttamiseksi, mutta epäiltyjen ja tuomittujen ihmisoikeuksia kunnioittaen. Tämä henkilökohtaisen vapauden riistoon perustuva väline on periaatteessa tarkoitettu edistämään syytetoimia, jotka liittyvät vakavampaan ja vahingollisempaan rikollisuuteen, jolla sen käyttöä voidaan perustella, tai panemaan rangaistus täytäntöön. Sitä on tarkoitus käyttää vain, jos kansallisella tasolla on annettu pidätysmääräys tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös.

- "Eurooppalaisen pidätysmääräyksen on tarkoitus vaikuttaa yhtenäisellä tavalla kaikkialla Euroopan unionissa. Sillä pyritään pikaiseen ja ripeään luovuttamiseen. On myös huomattava, että ilmeisistä käytännön syistä suuri osa eurooppalaisista pidätysmääräyksistä ei kohdistu ainoastaan yhteen jäsenvaltioon: ks. Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin ylähuoneen Eurooppa-valiokunnan raportti "European Arrest Warrant - Recent Developments" (HL Paper 156), kohta 21. Puitepäättöksen liitteenä oleva lomake on suunniteltu tämän oletaman pohjalta. Eurooppalaista pidätysmääräystä ei tarvitse osoittaa tietylle jäsenvaltiolle. Kun se on annettu, se on käytettävissä siellä, missä asianomainen henkilö kulloinkin sattuu olemaan, kun se pannaan täytäntöön"¹.
- Käsikirja laadittiin Portugalin ja Slovenian puheenjohtajakausilla, ja siinä avustivat lukuisat eri puolilla Eurooppaa pidätysmääräysten laatimisesta vastaavat toimihenkilöt sekä Euroopan oikeudellinen verkosto, Eurojust, EU:n neuvoston pääsihteeristö ja Euroopan komissio. Se hyväksyttiin 36 artiklan komitean 14.–15.5.2008 pidetyssä kokouksessa. Komitea on sama, joka käsitteli Belgian puheenjohtajakaudella 2001 pidätysmääräystä koskevan puitepäättöksen säännöksiä.
- Käsikirjaa voidaan tulevaisuudessa tarpeen mukaan päivittää käytännön kokemusten, puitepäättökseen tehtyjen muutosten tai oikeuden päätösten mukaan.
- Käsikirjan tekstiä koskevat huomautukset olisi lähetettävä EU:n neuvostoon (Council of the EU, General Secretariat, Unit for Judicial Cooperation in Criminal Matters, Rue de la Loi 175, B-1040 Brussels) (sähköposti: eaw@consilium.europa.eu) tai Euroopan komissioon (the European Commission, DG JLS, Unit for Judicial Cooperation in Criminal Matters, European Commission, B-1049 Brussels).

¹ Lordi Hope of Craigheadin lausunto asiassa Dabas v. The High Court of Justice, Madrid [House of Lords, 2007 UK HL 6].

SISÄLLYS

1.	Puitepäättös eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä.....	9
1.1	Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja pääpiirteet	10
1.2	Eurooppalainen pidätysmääräyslomake	11
2.	Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano EU:n jäsenvaltioissa	12
2.1	Jäsenvaltioiden lausumat, jotka koskevat tekojen päivämäärään liittyviä erityisjärjestelyjä	12
2.2	Omien kansalaisten luovuttaminen	13
3.	Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseen sovellettavat perusteet – suhteellisuusperiaate.....	14
4.	Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kääntäminen.....	15
4.1	Eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisessa hyväksytyt kielet eri EU:n jäsenvaltioissa	16
5.	Täytäntöönpanoviranomaisen määräaika eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamiselle henkilön pidättämisen jälkeen	16
6.	Eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttäminen.....	16
7.	Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittaminen.....	18
7.1	Jos pidätettävän henkilön olinpaikka on tiedossa	18
7.2	Jos pidätettävän henkilön olinpaikka ei ole tiedossa.....	19

7.3	Schengenin tietojärjestelmä SIS	19
7.4	Eurooppalainen pidätysmääräys SISone4all-järjestelmässä.....	19
7.5	Toimittaminen Interpolin kautta	21
8.	Eurojustin tehtävä.....	21
9.	Euroopan oikeudellinen verkosto.....	22
10.	"Fiches Françaises" -ohjeet kussakin jäsenvaltiossa.....	22
11.	Sopimus Norjan ja Islannin sekä Euroopan unionin välillä.....	23
12.	Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiaa koskevat päätökset	23
13.	Eräiden korkeimpien oikeuksien päätöksiä (tiivistelminä).....	23
14.	Lisätietoa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä	23
15.	Esimerkki eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttämisestä	24

LIITTEET

Liite I	Puitepäätös (2002/584/YOS), tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä.....	25
Liite II	Eurooppalainen pidätysmääräyslomake.....	49
Liite III	Eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttöohjeet	55
Liite IV	Jäsenvaltioiden eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisessa hyväksymät kielet	76
Liite V	Etsityn henkilön kiinniottamisen jälkeiset määräajat eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen osalta	78
Liite VI	Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (C 105/03) asia Pupino	80
	Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (C 303/05) asia Advokaten voor de Wereld	99
Liite VII	Eräiden korkeimpien oikeuksien päätöksiä (tiivistelminä)	119
Liite VIII	Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehtyä päätöstä koskeva vakiolomake	127

1. Puitepäätös eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä

Neuvosto teki eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen 13. kesäkuuta 2002¹. Sen 34 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava puitepäätöksen säännösten noudattamisen edellyttämät tarpeelliset toimenpiteet viimeistään 31. joulukuuta 2003. Uusi järjestelmä on 1. tammikuuta 2004 alkaen korvannut joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta entiset luovuttamisjärjestelyt. Seuraavissa (yleis)sopimuksissa olevat jäsenvaltioiden välistä luovuttamista koskevat määräykset on korvattu:

- Rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehty eurooppalainen yleissopimus, sen 15 päivänä lokakuuta 1975 tehty lisäpöytäkirja sekä sen 17 päivänä maaliskuuta 1978 tehty toinen lisäpöytäkirja ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehty eurooppalainen yleissopimus rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen osalta;
- Euroopan yhteisöjen kahdentoista jäsenvaltion välillä luovuttamispyyntöjen lähettämismenetelmien yksinkertaistamisesta ja nykyaikaistamisesta 26 päivänä toukokuuta 1989 tehty sopimus;
- Yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa 10 päivänä maaliskuuta 1995 tehty yleissopimus;
- Rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty yleissopimus;
- Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen III osasto, 4 luku.

Eurooppalainen pidätysmääräys on Euroopan unionissa täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös. Se annetaan yhdessä jäsenvaltiossa ja pannaan täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti.

¹ EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

1.1 Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja pääpiirteet

Eurooppalainen pidätysmääräys korvaa perinteisen luovuttamisjärjestelmän yksinkertaisemmalla ja nopeammalla järjestelyllä, jolla etsitty henkilö voidaan luovuttaa syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten. Pidätysmääräys voidaan antaa sellaisiin tekoihin liittyviä syytetoimenpiteitä varten, joista kotimaan lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka *enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta*¹ (tutinnan, kuulustelun ja oikeudenkäynnin aikana, kunnes tuomio on lopullinen), tai se voidaan antaa sellaisista rangaistustuomioista tai turvaamistoimenpidettä koskevista päätöksistä, joiden kesto on *vähintään neljä kuukautta*. Perusteet eivät ole kumulatiivisia.

Perinteisessä luovuttamisessa keskusviranomaisilla oli tärkeä tehtävä. Pidätysmääräysmenettelyssä he toimivat pääsääntöisesti vain tuki-, välitys- tai tiedotusyksikkönä. Pyyntöjen yksinkertaistamiseksi ja helpottamiseksi ne esitetään nyt yhtenäisellä tavalla *täyttämällä eurooppalainen pidätysmääräyslomake*.

Puitepäätös perustuu yhteiseksi oikeudenkäyttöalueeksi yhdentymisen periaatteeseen, ja siihen sisältyy uusi, jäsenvaltioiden keskinäiseen luottamukseen nojautuva tapa tehdä yhteistyötä. Omien kansalaisten luovuttamisesta on sen myötä tullut periaate ja pääsääntö, josta on harvoja poikkeuksia. Nämä poikkeukset koskevat määräaikoja ja täytäntöönpanoon liittyviä vaatimuksia.² Käytäntö on osoittanut, että noin viidennes kaikista unionissa tapahtuvista luovutuksista koskee omia kansalaisia, vaikka usein asetetaankin puitepäätöksen mukaisia paluuseen tai tuomion täytäntöönpanoon liittyviä ehtoja, kun luovutus pannaan täytäntöön.

¹ Huomattakoon, että puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa ilmausta "*enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta*" olisi tulkittava aiemman luovutusjärjestelmän (eli rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva vuoden 1957 eurooppalainen yleissopimus ja rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva vuoden 1995 EU:n yleissopimus) mukaisesti. Sen vuoksi puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdan täytäntöönpanolainsäädännössä olisi mainittava, että pidätysmääräys voidaan antaa tapauksissa, joissa rikoksesta langetettava seuraamus on vähintään 12 kk.

² Ks. luku 2.2, jossa käsitellään omien kansalaisten luovuttamista.

Yhteistyöstä kieltäytymisen perusteita on vähennetty. Puitepäätöksessä on poistettu kieltäytymis- ja luovuttamatta jättämisperusteiden joukosta teon kaksoisrangaistavuuden tutkiminen sen kaikkiaan 32 rikosta sisältävän luettelon osalta, jonka pidätysmääräyksen antava valtio määrittelee, jos näistä rikoksista pidätysmääräyksen antavassa valtiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta. Jos kyseessä olevasta rikoksesta seuraava rangaistus on alle kolme vuotta tai rikosta ei ole luettelossa, kaksoisrangaistavuutta sovelletaan edelleen.

Näin ollen jos tutkittavana olevat tai tuomitut rikokset vastaavat määrättyssä tapauksessa niiden tyyppikuvausta pidätysmääräyksen antavan valtion lainsäädännössä, niin täytäntöönpaneva oikeusviranomainen ei saa tutkia rikoksen kaksoisrangaistavuutta.

1.2 Eurooppalainen pidätysmääräyslomake

Eurooppalainen pidätysmääräys on oikeudellinen päätös, joka annetaan puitepäätöksessä säädettyssä muodossa. Pidätysmääräyslomake on pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen liitteessä. Lomaketta on käytettävä, vaikka se ei aina jäsenvaltioiden lainsäädännöstä selvästi ilmenekään. Neuvoston tarkoituksena oli antaa käyttöön työväline, jonka pidätysmääräyksen antavat viranomaiset voivat helposti täyttää ja täytäntöönpanoviranomaiset helposti tunnistaa. Lomakkeen yhtenä tarkoituksena on välttää aikaa vievä ja kallis kääntäminen ja helpottaa tiedonsaantia. Vain tätä lomaketta olisi käytettävä, eikä siihen saa tehdä muutoksia. Koska lomake on periaatteessa ainoa peruste etsityn henkilön pidättämiselle ja luovuttamiselle, se olisi täytettävä erityisen huolellisesti, jotta ei tarvitsisi turhaan pyytää lisätietoja. Lomake voidaan täyttää ja tulostaa Euroopan oikeudellisen verkoston [www-sivustolla](http://www.ejn-crimjust.europa.eu/documents.aspx) <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/documents.aspx>.

2. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano EU:n jäsenvaltioissa

2.1 Jäsenvaltioiden lausumat, jotka koskevat tekojen päivämäärään liittyviä erityisjärjestelyjä

Pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen 32 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltio voi puitepäätöstä tehtäessä antaa lausuman, jossa se ilmoittaa täytäntöönpanojäsenvaltiona soveltavansa pidätysmääräystä koskevaa puitepäätöstä vain tekoihin, jotka on tehty tietyn, erikseen ilmoitettavan päivämäärän jälkeen, joka ei voi olla myöhäisempi kuin 7. elokuuta 2002. Ennen jäljempänä mainittuja päivämääriä tehtyjen tekojen osalta edellytetään perinteistä luovutuspyyntöä, jotta etsitty henkilö voitaisiin luovuttaa.

Tällaisen lausuman ovat antaneet seuraavat jäsenvaltiot:

- Itävalta: 7. elokuuta 2002 jälkeen tehdyt rikokset
- Tšekki: Tšekin kansalaisten 1. marraskuuta 2004 jälkeen tekemät rikokset¹
- Ranska: 1. marraskuuta 1993 jälkeen tehdyt rikokset
- Italia: 7. elokuuta 2002 jälkeen tehdyt rikokset. Italian lainsäädännön mukaan Italia ei voi panna täytäntöön ennen 14. toukokuuta 2005 annettuja pidätysmääräyksiä.
- Luxemburg: 7. elokuuta 2002 jälkeen tehdyt rikokset (lakiesitys annetaan parlamentille)

Vain Itävalta, Ranska ja Italia ovat ilmoittaneet asiasta neuvostolle puitepäätöksen mukaisesti. Italiassa lainsäädäntö poikkeaa lausumasta.

Näin ollen ennen edellä mainittuja päivämääriä tehtyjen tekojen osalta etsityn henkilön luovuttamiseksi vaadittava menettely on perinteinen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva menettely, ei eurooppalainen pidätysmääräys.

¹ 10750/06 COPEN 69 EJN 17 EUROJUST 31.

2.2 Omien kansalaisten luovuttaminen

Eurooppalainen pidätysmääräys kumoaa vanhan luovuttamisjärjestelmän mukaisen mahdollisuuden olla luovuttamatta etsittyä henkilöä tämän kansalaisuuden perusteella. Omien kansalaisten luovuttamisen periaate on merkittävimpiä puitepäätöksellä saavutettuja tavoitteita. Joissakin jäsenvaltioissa se aiheutti kuitenkin perustuslaillisia ongelmia.

Saksassa puitepäätöksen täytäntöönpanosäädös mitätöitiin liittotasavallan perustuslakituomioistuimen 18. heinäkuuta 2005 tekemällä päätöksellä; päätös esti Saksan kansalaisten luovuttamisen, mutta ei ulkomaalaisten luovuttamista, kunnes 20. heinäkuuta 2006 annettu uusi laki astui voimaan 2. elokuuta 2006.

Puolassa perustuslakituomioistuin antoi 27. huhtikuuta 2005 päätöksen, joka lykkäsi täytäntöönpanosäädöksen osittaisen mitätöinnin vaikutuksia 6. marraskuuta 2006 saakka. Muutokset tehtiin ajoissa ja 7. marraskuuta 2006 lähtien Puola on luovuttanut kansalaisiaan edellyttäen, että rikos, jonka perusteella luovuttamista pyydetään, on tehty Puolan ulkopuolella ja että se on rikos myös Puolan lainsäädännön mukaan.

Kyproksessa korkein oikeus julisti 7. marraskuuta 2005 tehdyllä päätöksellä, että pidätysmääräyksen täytäntöönpanosäädös oli Kyproksen perustuslain vastainen. Tarkistettu säädös tuli voimaan 28. heinäkuuta 2006; näin muutettuun 11 artiklaan sisältyi kuitenkin omien kansalaisten luovuttamiseen liittyvä aikarajoitus, sillä luovuttaminen on mahdollista ainoastaan sellaisten tekojen perusteella, jotka on tehty Kyproksen liityttyä Euroopan unioniin eli 1. toukokuuta 2004 jälkeen.

Puitepäätöksen 33 artiklan mukaan Itävalta voi kieltäytyä Itävallan kansalaista koskevan pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta niin kauan kuin Itävalta ei ole muuttanut kansallista lainsäädäntöään, kuitenkin enintään 31. joulukuuta 2008 saakka, jos teot eivät ole Itävallan lainsäädännön mukaan rangaistavia.

Tšekki käsittelee jatkossakin Tšekin kansalaisten ennen 1. marraskuuta 2004 tekemiin rikoksiin liittyviä pyyntöjä sen luovutusjärjestelmän mukaisesti, jota sovellettiin ennen Tšekin liittymistä Euroopan unioniin, eli noudattaen rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13. joulukuuta 1957 tehtyä eurooppalaista yleissopimusta, sen 15. lokakuuta 1975 ja 17. maaliskuuta 1978 tehtyjä kahta muutospöytäkirjaa, Schengenin yleissopimusta ja kyseeseen tulevia kahdenvälisiä sopimuksia. Tšekin rikosprosessilain (laki N:o 141/1961 Coll. sellaisena kuin se on muutettuna) säännöksen (403 jakson 2 kohdan) mukaan Tšekki voi luovuttaa kansalaisensa toiselle EU:n jäsenvaltiolle vain vastavuoroisuusperiaatteella.

3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseen sovellettavat perusteet – suhteellisuusperiaate

On selvää, että pidätysmääräystä koskeva puitepäätös ei vaadi pidätysmääräyksen antavaa jäsenvaltiota tekemään suhteellisuustarkistusta ja että jäsenvaltioiden lainsäädännöllä on tältä osin ratkaiseva merkitys. Tästä huolimatta, ottaen huomioon eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ankarat seuraukset sen rajoittaessa etsityn henkilön fyysistä vapautta ja vapaata liikkumista, toimivaltaisten viranomaisten olisi ennen pidätysmääräystä koskevan päätöksen tekemistä otettava huomioon suhteellisuus arvioimalla useita tärkeitä tekijöitä. Näihin sisältyy erityisesti seuraavien seikkojen arviointi: rikoksen vakavuus, mahdollisuus pitää epäilty säilössä ja todennäköisesti määrättävä seuraamus, jos etsitty henkilö todetaan syylliseksi väitettyyn rikokseen. Muihin tekijöihin kuuluvat lisäksi yleisön tehokkaan suojelun varmistaminen ja rikoksen uhrien etujen huomioon ottaminen.

Sen vuoksi pidätysmääräystä olisi käytettävä vain, jos suhteellinen, riittävä ja kyseessä olevaan tapaukseen soveltuva pakkokeino on ennaltaehkäisevä säilöönotto.

Pidätysmääräystä ei pitäisi antaa, vaikka ennaltaehkäisevä säilöönotto olisikin sallittua, jos esimerkiksi voidaan valita sellainen pakkokeino, jossa vapautta ei riistetä – kuten henkilöllisyyden ja asuinpaikan toteaminen – tai jossa asianomainen vapautetaan välittömästi ensimmäisen kuulustelun jälkeen. Eurooppalaista pidätysmääräystä käsittelevät henkilöt voivat lisäksi harkita eurooppalaisen pidätysmääräyksen vaihtoehtojen käyttöä ja pyytää tätä koskevia neuvoja. Rikosoikeudenkäynnin yleinen tehokkuus huomioon ottaen tällaisia vaihtoehtoja voisivat olla esimerkiksi seuraavat:

- käytetään mahdollisuuksien mukaan vähemmän pakottavia keskinäisen oikeusavun välineitä
- käytetään videoneuvottelua epäiltyjen kuulemiseen

Haasteen avulla

- käytetään Schengenin tietojärjestelmää epäillyn asuinpaikan toteamiseen
- käytetään taloudellisten seuraamusten vastavuoroista tunnustamista koskevaa puitepäätöstä.

Pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen olisi suoritettava tämä arviointi.

Tämä tulkinta on pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen säännösten ja sen täytäntöönpanon taustalla olevan yleisen periaatteen mukainen, joka on tehokkaan välineen luominen erityisesti vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan. Syyttäjien kannattaa kuitenkin tutustua myös *liitteessä VII mainittuun asiaan Advocaten voor de Wereld ja EU:n perusoikeuskirjan 49 artiklaan.*"

Asian käsittelyä olisi jatkettava asianmukaisissa elimissä, jotta oikeusalan toimijat saisivat käyttöönsä tehokkaat oikeudelliset välineet, niin että epäiltyjä voidaan tarvittaessa kuulla keskinäisen oikeusavun keinoin tai vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvien välineiden avulla, jotka eivät edellytä kyseisen henkilön luovuttamista.

Siinä tapauksessa, että muiden kuin lainsäädäntötoimenpiteiden toteuttaminen ei tuota tyydyttävää tulosta, neuvosto sopi kuitenkin – ottaen huomioon jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien väliset erot – tarkastelevansa tätä kysymystä tulevaisuudessa uudelleen selvityksen perusteella, jonka komissio laatii asiatietojen pohjalta omasta aloitteestaan tai neuvoston pyynnöstä. Siinä yhteydessä neuvosto päättää tarvittavista toimista, joilla edistetään johdonmukaista ratkaisua EU:n tasolla.

(...)

4. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kääntäminen

Eurooppalaista pidätysmääräystä annettaessa mukaan liitetään sen käännös täytäntöönpanovaltion kielelle tai jollekin muulle Euroopan unionin toimielinten viralliselle kielelle, jonka tuo valtio on ilmoittanut hyväksyvänsä Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön talletetussa lausumassa (ks. liite IV).

Jos etsityn henkilön olinpaikka on tiedossa, on suotavaa kääntää pidätysmääräys etukäteen sen maan kielelle, jossa henkilö todennäköisesti on, koska eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon määräaika on lyhyt. Kun pidätysmääräys toimitetaan suoraan täytäntöönpanevalle oikeus- tai keskusviranomaiselle, siihen on liitettävä käännös.

Muissa tapauksissa pidätysmääräys olisi käännettävä kiireellisesti jollekin täytäntöönpanojäsenvaltion, jossa henkilö on pidätetty, hyväksymälle kielelle määrääjassa, jonka tämä jäsenvaltio on asettanut pidätysmääräystä vastaanottaessaan.

Useimmilla Schengenin tietojärjestelmää käyttävillä jäsenvaltioilla on erityisiä käytänteitä. SISone4all-järjestelmä on 1. syyskuuta 2007 alkaen periaatteessa toiminut useimmissa jäsenvaltioissa lukuun ottamatta Bulgariaa, Kyprosta, Romaniaa, Irlantia ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa. Tämä tarkoittaa, että Sirenen niin sanotuissa A- ja M-lomakkeissa on kutakuinkin samat tiedot kuin eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä ja että ne on alustavasti käännetty englanniksi. Järjestelmä on ollut toiminnassa syyskuusta 2007 lähtien.

Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) tullessa toimintakykyiseksi, mikä tapahtuneen vuonna 2009, alkuperäinen pidätysmääräys tutkataan järjestelmään ja on välittömästi käytettävissä. Tämä ei vaikuta puitepäätöksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisiin velvoitteisiin.

4.1 Eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisessa hyväksytyt kielet eri EU:n jäsenvaltioissa

Katso liite IV.

5. Täytäntöönpanoviranomaisen määräaika eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamiselle henkilön pidättämisen jälkeen

Kun henkilö pidätetään, täytäntöönpanoviranomaisen on saatava tietyn ajan kuluessa eurooppalainen pidätysmääräys ja sen käännös jollekin kyseisen valtion hyväksymistä kielistä, jotta se voi suorittaa luovuttamismenettelyn ja/tai vangita pidätetyn henkilön. Jäsenvaltioiden hyväksymät määräajat ja kielet vaihtelevat kulloisenkin kansallisen lainsäädännön mukaan. Määräaikojen tai kielijärjestelyjen noudattamatta jättäminen voi johtaa erilaisiin seurauksiin, esimerkiksi pidätetyn henkilön vapauttamiseen, lainsäädännöstä ja oikeuskäytännöstä riippuen.

Sovellettavien määräaikojen osalta ks. liite V.

6. Eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttäminen

Tarkat ohjeet annetaan liitteessä III.

Eurooppalaista pidätysmääräyslomaketta täytettäessä olisi oltava erityisen huolellinen kuvailtaessa rikoksen teko-olosuhteita (ruutu e), koska pidätysmääräyksen täytäntöönpaneva tuomioistuin ei saa tutkia kaksoisrangaistavuutta niiden rikosten osalta, jotka on mainittu 32 rikostyyppin luettelossa, jos rikoksesta määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään kolme vuotta vankeutta.

Tuo luettelo, joka on puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa, perustuu osittain EU:n oikeuden mukaisesti annetuilla tai käsiteltävänä olevilla teksteillä yhdenmukaistettuihin rikoslajeihin. Useimmat rikoslajit ovat helposti tunnistettavissa EU:n jäsenvaltioiden lainsäädännössä eivätkä siis kaipaa erityisiä selityksiä. Korostettakoon kuitenkin, että rikokseen on sovellettava pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion määritelmää. Luetteloa ei pitäisi tulkita niin, että se viittaa yksittäisiin rikoksiin, vaan luettelossa mainitun tyyppisiin rikoslajeihin.

Kaksoisrangaistavuuden kumoamistapauksissa sovelletaan pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion (yleisessä tai erityisessä) rikoslaissa olevaa rikoksen määritelmää. Puitepäätöksen laatijoiden alkuperäisenä ajatuksena oli, ettei lakitekstiä tarvitse sisällyttää pidätysmääräykseen (tai liittää siihen, kuten joillakin oikeusviranomaisilla on tapana tehdä); näin vältetään lakitekstien turha kääntäminen. Tapauksen olosuhteet on aina kuvattava täydellisesti ja tyhjentävästi, jotta voidaan ottaa huomioon erityissääntö, *ne bis in idem* -periaate ja vanhentuminen. Ajankohta, paikka ja se, millä tavoin etsitty henkilö on osallisena rikokseen, on aina ilmoitettava. Jos rikosta ei ole luettelossa, rikoksen kuvauksen pitäisi olla sellainen, että täytäntöönpaneva oikeusviranomainen kykenee tutkimaan kaksoisrangaistavuuden.

Luovuttaminen liitännäisrikoksista tarkoittaa luovuttamista yhden tai useamman sellaisen rikoksen johdosta, josta määrättävä seuraamus on lievempi kuin puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetty alaraja. Itse puitepäätöksessä ei nimenomaisesti säädetä siitä, miten liitännäisrikoksesta luovuttamista olisi käsiteltävä. Jotkut jäsenvaltiot sallivat sen, toiset eivät. Ennen pidätysmääräyksen antamista olisi huomattava, että tämä tilanne saattaa aiheuttaa pidätysmääräyksen mitätöitymisen, erityisesti sellaisten seuraamusten tapauksessa, joissa eurooppalaisella pidätysmääräyksellä pyritään kumulatiiviseen vankeusrangaistukseen ja rikoksen jotkin osat jäävät alarajan alapuolelle.

Lomake voidaan tulostaa ja täyttää, mutta mitään sen osioita ei saa muuttaa eikä poistaa. Jos tietty seikka on tarpeeton, on aina ilmoitettava "Tarpeeton" eikä poistettava ruutua. Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan tulostaa ja täyttää, kun se on ladattu seuraavalta www-sivustolta:

<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/forms.aspx> => Form

Lomaketta on äskettäin (marraskuussa 2007) muutettu, niin että ruutuja voidaan suurentaa, jos lisättäviä tietoja on paljon.

Lomake on suositeltavaa ladata ja tallentaa henkilökohtaisen tietokoneen tiedostoon tai CD-levylle siltä varalta, että www-sivustolle ei pääse silloin kun tarvitaan.

Eurooppalaiseen pidätysmääräykseen ei tarvitse liittää muita asiakirjoja, jos se on asianmukaisesti täytetty. Tarvittaessa asiaankuuluvat tunnistustiedot olisi kuitenkin toimitettava Interpolin tai Sirenen kautta, kuten lomakkeessa (ruudun a lopussa) mainitaan.

On tärkeää ilmoittaa valokuvista ja sormenjäljistä, jos niitä on etsitystä henkilöstä saatavilla. Lisäksi päivystävän viranomaisen ja vastuuhenkilön yhteystiedot ja matkapuhelinnumero olisi aina ilmoitettava, jotta niille voidaan ilmoittaa välittömästi etsityn henkilön löytymisestä.

Liitteissä III ja IV on yksityiskohtaiset ohjeet tiettyjen ruutujen käytöstä. Nämä ohjeet eivät sido jäsenvaltioiden oikeusviranomaisia, mutta niillä on painoarvoa, koska ne ovat asiantuntijoiden ja muiden sellaisten henkilöiden kehittämiä, jotka osallistuivat pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen laatimiseen.

7. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittaminen

7.1 Jos pidätettävän henkilön olinpaikka on tiedossa

Jos pidätettävän henkilön olinpaikka on tiedossa, eurooppalainen pidätysmääräys lähetetään täytäntöönpanoa varten suoraan sen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa henkilön tiedetään olevan. Kaikki tiedot pidätysmääräyksen antavista ja täytäntöönpanevista jäsenvaltioiden viranomaisista ovat helposti saatavilla EJA:n www-sivustolla: <http://www.ejn-crimjust.europa.eu>
=> search EAW Atlas => select the country.

Samalla jotta varmistetaan, että etsitty henkilö pysyy olinpaikassaan, pidätysmääräyksen antanut viranomainen yleensä lähettää pidätysmääräyksen myös suoraan kansalliselle Sirene-toimistolle, joka toimittaa pidätysmääräyksen Schengenin tietojärjestelmään kuuluville EU:n jäsenvaltioille. Näin jäsenvaltioiden poliisiviranomaiset voivat tarvittaessa tunnistaa pidätettävän henkilön. Eurooppalainen pidätysmääräys lähetetään myös Interpolin kansalliseen toimistoon, joka toimittaa sen niille EU:n jäsenvaltioille, jotka eivät toistaiseksi kuulu SISIin eli Bulgarialle, Kyprokselle, Irlannille, Romanianle ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle. On kuitenkin huomattava, että joissakin jäsenvaltioissa Interpol-kuulutus ei riitä pidättämisen perusteeksi. Tällöin on tärkeää mainita erikseen eurooppalaisen pidätysmääräyksen olemassaolo, kun se voi olla välttämätön vapaudenmenetyksen toteuttamiseksi.

7.2 Jos pidätettävän henkilön olinpaikka ei ole tiedossa

Jos pidätettävän henkilön olinpaikka ei ole tiedossa, eurooppalainen pidätysmääräys lähetetään kansalliselle Sirene-toimistolle, joka lähettää sen SISiin kuuluville EU:n jäsenvaltioille. Interpolin kanavia käytetään eurooppalaisen pidätysmääräyksen lähettämiseksi niille EU:n jäsenvaltioille, jotka eivät toistaiseksi kuulu SISiin, eli Bulgarialle, Kyprokselle, Irlannille, Romanianle ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle.

7.3 Schengenin tietojärjestelmä SIS

Puitepäättöksen 9 artiklan 1 kohdan mukaan eurooppalainen pidätysmääräys voidaan toimittaa suoraan täytäntöönpanoviranomaiselle, jos etsityn henkilön olinpaikka on tiedossa. 9 artiklan 2 kohdan mukaan pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi kaikissa tapauksissa päättää antaa etsitystä henkilöstä kuulutuksen Schengenin tietojärjestelmässä (SIS).

SIS:ssä annettu kuulutus vastaa eurooppalaista pidätysmääräystä, johon on liitetty 8 artiklan 1 kohdassa säädetyt tiedot. Väliaikaisesti siihen saakka, kun SIS-järjestelmän avulla voidaan välittää kaikki 8 artiklassa tarkoitetut tiedot, kuulutus vastaa eurooppalaista pidätysmääräystä, jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on asianmukaisesti vastaanottanut alkuperäisen pidätysmääräyksen.

7.4 Eurooppalainen pidätysmääräys SISone4all-järjestelmässä

Oikeus- ja sisäasiainneuvoston 4. ja 5. joulukuuta 2006 pidetyssä istunnossa päätettiin¹ toteuttaa Portugalin ehdotus SISone4all-hankkeeksi, millä pyrittiin väliaikaisesti ratkaisemaan SIS II -hankkeen toteuttamisessa koetut viivästyksset ja muut ongelmat. Tavoitteena oli liittää nykyiseen SIS1+ -hankkeeseen EU:hun toukokuussa 2004 liittyneet jäsenvaltiot. SIS1+ -hankkeeseen liittyminen johtaisi sittemmin sisäisten rajatarkastusten poistamiseen. Kaikki asianomaiset jäsenvaltiot Kyprosta lukuun ottamatta päättivät liittyä hankkeeseen (yhteensä 9 maata).

¹ Neuvoston päätelmät SIS II - ja SIS 1+ -järjestelmistä sekä Schengenin alueen laajentamisesta, 16391/1/06.

Tekniset valmistelut ja tietosuoja-arvioinnit asianomaisissa jäsenvaltioissa ovat johtaneet A- ja M-lomakkeiden vaihtoon siltä varalta, että eri jäsenvaltiot pyytävät Schengen-"liputuksen" lisäämistä 95 artiklan mukaisiin kuulutuksiin. Tämä prosessi alkoi 21. toukokuuta 2007 ja se edistyy hiljalleen.

Säädöspuolella neuvosto teki kaksi päätöstä:

- 2007/471/EY: Neuvoston päätös, tehty 12 päivänä kesäkuuta 2007, Schengenin tietojärjestelmää koskevien Schengenin säännösten määräysten soveltamisesta Tšekin tasavallassa, Viron tasavallassa, Latvian tasavallassa, Liettuan tasavallassa, Unkarin tasavallassa, Maltaan tasavallassa, Puolan tasavallassa, Slovenian tasavallassa ja Slovakian tasavallassa¹
- 2007/472/EY: Neuvoston päätös, tehty 25 päivänä kesäkuuta 2007, Schengenin tietojärjestelmän teknisen tuen yksikön (C.SIS-yksikkö) perustamis- ja käyttökustannuksia koskevan varainhoitoasetuksen muuttamisesta tehdyn, vuoden 1990 Schengenin yleissopimuksella perustetun toimeenpanevan komitean päätöksen muuttamisesta²

Ensimmäisen päätöksen avulla

- SIS-reaalitietoja voidaan siirtää kyseisiin jäsenvaltioihin 7. heinäkuuta 2007 alkaen.

Tämä ensimmäinen säännös tarkoittaa, että jäsenvaltioiden kansalliset SIS-kopiot voidaan ladata ilman että niitä varsinaisesti käytetään. Sen tarkoitus on lähinnä tekninen.

- asianomaiset jäsenvaltiot voivat 1. syyskuuta 2007 alkaen tietyin ehdoin syöttää tietoja SISiin ja käyttää SISin tietoja. Ehdot liittyvät siihen, että niin kauan kuin rajatarkastuksia ei ole poistettu, ei saa soveltaa maahantulokieltoa koskevia säännöksiä. Tämä toinen säännös antaa asianomaisille yhdeksälle jäsenvaltiolle luvan käyttää SISiä samoin perustein kuin sitä jo käyttävät muut maat.

¹ EUVL L 179, 7.7.2007, s. 46.

² EUVL L 179, 7.7.2007, s. 50.

7.5 Toimittaminen Interpolin kautta

Puitepäättöksen 10 artiklan 3 kohdassa luodaan oikeusperusta, jolla Interpolia voidaan pyytää toimittamaan eurooppalainen pidätysmääräys silloin, kun sen toimittaminen Schengenin tietojärjestelmän kautta ei ole mahdollista.

Interpolin verkoston kautta niiden jäsenvaltioiden on mahdollista toimittaa eurooppalaisia pidätysmääräyksiä, jotka eivät nykyisellään osallistu SISiin (Bulgaria, Kypros, Irlanti, Romania ja Yhdistynyt kuningaskunta).

8. Eurojustin tehtävä

Helmikuussa 2002 tehdyn neuvoston päätöksen (2002/187/YOS)¹ 3 artiklan mukaisesti yhtenä Eurojustin tavoitteena on parantaa yhteistyötä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä erityisesti helpottamalla kansainvälisten oikeusapupyyntöjen täyttämistä ja luovuttamispyyntöjen täytäntöönpanoa. Eurojust voi siis helpottaa ja koordinoida eurooppalaisia pidätysmääräyksiä ja luovuttamistapauksia.

Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäättöksen 16 artiklan mukaan jos kaksi tai useampi jäsenvaltioista on antanut samaa henkilöä koskevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää, mikä kyseisistä pidätysmääräyksistä pannaan täytäntöön, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat ja erityisesti rikosten suhteellisen törkeyden ja niiden tekopaikat, eurooppalaisten pidätysmääräysten antamisajankohdat sekä sen, onko pidätysmääräys annettu syyteen nostamiseksi vai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi. Täytäntöönpanoviranomainen voi pyytää Eurojustilta apua tehdessään päätöstä useampien yhtäaikaisten pyyntöjen välillä.

Puitepäättöksen 17 artiklassa säädetään pidätysmääräyksen täytäntöönpanopäätöstä koskevista määräajoista ja menettelyistä. Jos jäsenvaltio poikkeuksellisissa olosuhteissa ei pysty noudattamaan tuossa artiklassa säädettyjä määräaikoja, sen on ilmoitettava siitä ja viivästyksen syistä Eurojustille.

¹ EYVL L 63, 6.3.2002, s. 1.

9. Euroopan oikeudellinen verkosto

Euroopan oikeudellinen verkosto (EJN) on perustanut IT-välineen (Euroopan oikeudellinen kartasto), jonka avulla voidaan määrittää se täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen, jolle eurooppalainen pidätysmääräys voidaan suoraan lähettää (http://www.ejn-crimjust.europa.eu/eaw_atlas.aspx). Väline sisältää seuraavat tiedot:

- täytäntöönpanoviranomaisten yhteystiedot
- kieli, jolla pidätysmääräys olisi annettava
- määräaika, jonka kuluessa alkuperäisen pidätysmääräyksen olisi oltava perillä alkaen siitä päivästä, jona luovutettava henkilö pidätettiin, jos pidätykseen johti SIS:ssä ollut kuulutus
- pidätysmääräyksen antaneiden viranomaisten yhteystiedot
- keskusviranomaisten yhteystiedot ja heidän valtuutensa (esim. pidätysmääräyksen vastaanotto ja toimittaminen, toimivaltaisten viranomaisten avustaminen, kauttakulkupyynnöt, kiireelliset tapaukset).

Eurooppalainen pidätysmääräyskartasto on Euroopan oikeudellisen verkoston www-sivustolla osoitteessa <http://www.ejn-crimjust.europa.eu>. Pidätysmääräyskartasto antaa pyydetty tiedot syötettäessä tietoa siitä paikasta, jonne pidätysmääräys on määrä toimittaa (maa, piiri, alue, osa-alue, paikkakunta, postinumero). Myös EJN:n yhteyspisteisiin voi ottaa yhteyttä.

10. "Fiches Françaises" -ohjeet kussakin jäsenvaltiossa

Eurooppalaiseen pidätysmääräykseen liittyvät taustatiedot, kuten jäsenvaltioiden esittämät ilmoitukset puitepäätöksen soveltamisalasta, tiedot oikeudellisesta menettelystä ja muut käytännön tiedot eli ns. "Fiches Françaises", pidätysmääräyslomakkeet kaikilla EU:n virallisilla kielillä ja kansallinen lainsäädäntö ovat tällä hetkellä seuraavilla www-sivustoilla:

Euroopan oikeudellisen verkoston www-sivusto – asiakirjatietokanta

- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/documents.aspx> (käyttäjätunnus: rje; salasana: dgsi)
(Valitse "Document by category" ja sitten "EAW notifications" ja "EAW reports and documents.")

Neuvoston pääsihteeristön *www-sivusto*

- http://www.consilium.europa.eu/cms3_Applications/applications/PolJu/details.asp?lang=EN&cmsid=545&id=66

Yleistä tietoa Euroopan komission www-sivustolla

- http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/criminal/extradition/fsj_criminal_extradition_en.htm

11. Sopimus Norjan ja Islannin sekä Euroopan unionin välillä

Norjan ja Islannin sekä Euroopan unionin välillä allekirjoitettiin 28. kesäkuuta 2006 luovutussopimus. Sopimuksella ulotetaan, eräin muutoksin, luovutusjärjestely koskemaan Norjaa ja Islantia. Sopimus ei ole vielä voimassa.

12. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiaa koskevat päätökset

Jäsenvaltioiden oikeusviranomaisia saattaisi kiinnostaa kaksi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisua: asiat Pupino (C-105/03) ja Advocaten voor de Wereld (C-303/05) esitetään liitteessä VI.

13. Eräiden korkeimpien oikeuksien päätöksiä (tiivistelminä)

Jäsenvaltioiden eräiden korkeimpien oikeuksien päätöksistä on tiivistelmät liitteessä VII.

14. Lisätietoa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä

Lisätietoa eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen soveltamisesta sekä oikeuskäytännöstä on seuraavilla *www-sivustoilla*:

- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>
Euroopan oikeudellisen verkoston sivut

- http://www.ejn-crimjust.europa.eu/eaw_atlas.aspx
Eurooppalainen pidätysmääräyskartasto Euroopan oikeudellisen verkoston sivuilla
- <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/european-arrest-warrant.aspx>
Tietoa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä Euroopan oikeudellisen verkoston sivuilla

15. Esimerkki eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttämisestä

Liitteessä III on esimerkki eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttämisestä. Esimerkki on jaettu kahteen osaan sen mukaan, onko kyseessä eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaminen syytteeseenpanoa/tutkintaa varten (oikeudenkäyntiä edeltävä vaihe) vai tuomion täytäntöönpanoa varten, kun tuomio on annettu vastaajan poissa ollessa.

LIITE I

Puitepäätös (2002/584/YOS), tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä¹

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 31 artiklan a ja b alakohdan sekä 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien ja erityisesti niiden 35 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi luovuttava muodollisesta rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevasta menettelystä tuomion täytäntöönpanoa pakoilevien, lopullisen tuomion saaneiden henkilöiden osalta ja olisi nopeutettava rikoksesta epäiltyjen henkilöiden luovuttamista koskevia menettelyjä.
- (2) Tampereen Eurooppa-neuvoston päätelmien 37 kohdassa säädetyssä ja neuvoston 30 päivänä marraskuuta 2000 hyväksymässä toimenpideohjelmassa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen täytäntöönpanemiseksi käsitellään pidätysmääräyksien vastavuoroista täytäntöönpanoa.
- (3) Kaikki tai ainakin jotkin jäsenvaltiot ovat rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta tehtyjen yleissopimusten osapuolia. Tällaisia yleissopimuksia ovat rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehty eurooppalainen yleissopimus ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehty eurooppalainen yleissopimus. Pohjoismaissa ovat voimassa yhdenmukaiset luovuttamista koskevat lait.

¹ EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

- (4) Lisäksi jäsenvaltiot ovat hyväksyneet seuraavat kolme yleissopimusta, jotka kokonaan tai osittain koskevat rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja ovat osa unionin säännöstöä: tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehty yleissopimus (niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat kyseisen yleissopimuksen osapuolia), yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa 10 päivänä maaliskuuta 1995 tehty yleissopimus ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty yleissopimus.
- (5) Unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. Lisäksi uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syytteeseen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä.
- (6) Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla.
- (7) Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetun ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä puitepäätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (8) Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevia päätöksiä on valvottava riittävästi, mikä merkitsee sitä, että sen jäsenvaltion oikeusviranomaisen, jossa etsitty henkilö on otettu kiinni, on tehtävä päätös henkilön luovuttamisesta.
- (9) Keskusviranomaisten tehtävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa on rajoitettava käytännön ja hallinnollisen tuen antamiseen.

- (10) Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat järjestelyt perustuvat jäsenvaltioiden väliseen vankkaan luottamukseen. Järjestelyjen soveltaminen voidaan keskeyttää vain, jos jokin jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja jatkuvasti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja periaatteita, minkä neuvosto toteaa kyseisen sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja minkä seurauksista on säädetty saman artiklan 2 kohdassa.
- (11) Eurooppalaisen pidätysmääräyksen on korvattava jäsenvaltioiden välillä kaikki aiemmat rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat oikeudelliset välineet, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen III osaston asiaa koskevat määräykset mukaan luettuina.
- (12) Tässä puitepäätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa tunnustettuja ja Euroopan unionin perusoikeuskirjasta, erityisesti sen VI luvusta, kuvastuvia periaatteita. Tässä puitepäätöksessä ei ole mitään sellaista, joka estäisi kieltäytymästä luovuttamasta henkilöä, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, jos on objektiivisia perusteita katsoa, että eurooppalainen pidätysmääräys on annettu henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, etnisen alkuperänsä, kansallisuutensa, kielensä, poliittisen mielipiteensä tai sukupuolisen suuntautumisen perusteella tai että jokin kyseisistä syistä voi vahingoittaa hänen asemaansa. Tämä puitepäätös ei estä jäsenvaltioita soveltamasta valtiosääntönsä sisältyviä oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, yhdistymisvapautta, lehdistönvapautta ja ilmaisunvapautta muissa tiedotusvälineissä koskevia säännöksiä.
- (13) Henkilöitä ei saa palauttaa, karkottaa tai luovuttaa sellaiseen maahan, jossa heitä vakavasti uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus tai muu epäinhimillinen tai halventava rangaistus tai kohtelu.
- (14) Koska kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä 28 päivänä tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen, tämän puitepäätöksen täytäntöönpanon yhteydessä käsiteltäviä henkilötietoja on suojeltava mainitun yleissopimuksen periaatteiden mukaisesti,

ON TEHNYT TÄMÄN PUITEPÄÄTÖKSEN:

**1 artikla – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä
ja velvollisuus panna se täytäntöön**

1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.
2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.
3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita.

2 artikla – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisala

1. Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.
2. Seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännössä, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, luovutetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella tämän puitepäätöksen edellytysten mukaisesti ja teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta:
 - rikollisjärjestöön osallistuminen,
 - terrorismi,
 - ihmiskauppa,
 - lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia,
 - huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitton kauppa,
 - aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laitton kauppa,
 - lahjonta,

- petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuva petos,
- rahanpesu,
- rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen,
- tietoverkkorikollisuus,
- ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laitton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja kasvilajikkeiden laitton kauppa,
- laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen,
- tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen,
- ihmisen elinten ja kudosten laitton kauppa,
- ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen,
- rasismi ja muukalaisviha,
- järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö,
- kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden laitton kauppa,
- petollinen menettely,
- ryöstöntapainen kiristys ja kiristys,
- tuotteiden laitton väärentäminen ja jäljentäminen,
- hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä,
- maksuvälineväärennykset,
- hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laitton kauppa,
- ydin- ja radioaktiivisten aineiden laitton kauppa,
- varastettujen ajoneuvojen kauppa,
- raiskaus,
- murhapoltto,
- kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset,
- ilma-aluksen tai aluksen kaappaus,
- tuhotyö.

3. Neuvosto voi yksimielisesti ja kuultuaan Euroopan parlamenttia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti päättää milloin vain lisätä muita rikoslajeja tämän artiklan 2 kohdassa olevaan luetteloon. Neuvosto tarkastelee komission sille 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti antaman kertomuksen perusteella, onko tätä luetteloa aiheellista laajentaa tai muuttaa.

4. Muiden kuin 2 kohtaan sisältyvien rikosten osalta luovuttamisen edellytykseksi voidaan asettaa se, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevat teot ovat täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan rikoksia niiden rikostunnusmerkistöstä tai luokittelusta riippumatta.

3 artikla – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdottomat kieltäytymisperusteet

Täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomainen, jäljempänä "täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen", kieltäytyy panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön seuraavissa tapauksissa:

1. jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta on annettu yleinen armahdus täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa ja tällä valtiolla oli toimivalta nostaa syyte tästä rikoksesta oman rikoslainsäädäntönsä mukaan;
2. jos täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen käytettävissä olevien tietojen mukaan jossain jäsenvaltiossa on annettu samasta teosta etsittyä henkilöä koskeva lopullinen tuomio, sillä edellytyksellä, että jos hänet on tuomittu rangaistukseen, hän on suorittanut sen tai suorittaa sitä parhaillaan tai rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan;
3. jos henkilöä, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, ei voida ikänsä takia pitää rikosoikeudellisesti vastuullisena pidätysmääräyksen perusteena olevista teoista täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

4 artikla – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön:

1. jos jossakin 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tapauksista eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena oleva teko ei ole rikos täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan; veron, maksun, tullin tai valuuttatoimien osalta eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei voida kieltäytyä sen perusteella, että täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä ei aseteta samantyyppisiä veroja tai maksuja tai siihen ei sisälly samantyyppistä veroja, maksuja, tulleja tai valuuttatoimia koskevaa sääntelyä kuin pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöön;
2. jos sitä henkilöä vastaan, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, on nostettu syyte täytäntöönpanojäsenvaltiossa samasta teosta, joka on eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena;

3. jos täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomaiset ovat päättäneet, että ne joko eivät nosta syytettä eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta tai luopuvat jo nostetusta syyteestä, tai jos etsittyä henkilöä vastaan on jossain jäsenvaltiossa annettu samasta teosta lopullinen päätös, joka estää syytteen nostamisen myöhemmin;
4. jos syyteoikeus on vanhentunut tai tuomittu rangaistus on rauennut täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja teot kuuluvat tämän jäsenvaltion toimivaltaan sen oman rikoslainsäädännön mukaan;
5. jos täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen käytettävissä olevien tietojen mukaan kolmannessa maassa on annettu samasta teosta etsittyä henkilöä koskeva lopullinen tuomio, sillä edellytyksellä, että jos hänet on tuomittu rangaistukseen, hän on suorittanut sen tai suorittaa sitä parhaillaan tai rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen maan lainsäädännön mukaan;
6. jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kun etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, ja tämä valtio sitoutuu panemaan tämän rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti;
7. kun eurooppalainen pidätysmääräys koskee rikoksia, jotka:
 - a) on tehty täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan kokonaan tai osittain täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella tai sen alueeseen rinnastettavassa paikassa; tai
 - b) on tehty pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion alueen ulkopuolella, eikä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ole mahdollista nostaa syytettä samoista rikoksista, jos ne on tehty täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueen ulkopuolella.

5 artikla – Erityistapauksissa annettavat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion takuut

Sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen panee täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen, voidaan asettaa täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä jokin seuraavista ehdoista:

1. jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu sellaisen rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, josta on päätetty vastaajan poissa ollessa ja jos asianomaiselle henkilölle ei ole henkilökohtaisesti annettu haastetta tiedoksi tai muuten ilmoitettu poissa ollessa annettuun päätökseen johtaneen oikeuskäsittelyn aikaa ja paikkaa, luovuttamiselle voidaan asettaa ehto, että pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen antaa vakuutuksen, jonka katsotaan riittävän takaamaan sen, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on mahdollisuus pyytää asian käsittelyä uudelleen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa ja olla läsnä tuomiota annettaessa;
2. jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta voi seurata elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, mainitun pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi voidaan asettaa se, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmään sisältyy säännöksiä siitä, että määrättyä rangaistusta tarkistetaan anomuksesta tai viimeistään 20 vuoden kuluttua, tai säännöksiä, joiden nojalla anotaan kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättämiseen tähtäviä armahdustoimenpiteitä, joihin henkilö on oikeutettu pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan;
3. jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.

6 artikla – Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

1. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion sellainen oikeusviranomainen, jolla on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan toimivalta antaa eurooppalainen pidätysmääräys.
2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on täytäntöönpanojäsenvaltion sellainen oikeusviranomainen, joka on toimivaltainen panemaan täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti.
3. Kukin jäsenvaltio ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle, mikä on sen kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltainen oikeusviranomainen.

7 artikla – Keskusviranomaiseen turvautuminen

1. Jokainen jäsenvaltio voi nimetä keskusviranomaisen tai, oikeusjärjestyksensä niin vaatiessa, useita keskusviranomaisia avustamaan toimivaltaisia oikeusviranomaisia.
2. Jäsenvaltio voi, jos sen oikeusjärjestelmän rakenne sitä edellyttää, antaa keskusviranomaisensa tai keskusviranomaistensa hallinnolliseksi tehtäväksi eurooppalaisten pidätysmääräysten sekä kaiken muun niihin liittyvän virallisen kirjeenvaihdon lähettämisen ja vastaanottamisen.
Jäsenvaltio, joka haluaa käyttää tässä artiklassa tarkoitettua mahdollisuutta, toimittaa nimettyä keskusviranomaista tai nimettyjä keskusviranomaisia koskevat tiedot neuvoston pääsihteeristöön. Nämä tiedot sitovat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion kaikkia viranomaisia.

8 artikla – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisältö ja muoto

1. Eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä on liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti esitettyinä seuraavat tiedot:
 - a) etsityn henkilöllisyys ja kansalaisuus;
 - b) pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja telekopionumero sekä sähköpostiosoite;
 - c) ilmoitus siitä, onko olemassa täytäntöönpanokelpoinen tuomio, pidätysmääräys tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös, joka kuuluu 1 ja 2 artiklan soveltamisalaan;
 - d) rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu, erityisesti 2 artiklan osalta;
 - e) kuvaus olosuhteista, joissa rikos on tehty, mukaan lukien ajankohta, paikka ja se, millä tavoin etsitty henkilö on osallisena rikokseen;
 - f) määrätty rangaistus, jos kyseessä on lopullinen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion laissa säädetty rangaistusasteikko;
 - g) mahdollisuuksien mukaan rikoksen muut seuraukset.
2. Eurooppalainen pidätysmääräys on käännettävä täytäntöönpanojäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin niistä. Jäsenvaltio voi tätä puitepäättöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristöön talletettavalla lausumalla, että se hyväksyy käännöksen yhdellä tai useammalla muulla Euroopan yhteisöjen toimielinten virallisella kielellä.

9 artikla – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittaminen

1. Kun etsityn henkilön olinpaikka tunnetaan, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi ilmoittaa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä suoraan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.
2. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi kaikissa tapauksissa päättää antaa etsitystä henkilöstä ilmoituksen Schengenin tietojärjestelmässä (SIS).
3. Kyseinen ilmoitus tehdään tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen 95 artiklan määräysten mukaisesti. SIS:ssä annettu ilmoitus vastaa eurooppalaista pidätysmääräystä, johon on liitetty 8 artiklan 1 kohdassa säädetyt tiedot. Väliaikaisesti siihen saakka, kun SIS-järjestelmän avulla voidaan välittää kaikki 8 artiklassa tarkoitetut tiedot, ilmoitus vastaa eurooppalaista pidätysmääräystä, kunnes täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on asianmukaisesti vastaanottanut alkuperäisen pidätysmääräyksen.

10 artikla – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittamistavat

1. Jos toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei ole eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen tiedossa, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen tekee tarvittavat tiedustelut, erityisesti Euroopan oikeudellisen verkoston yhteispisteiden avulla, tämän tiedon saamiseksi täytäntöönpanojäsenvaltiosta.
2. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi halutessaan toimittaa pidätysmääräyksen Euroopan oikeudellisen verkoston suojatun televiestintäjärjestelmän välityksellä.
3. Jos SIS:ään turvautuminen ei ole mahdollista, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi pyytää Interpolin apua eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittamisessa.
4. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi toimittaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen käyttäen mitä tahansa luotettavaa tapaa, josta voidaan esittää kirjallinen todiste siten, että täytäntöönpanevilla jäsenvaltiolla on mahdollisuus tarkistaa pidätysmääräyksen aitous.
5. Kaikki eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon tarvittavien asiakirjojen toimittamiseen tai aitouteen liittyvät ongelmat ratkaistaan asianomaisten oikeusviranomaisten välisillä suorilla yhteydenotoilla tai tarvittaessa jäsenvaltioiden keskusviranomaisten avustuksella.

6. Jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottanut viranomainen ei ole toimivaltainen käsittelemään sitä, se toimittaa pidätysmääräyksen viran puolesta jäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoittaa siitä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.

11 artikla – Etsityn henkilön oikeudet

1. Kun etsitty henkilö otetaan kiinni, toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antaa hänelle kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tiedon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja sen sisällöstä sekä hänen mahdollisuudestaan antaa suostumuksensa siihen, että hänet luovutetaan määräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.
2. Etsityllä henkilöllä, joka otetaan kiinni eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten, on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa ja tulkkia täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

12 artikla – Henkilön pitäminen säilössä

Kun henkilö otetaan kiinni eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti päätöksen siitä, onko säilössä pitämistä jatkettava. Väliaikainen vapauttaminen on mahdollista milloin hyvänsä täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellyttäen, että kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteuttaa tarpeellisiksi katsomansa toimenpiteet etsityn henkilön pakenemisen estämiseksi.

13 artikla – Suostumus luovuttamiseen

1. Jos pidätetty ilmoittaa suostuvansa luovuttamiseen, suostumus ja tarvittaessa nimenomainen luopuminen 27 artiklan 2 kohdassa määriteltyyn erityissäntöön vetoamisesta annetaan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
2. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta 1 kohdassa tarkoitettu suostumus ja mahdollinen luopuminen hankitaan tavalla, josta ilmenee asianomaisen antaneen ne vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena tästä aiheutuvista seurauksista. Tätä varten etsityllä henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa.
3. 1 kohdassa tarkoitettu suostumus ja mahdollinen luopuminen merkitään pöytäkirjaan täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen.

4. Suostumus on periaatteessa peruuttamaton. Jokainen jäsenvaltio voi säätää, että suostumus ja mahdollinen luopuminen voidaan peruuttaa kansallisessa lainsäädännössä sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Siinä tapauksessa suostumuksen antamispäivän ja sen peruuttamispäivän välistä aikaa ei oteta huomioon 17 artiklassa säädettyjä määräaikoja määritettäessä. Jäsenvaltio, joka haluaa käyttää tätä mahdollisuutta, ilmoittaa siitä neuvoston pääsihteeristölle hyväksyessään tämän puitepäätöksen ja ilmoittaa menettelyt, joiden mukaisesti suostumuksen peruuttaminen on mahdollista, sekä kaikki näihin menettelyihin tehdyt muutokset.

14 artikla – Etsityn henkilön kuuleminen

Jos pidätetty henkilö ei 13 artiklassa mainitulla tavalla anna suostumustaan luovuttamiseensa, hänellä on oikeus tulla kuulluksi täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen toimesta täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaan.

15 artikla – Luovuttamispäätös

1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee päätöksen henkilön luovuttamisesta tässä puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa ja siinä määritetyin edellytyksin.
2. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimittamat tiedot eivät riitä, jotta se voisi tehdä päätöksen luovuttamisesta, se pyytää toimittamaan kiireellisesti erityisesti 3–5 ja 8 artiklan osalta tarvittavat lisätiedot ja voi asettaa tietojen saamiselle määräajan ottaen huomioon tarpeen noudattaa 17 artiklassa vahvistettua määräaika.
3. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi milloin tahansa toimittaa kaikki käyttökelpoiset lisätiedot täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.

16 artikla – Päätös samanaikaisten pyyntöjen tapauksessa

1. Jos kaksi tai useampi jäsenvaltioista on antanut samaa henkilöä koskevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää, mikä kyseisistä pidätysmääräyksistä pannaan täytäntöön, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat ja erityisesti rikosten suhteellisen törkeyden ja niiden tekopaikat, eurooppalaisten pidätysmääräysten antamisajankohdat sekä sen, onko pidätysmääräys annettu syytteen nostamiseksi vai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi.
2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi pyytää Eurojust-yksiköltä apua 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen osalta.
3. Jos samasta henkilöstä on annettu sekä eurooppalainen pidätysmääräys että kolmannen maan esittämä luovutuspyyntö, täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen päättää, annetaanko etusija eurooppalaiselle pidätysmääräykselle vai luovuttamispyynnölle, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät, erityisesti 1 kohdassa tarkoitetut sekä sovellettavassa yleissopimuksessa tai sopimuksessa mainitut seikat.
4. Tämä artikla ei vaikuta kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännöstä johtuviin jäsenvaltioiden velvoitteisiin.

17 artikla – Päätöksen määräajat ja menettelyt

1. Eurooppalainen pidätysmääräys käsitellään ja se pannaan täytäntöön kiireellisesti.
2. Jos etsitty henkilö suostuu luovuttamiseen, lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta olisi tehtävä 10 päivän kuluttua suostumuksen antamisesta.
3. Muissa tapauksissa lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta olisi tehtävä 60 päivän kuluessa etsityn henkilön kiinni ottamisesta.
4. Jos eurooppalaista pidätysmääräystä ei erityistapauksissa voida panna täytäntöön 2 tai 3 kohdan mukaisissa määräajoissa, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on välittömästi ilmoitettava siitä ja viivästyksen syystä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle. Tällaisessa tapauksessa määräaikoja voidaan jatkaa 30 päivällä.
5. Siihen saakka, kunnes täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan lopullisen päätöksen, sen on varmistettava, että henkilön tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.
6. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytyminen on perusteltava.

7. Jos jäsenvaltio ei poikkeuksellisissa olosuhteissa pysty noudattamaan tässä artiklassa säädettyjä määräaikoja, sen on ilmoitettava siitä ja viivästyksen syistä Eurojust-yksikölle. Jäsenvaltion, joka on toistuvasti kärsinyt jonkin toisen jäsenvaltion viivästyksestä pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa, on lisäksi ilmoitettava siitä neuvostolle tämän puitepäätöksen täytäntöönpanon arvioimiseksi jäsenvaltioiden tasolla.

18 artikla – Tilanne päätöstä odotettaessa

1. Kun eurooppalainen pidätysmääräys on annettu rikossyytteen ajamista varten, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on:
 - a) joko suostuttava siihen, että etsittyä henkilöä on kuultava 19 artiklan mukaisesti;
 - b) tai suostuttava siihen, että etsitty henkilö siirretään väliaikaisesti.
2. Pidätysmääräyksen antaneen ja täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on keskenään sovittava väliaikaisen siirtämisen edellytyksistä ja kestosta.
3. Väliaikaista siirtämistä koskevissa tapauksissa henkilön on voitava palata täytäntöönpanojäsenvaltioon ollakseen läsnä häntä koskevissa istunnoissa luovuttamismenettelyn puitteissa.

19 artikla – Henkilön kuuleminen päätöstä odotettaessa

1. Etsityn henkilön kuulemisen toimittaa oikeusviranomainen jonkin toisen henkilön avustamana, joka nimetään sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jolla on toimivalta pyynnön esittämiseen.
2. Etsityn henkilön kuuleminen toimitetaan täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti ja sen edellytykset on määritettävä pidätysmääräyksen antaneen ja täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen keskinäisellä sopimuksella.
3. Toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi antaa jäsenvaltionsa muun oikeusviranomaisen tehtäväksi osallistua etsityn henkilön kuulemiseen, jotta varmistetaan tämän artiklan ja asetettujen ehtojen asianmukainen soveltaminen.

20 artikla – Erioikeudet ja -vapaudet

1. Jos etsittyä henkilöä koskee täytäntöönpanojäsenvaltiossa oikeudenkäyntiä tai täytäntöönpanoa koskeva erioikeus tai -vapaus, 17 artiklassa tarkoitetut määräajat alkavat kulua vain jos ja vasta kun täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle on ilmoitettu tämän erioikeuden tai -vapauden poistamisesta. Jos henkilöä ei enää koske tällainen erioikeus tai -vapaus, täytäntöönpanojäsenvaltio varmistaa, että tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.
2. Jos erioikeuden tai -vapauden poistaminen kuuluu täytäntöönpanojäsenvaltion viranomaiselle, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen pyytää siltä erioikeuden tai -vapauden poistamista viipymättä. Jos erioikeuden tai -vapauden poistaminen kuuluu toisen valtion viranomaiselle tai kansainväliselle järjestölle, pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on pyydettävä siltä kyseistä erioikeuden tai -vapauden poistamista.

21 artikla – Kansainvälisten velvoitteiden samanaikaisuus

Tämä puitepäättös ei vaikuta täytäntöönpanojäsenvaltion velvoitteisiin, jos etsitty henkilö on luovutettu kyseiseen jäsenvaltioon kolmannesta valtiosta ja kyseistä henkilöä suojaavat sen järjestelyn erityissäännöt, jonka nojalla hänet luovutettiin. Täytäntöönpanojäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet pyytääkseen heti sen valtion suostumusta, josta etsitty henkilö luovutettiin, jotta hänet voidaan luovuttaa pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon. Edellä 17 artiklassa tarkoitetut määräajat alkavat kulua vasta ajankohdasta, jona näiden erityissääntöjen soveltaminen lakkaa. Odottaessaan sen valtion päätöstä, josta etsitty henkilö on luovutettu, täytäntöönpanojäsenvaltion on varmistettava, että tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.

22 artikla – Päätöksestä ilmoittaminen

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa välittömästi eurooppalaista pidätysmääräystä koskevasta päätöksestä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.

23 artikla – Määräaika henkilön luovuttamiselle

1. Etsitty henkilö luovutetaan mahdollisimman pian asianomaisten viranomaisten sopimana ajankohtana.
2. Hänet luovutetaan kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys.
3. Jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan 2 kohdan mukaisessa määräajassa jossakin jäsenvaltiossa ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on välittömästi otettava yhteyttä toisiinsa ja sovittava uudesta luovuttamispäivästä. Tällöin luovuttaminen tapahtuu kymmenen päivän kuluessa sovitusta uudesta määräpäivästä.
4. Poikkeuksellisesti luovuttamista voidaan tilapäisesti lykätä vakavista humanitaarisista syistä, esimerkiksi jos on olemassa perusteltu syy uskoa, että luovuttaminen selvästi vaarantaisi etsityn henkilön hengen tai terveyden. Eurooppalainen pidätysmääräys on pantava täytäntöön heti, kun tällaisten syiden olemassaolo on lakannut. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen ilmoittaa tästä välittömästi pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle ja sopii uudesta luovuttamisajankohdasta. Luovuttaminen tapahtuu tällöin kymmenen päivän kuluessa näin sovitusta uudesta määräpäivästä.
5. Jos kyseinen henkilö on 2–4 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen päättyessä edelleen säilöön otettuna, hänet päästetään vapaaksi.

24 artikla – Luovuttamisen lykkääminen tai ehdollinen luovuttaminen

1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen voi tehtyään päätöksen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta lykätä etsityn henkilön luovuttamista, jotta hänet voidaan asettaa syytteeseen täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai, jos hänet on jo tuomittu, jotta hän voi suorittaa muusta teosta kuin siitä, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, tuomitun rangaistuksen täytäntöönpanovaltion alueella.
2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen voi luovuttamisen lykkäämisen sijasta väliaikaisesti luovuttaa etsityn henkilön pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen kesken tehtävässä sopimuksessa määritettävien ehtojen. Sopimus on tehtävä kirjallisesti, ja ehdot sitovat kaikkia pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion viranomaisia.

25 artikla – Kauttakuljetus

1. Kukin jäsenvaltio sallii, paitsi jos se käyttää hyväkseen mahdollisuutta kieltäytyä kansalaisen tai maassa vakinaisesti asuvan henkilön vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten tapahtuvaa kauttakulkua koskevasta pyynnöstä, etsityn henkilön kuljettamisen alueensa kautta luovuttamisen yhteydessä, edellyttäen että jäsenvaltiolle on ilmoitettu:
 - a) eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys ja kansalaisuus;
 - b) eurooppalaisen pidätysmääräyksen olemassaolosta;
 - c) rikoksen luonteesta ja oikeudellisesta luokittelusta;
 - d) rikoksenteon olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta ja paikka.Kun henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on kauttakulkujäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva henkilö, kauttakulun ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan kauttakulkujäsenvaltioon, jotta hänelle pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide voitaisiin panna täytäntöön.
2. Kukin jäsenvaltio nimeää viranomaisen, joka on vastuussa kauttakuljetusta koskevien pyyntöjen sekä tarvittavien asiakirjojen vastaanottamisesta sekä muusta kauttakuljetuspyyntöihin liittyvästä virallisesta kirjeenvaihdosta. Jäsenvaltioiden on annettava tieto nimeämisestä neuvoston pääsihteeristölle.
3. Pyyntö kauttakuljetuksesta sekä 1 kohdan mukaiset tiedot voidaan lähettää 2 kohdan mukaisesti nimetylle viranomaiselle millä tahansa tavalla, josta jää kirjallinen merkintä. Kauttakulkujäsenvaltio antaa tiedoksi päätöksensä samaa menettelyä noudattaen.
4. Tätä puitepäätöstä ei sovelleta käytettäessä ilmakuljetusta ilman aiottua välilaskua. Jos ennakoimaton laskeutuminen kuitenkin tapahtuu, pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio toimittaa 2 kohdan mukaisesti nimetylle viranomaiselle 1 kohdan mukaiset tiedot.
5. Jos kauttakulku koskee henkilöä, joka on määrä luovuttaa kolmannesta maasta jäsenvaltioon, tätä artiklaa sovelletaan asianmukaisin muutoksin. Erityisesti ilmaisu "eurooppalainen pidätysmääräys" katsotaan korvatuksi ilmaisulla "luovuttamispyyntö".

26 artikla – Täytäntöönpanojäsenvaltiossa säilöön otettuna vietetyn ajan vähentäminen

1. Pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio vähentää eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta johtuvan säilöönottoajan vapausrangaistuksen kokonaisuudesta, joka olisi suoritettava pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen tuomitsemisen seurauksena.
2. Siksi täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen tai 7 artiklan nojalla nimetyn keskusviranomaisen on luovuttamisen yhteydessä toimitettava pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle kaikki tiedot siitä, miten kauan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella etsityn henkilön vapaudenmenetys on kestänyt.

27 artikla – Mahdollinen syytteenpano muista rikoksista

1. Kukin jäsenvaltio voi ilmoittaa Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle siitä, että sen suostumus syytteenpanoa, tuomitsemista tai säilöön ottamista varten vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi ennen kyseistä luovuttamista tehdystä, muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta katsotaan annetuksi muiden samanlaisen ilmoituksen antaneiden jäsenvaltioiden osalta, mikäli täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päättä luovuttamisesta tekemässään päätöksessä toisin.
2. Lukuun ottamatta 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tapauksia, luovutettua henkilöä ei saa syyttää, tuomita tai muuten riistää häneltä vapautta ennen kyseistä luovuttamista tehdystä muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta.
3. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta seuraavissa tapauksissa:
 - a) jos henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua sen jäsenvaltion alueelta, johon hänet on luovutettu, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut alueelle sieltä poistuttuaan;
 - b) rikoksesta ei voi seurata vapaudenmenetystä käsittävää rangaistusta tai turvaamistoimenpidettä;
 - c) rikosoikeudenkäynti ei johda henkilön henkilökohtaisen vapauden rajoitusta koskevaan toimenpiteeseen;
 - d) henkilö joutuu muun kuin vapaudenriiston käsittävän rangaistuksen tai toimenpiteen kohteeksi, mukaan lukien taloudellinen rangaistus tai sellaisen sijasta määrätty toimenpide, vaikka se voisikin rajoittaa hänen henkilökohtaista vapauttaan;

- e) henkilö on suostunut luovuttamiseensa sekä mahdollisesti luopunut vetoamasta erityissääntöön 13 artiklan mukaisesti;
 - f) henkilö on luovuttamisensa jälkeen nimenomaisesti luopunut vetoamasta erityissääntöön tiettyjen luovuttamista edeltäneiden tekojen osalta. Luopumisilmoitus annetaan pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille ja se kirjataan tämän valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Luopumisilmoitus annetaan tavalla, josta ilmenee kyseisen henkilön antaneen sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena seurauksista, joita tästä aiheutuu. Tätä varten henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa;
 - g) henkilön luovuttanut täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antaa suostumuksensa 4 kohdan mukaisesti.
4. Suostumusta on pyydetävä täytäntöönpanosta vastaavalta oikeusviranomaiselta liittäen pyyntöön 8 artiklan 1 kohdassa mainitut tiedot ja käännös 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Suostumus annetaan, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa tämän puitepäätöksen määräysten nojalla. Suostumus on evättävä 3 artiklassa mainituilla perusteilla ja muuten se voidaan evätä ainoastaan 4 artiklassa mainituilla perusteilla. Päätös on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Edellä 5 artiklassa mainituissa tilanteissa on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion annettava kyseisessä artiklassa säädetyt takuut.

28 artikla – Pidätysmääräyksen mukainen luovuttaminen ja luovuttaminen edelleen kolmanteen maahan

1. Kukin jäsenvaltio voi ilmoittaa Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle siitä, että sen suostumus henkilön luovuttamiseen muuhun jäsenvaltioon kuin täytäntöönpanojäsenvaltioon ennen kyseistä luovuttamista tehtyyn rikokseen perustuvan eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla katsotaan annetuksi muiden samanlaisen ilmoituksen antaneiden jäsenvaltioiden osalta, mikäli täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päättä luovuttamispäätöksessään toisin.
2. Joka tapauksessa henkilö, joka on luovutettu eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon, voidaan ilman täytäntöönpanojäsenvaltion suostumusta luovuttaa muuhun jäsenvaltioon kuin täytäntöönpanojäsenvaltioon ennen kyseistä luovuttamista tehtyyn rikokseen perustuvan eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla seuraavissa tapauksissa:

- a) etsitty henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua sen jäsenvaltion alueelta, johon hänet on luovutettu, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut alueelle sieltä poistuttuaan;
 - b) etsitty henkilö antaa suostumuksensa luovuttamiseen muuhun jäsenvaltioon kuin eurooppalaisen pidätysmääräyksen mukaiseen täytäntöönpanojäsenvaltioon. Suostumus annetaan pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille ja se kirjataan tämän valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Suostumus annetaan tavalla, josta ilmenee kyseisen henkilön antaneen sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena seurauksista, joita tästä aiheutuu. Tätä varten etsityllä henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa;
 - c) erityissääntö ei koske etsittyä henkilöä 27 artiklan 3 kohdan a, e, f ja g alakohdan mukaisesti.
3. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antaa suostumuksensa toiseen jäsenvaltioon luovuttamiselle seuraavien määräysten mukaisesti:
- a) Suostumusta koskeva pyyntö on toimitettava 9 artiklan mukaisesti liittäen pyyntöön 8 artiklan 1 kohdassa mainitut tiedot ja käännös 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - b) Suostumus annetaan, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa tämän puitepäätöksen määräysten nojalla;
 - c) päätös on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta;
 - d) suostumus on evättävä 3 artiklassa mainituilla perusteilla ja muuten se voidaan evätä ainoastaan 4 artiklassa mainituilla perusteilla. Edellä 5 artiklassa mainituissa tilanteissa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on annettava kyseisessä artiklassa säädetty takuut.
4. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla luovutettua henkilöä ei saa luovuttaa kolmanteen valtioon ilman luovuttaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suostumusta. Suostumus annetaan sitä jäsenvaltiota, josta pyydetty henkilö on luovutettu, sitovien yleissopimusten ja sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

29 artikla – Omaisuuden luovuttaminen

1. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti takavarikoitava ja luovutettava omaisuus,
 - a) jota voidaan käyttää todistusaineistona; tai
 - b) jonka etsitty henkilö on hankkinut rikoksella.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu omaisuus on luovutettava, vaikka eurooppalaista pidätysmääräystä ei voida panna täytäntöön siksi, että etsitty henkilö on kuollut tai paennut.
3. Jos 1 kohdassa tarkoitettu omaisuus on määrätty takavarikoitavaksi tai menetetyksi täytäntöönpanovaltion alueella, tämä voi ottaa sen väliaikaisesti säilytettäväksi, jos sitä tarvitaan vireillä olevan rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä, tai luovuttaa sen pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle sillä ehdolla, että se palautetaan.
4. Kaikki täytäntöönpanovaltion tai kolmansien osapuolten 1 kohdassa mainittuun omaisuuteen mahdollisesti saamat oikeudet pysyvät voimassa. Jos tällaisia oikeuksia on olemassa, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on palautettava omaisuus maksutta täytäntöönpanovaltiolle rikosoikeudellisen menettelyn päättymisen jälkeen.

30 artikla – Kustannukset

1. Täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio vastaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta alueellaan aiheutuvista kustannuksista.
2. Kaikista muista kustannuksista vastaa pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio.

4 LUKU – YLEISET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

31 artikla – Suhde muihin säädöksiin

1. Tämän puitepäätöksen määräyksillä korvataan 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien seuraavien yleissopimusten vastaavat määräykset jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, sanotun vaikuttamatta niiden soveltamiseen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välisissä suhteissa:
 - a) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehty eurooppalainen yleissopimus, sen 15 päivänä lokakuuta 1975 tehty lisäpöytäkirja sekä sen 17 päivänä maaliskuuta 1978 tehty toinen lisäpöytäkirja ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehty eurooppalainen yleissopimus rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen osalta;
 - b) Euroopan yhteisöjen kahdentoista jäsenvaltion välillä luovuttamispyyntöjen lähettämismenetelmien yksinkertaistamisesta ja nykyaikaistamisesta 26 päivänä toukokuuta 1989 tehty sopimus;

- c) yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa 10 päivänä maaliskuuta 1995 tehty yleissopimus;
 - d) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty yleissopimus; sekä
 - e) tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen III osasto, 4 luku.
2. Jäsenvaltiot voivat jatkaa tämän puitepäätöksen tekohetkellä voimassa olevien kahdenvälisten tai monenkeskisten sopimusten tai järjestelyjen soveltamista sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa puitepäätöksen tavoitteita ja sikäli kuin ne entisestään yksinkertaistavat tai muuten helpottavat niiden etsittyjen henkilöiden luovuttamista koskevia menettelyjä, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys.

Jäsenvaltiot voivat tämän puitepäätöksen voimaantulon jälkeen tehdä kahdenvälisiä tai monenkeskisiä sopimuksia tai järjestelyjä sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa puitepäätöksen sisältöä ja sikäli kuin ne entisestään yksinkertaistavat tai muuten helpottavat etsittyjen henkilöiden, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, luovuttamista koskevia menettelyjä vahvistamalla erityisesti 17 artiklassa määrättyjä määräaikoja lyhyempiä määräaikoja, laajentamalla 2 artiklan 2 kohdassa mainittujen rikosten luettelo, rajoittamalla entisestään 3 ja 4 artiklassa mainittuja kieltäytymisperusteita tai alentamalla 2 artiklan 1 tai 2 kohdassa määrättyjä rangaistuskynnyksiä.

Toisessa alakohdassa tarkoitettut sopimukset tai järjestelyt eivät missään tapauksessa voi vaikuttaa suhteisiin niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka eivät ole niiden osapuolia.

Jäsenvaltiot ilmoittavat neuvostolle ja komissiolle kolmen kuukauden kuluessa tämän puitepäätöksen voimaantulosta niistä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista voimassaolevista sopimuksista tai järjestelyistä, joiden soveltamista ne haluavat jatkaa. Jäsenvaltiot ilmoittavat myös neuvostolle ja komissiolle kaikista toisessa alakohdassa säädetyistä uusista sopimuksista tai järjestelyistä kolmen kuukauden kuluessa niiden allekirjoittamisesta.

3. Silloin kun 1 kohdassa tarkoitettuja yleissopimuksia tai sopimuksia sovelletaan sellaisiin jäsenvaltioiden alueisiin tai sellaisiin alueisiin, joiden ulkosuhteista jäsenvaltio on vastuussa ja joihin tätä puitepäätöstä ei sovelleta, olemassa olevat suhteet kyseisten alueiden ja muiden jäsenvaltioiden välillä perustuvat edelleen kyseisiin välineisiin.

32 artikla – Siirtymämääräys

Ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vastaanotettuihin rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeviin pyyntöihin sovelletaan edelleen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevia voimassa olevia säädöksiä. Pyyntöihin, jotka on otettu vastaan kyseisestä päivämäärästä alkaen, sovelletaan jäsenvaltioiden tämän puitepäätöksen mukaisesti vahvistamia sääntöjä. Kun neuvosto tekee tämän puitepäätöksen, jäsenvaltio voi kuitenkin antaa lausuman, jossa se ilmoittaa täytäntöönpanojäsenvaltiona jatkavansa ilmoittamaansa päivämäärää ennen tehtyihin tekoihin liittyvien pyyntöjen käsittelemistä ennen 1 päivää tammikuuta 2004 sovellettavan, rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan järjestelmän mukaisesti. Kyseinen päivämäärä ei voi olla myöhäisempi kuin 7 päivä elokuuta 2002. Kyseinen lausuma julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Se voidaan peruuttaa milloin tahansa.

33 artikla – Itävaltaa ja Gibraltaria koskevat määräykset

1. Niin kauan kuin Itävalta ei ole muuttanut luovuttamista ja keskinäistä oikeusapua koskevan lain (Auslieferungs- und Rechtshilfegesetz) 12 pykälän 1 momenttia, kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 2008 saakka, Itävalta voi sallia, että sen täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset kieltäytyvät eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, jos etsitty henkilö on Itävallan kansalainen ja jos teko, jonka johdosta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, ei ole Itävallan lainsäädännön mukaan rangaistava.
2. Tätä puitepäätöstä sovelletaan Gibraltariin.

34 artikla – Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän puitepäätöksen säännösten noudattamisen edellyttämät tarpeelliset toimenpiteet viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2003.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava neuvoston pääsihteeristölle ja komissiolle kirjallisina ne säännökset, joilla jäsenvaltioiden tästä puitepäätöksestä aiheutuvat velvoitteet saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Näin tehdessään jäsenvaltio voi ilmoittaa, että se soveltaa välittömästi kyseistä puitepäätöstä suhteissaan saman ilmoituksen tehneisiin jäsenvaltioihin. Neuvoston pääsihteeristön on toimitettava jäsenvaltioille ja komissiolle tiedot, jotka se saa 7 artiklan 2 kohdan, 8 artiklan 2 kohdan, 13 artiklan 4 kohdan ja 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Se huolehtii myös niiden julkaisemisesta Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

3. Neuvoston pääsihteeristön toimittamien tietojen perusteella komissio toimittaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän puitepäätöksen soveltamisesta ja esittää tarvittaessa säädösehdotuksia.
4. Neuvosto arvioi vuoden 2003 jälkipuoliskolla tämän puitepäätöksen säännösten ja erityisesti niiden käytännön soveltamisen jäsenvaltioissa sekä SIS:in toiminnan.

35 artikla – Voimaantulo

Tämä puitepäätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

LIITE II

EUROOPPALAINEN PIDÄTYSMÄÄRÄYSLOMAKE

Eurooppalainen pidätysmääräys ¹⁾

Tämän pidätysmääräyksen on antanut toimivaltainen oikeusviranomainen. Pyydän, että jäljempänä mainittu henkilö pidätetään ja luovutetaan syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

1) Kun täytäntöönpanojäsenvaltio on tiedossa, tämä pidätysmääräys on laadittava jollakin täytäntöönpanojäsenvaltion virallisella kielellä tai muulla kyseisen valtion hyväksymällä kielellä tai käännettävä tällaiselle kielelle.

a) Etsityn henkilöllisyyteen liittyvät tiedot:

Sukunimi:

Etunimi (-nimet):

Mahdollinen tyttönimi:

Mahdolliset peitenimet:

Sukupuoli:

Kansalaisuus:

Syntymäaika:

Syntymäpaikka:

Asuinpaikka ja/tai tunnettu osoite:

Etsityn ymmärtämä kieli tai ymmärtämät kielet (jos tiedossa):

Erietyiset tuntomerkit / etsityn kuvaus:

Etsityn valokuva ja sormenjäljet, jos ne ovat saatavilla ja ne voidaan lähettää, tai sen henkilön yhteystiedot, johon niiden tai DNA-profiilin saamiseksi on otettava yhteyttä (jos nämä tiedot ovat saatavilla lähettämistä varten eivätkä sisälly tähän pidätysmääräykseen)

b) Pidätysmääräyksen perusteena oleva päätös:

1. Pidätysmääräys tai vaikutukseltaan vastaava tuomioistuimen päätös:

Laji:

2. Täytäntöönpanokelpoinen tuomio:

Viite:

c) Rangaistuksen kestoja koskevat tiedot:

1. Rikoksesta tai rikoksista määrättävissä olevan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen enimmäiskesto:

2. Määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto:

Suorittamatta oleva rangaistus:

d) Päätös on tehty asianomaisen poissa ollessa:

– asianomaiselle on annettu haaste tiedoksi henkilökohtaisesti tai muuten ilmoitettu hänen poissa ollessaan annettuun päätökseen johtaneen oikeuskäsittelyn aika ja paikka,

tai

– asianomaiselle ei ole annettu haastetta tiedoksi henkilökohtaisesti tai muuten ilmoitettu hänen poissa ollessaan annettuun päätökseen johtaneen oikeuskäsittelyn aikaa ja paikkaa, mutta hänellä on seuraavat oikeudelliset takuut luovutuksen jälkeen (nämä takuut voidaan antaa etukäteen).

Täsmennettävä oikeudelliset takuut

e)	Rikos tai rikokset:
Tämä pidätysmääräys koskee kaikkiaan: rikosta.	
Rikoksen tai rikosten teko-olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta (päivämäärä ja kellonaika), tekopaikka ja etsityn osallistumisaste:	
Rikoksen tai rikosten luonne ja oikeudellinen luokittelu sekä siihen tai niihin sovellettavat määräykset/lait:	
I	Merkitään tarvittaessa rastilla, jos kyseessä on yksi tai useampi seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä, joista voi pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta:
0	rikollisjärjestykseen osallistuminen;
0	terrorismi;
0	ihmiskauppa;
0	lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia;
0	huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa;
0	aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa;
0	lahjonta;

0	petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdystä yleissopimuksesta tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos;
0	rahanpesu;
0	rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen;
0	tietoverkkorikollisuus;
0	ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja kasvilajikkeiden laiton kauppa;
0	laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen;
0	tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen;
0	ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa;
0	ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen;
0	rasismi ja muukalaisviha;
0	järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö;
0	kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden laiton kauppa;
0	petollinen menettely;
0	ryöstöntapainen kiristys ja kiristys;
0	tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen;
0	hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä;
0	maksuvälineväärennykset;
0	hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa;
0	ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa;
0	varastettujen ajoneuvojen kauppa;

- 0 raiskaus;
- 0 murhapoltto;
- 0 kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset;
- 0 ilma-aluksen tai aluksen kaappaus;
- 0 tuhotyö.

II Täydellinen kuvaus rikoksesta tai rikoksista, joka ei tai jotka eivät kuulu edellä I kohdassa tarkoitettuihin tapauksiin:

f) Muut tapaukseen liittyvät seikat (ilmoittaminen vapaaehtoista):

(Huomautus: Tähän voitaisiin merkitä ekstraterritoriaalisuutta, vanhentumisen keskeyttämistä ja rikoksen muita seurauksia koskevia huomautuksia.)

g) Tämä pidätysmääräys koskee myös sellaisten esineiden takavarikointia ja luovutusta, joita voidaan tarvita todistusaineistona:

Tämä pidätysmääräys koskee myös sellaisen omaisuuden takavarikointia ja luovutusta, jonka etsitty henkilö on hankkinut rikoksella:

Omaisuuden kuvaus ja sen sijainti (jos tiedossa):

h) Rikoksesta tai rikoksista, jonka tai joiden johdosta tämä pidätysmääräys on annettu, voidaan määrätä / on määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä elinkautinen rangaistus tai turvaamistoimenpide:

– pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan määrättyä rangaistusta voidaan käsitellä uudelleen – pyynnöstä tai ainakin 20 vuoden kuluttua – tavoitteena kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättäminen,

ja/tai

– pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan voidaan soveltaa armahtamistoimenpiteitä, joihin kyseisellä henkilöllä on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön nojalla oikeus, tavoitteena kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättäminen.

i) Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen:

Virallinen nimi:

Oikeusviranomaisen edustajan nimi¹⁾:

Tehtävät (virkanimike ja -asema):

Asiakirjan viitetiedot:

Osoite:

Puhelin: (maakoodi) (suuntanumero) (...)

Faksi: (maakoodi) (suuntanumero) (...)

Sähköposti:

Sen henkilön yhteystiedot, johon on otettava yhteyttä luovutuksen käytännön järjestelyjen osalta:

1) Eri kielitoisinnoissa tähän merkitään viittaus oikeudellisen toimivallan haltijaan.

Jos on nimetty keskusviranomainen, jonka hallinnollisena tehtävänä on eurooppalaisten pidätysmääräysten lähettäminen ja vastaanottaminen:

Keskusviranomaisen nimi:

Mahdollinen yhteyshenkilö (virkanimike ja -asema sekä nimi):

Osoite:

Puhelin: (maakoodi) (suuntanumero) (...)

Faksi: (maakoodi) (suuntanumero) (...)

Sähköposti:

Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen ja/tai sen edustajan allekirjoitus:

Nimi:

Tehtävät (virkanimike ja -asema):

Päivämäärä:

Virallinen leima (jos on)

LIITE III

EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJEET

Tämän pidätysmääräyksen on antanut toimivaltainen oikeusviranomainen. Pyydän, että jäljempänä mainittu henkilö pidätetään ja luovutetaan syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

Huomautus¹

- *Lomake kannattaa ladata Euroopan oikeudellisen verkoston www-sivustolta omalle tietokoneelle ja tallentaa se sinne siltä varalta, että www-sivustolle ei pääse silloin kun tarvitaan.*
- *Lomake täytetään tietokonetta käyttäen.*
- *Jos jokin ruutu on tarpeeton, kirjoitetaan "tarpeeton" tai merkitään selvästi tietyllä merkillä (esim.: –) että se on tarpeeton.*
- *Jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu useasta rikoksesta, rikokset numeroidaan 1, 2, 3 ja niin edelleen, ja samaa numerointia käytetään koko pidätysmääräyksessä ja erityisesti ruudussa b).*

¹ Nämä huomautukset eivät ole sitovia. Oikeusviranomaisille kuitenkin huomautetaan, että heidän velvollisuutensa on tulkita kansallista lainsäädäntöä puitepäätöksen mukaisesti (ks. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisu asiassa C-105/03, Pupino).

Ruutu a)

Etsityn tunnistamiseen tarvittavat tiedot

Huomautus:

Täytetään mahdollisuuksien mukaan kaikki kohdat.

a) Etsityn henkilöllisyyteen liittyvät tiedot:

Sukunimi: **Huomautus: pakollinen kenttä. Merkitään aiempi virallinen nimi, jos se on tiedossa. Nimi kirjoitetaan kansallisen kielen mukaisena eikä sitä käännetä.**

Etunimi (-nimet): **Huomautus: pakollinen kenttä.**

Omaa sukua (tarvittaessa):

Peitenimet (tarvittaessa): **Huomautus: Merkitään myös väärät nimet. Kutsumanimet merkitään sulkuihin. Jos henkilö käyttää väärää henkilöllisyyttä, väärä henkilöllisyys on merkittävä kaikkiin kenttiin, esim. väärä syntymäaika ja väärä osoite.**

Sukupuoli: **Huomautus: pakollinen kenttä.**

Kansallisuus: **Huomautus: pakollinen kenttä.**

Syntynyt: **Huomautus: pakollinen kenttä.**

Syntymäpaikka: **Huomautus: pakollinen kenttä, jos tieto saatavilla.**

Asuinpaikka ja/tai tunnettu osoite: **Huomautus: pakollinen kenttä, jos tieto saatavilla. Merkitään "ei tiedossa" jollei tietoa ole.**

Etsityn ymmärtämä kieli tai ymmärtämät kielet (jos tiedossa):

Erityiset tuntomerkit / etsityn kuvaus: **Huomautus: pakollinen kenttä, jos tieto saatavilla.**

Ilmoitettava myös, jos henkilö on vaarallinen ja/tai mahdollisesti aseistautunut.

Etsityn valokuva ja sormenjäljet, jos ne ovat saatavilla ja voidaan lähettää, tai sen henkilön yhteystiedot, johon niiden tai DNA-profiilin saamiseksi on otettava yhteyttä (jos nämä tiedot ovat saatavilla lähettämistä varten eivätkä sisälly tähän pidätysmääräykseen). **Huomautus: Lähettäminen pakollista Interpolin tai SIS:n kautta, jos tiedot ovat saatavilla. Tämä on erittäin tärkeää oikean henkilön pidättämiseksi.**

Ruutu b)

Pidätysmääräyksen perusteena olevan päätöksen tiedot

Huomautus:

Lomake täytetään vain jommankumman tarkoituksen – syytetoimien tai tuomion – kohdalta. Ruudussa b) käytetään ilmausta "päätös". Tämä voi tarkoittaa tuomioistuimen tai oikeusviranomaisen määräystä, myös tutkintatuomarin tai vastaavan toimivaltaisen viranomaisen määräystä. Joissakin jäsenvaltioissa kyseinen turvaamistoimenpide voi olla päätös, jolla epäillyn asia saatetaan tuomioistuimen käsiteltäväksi, jos tällainen päätös on noissa jäsenvaltioissa peruste säilöönnotolle. Jos turvaamistoimenpiteeseen johtanut päätös on muutettu esimerkiksi vastaajan poissa ollessa annetuksi päätökseksi, olisi annettava uusi pidätysmääräys (uudella otsikolla).

Esitutkintavaihe (pidätysmääräys annetaan syytetoimenpiteitä varten)

- b) 1. Ilmoitetaan päätös, johon pidätysmääräys perustuu (tuomioistuimen tai oikeusviranomaisen määräys, annettu (päivämäärä), jolla on määrätty pakkokeinosta, joka on vapaudenmenetyksen käsittävä turvaamistoimenpide). Huom. Jos ruutu b) 1. täytetään, on täytettävä myös ruutu c) 1.
- b) 2. täytetään "tarpeeton".

Oikeudenkäynnin jälkeen (pidätysmääräys annetaan tuomion täytäntöönpanoa varten tai jos tuomio on annettu vastaajan poissa ollessa).

- b) 1. Kun pidätysmääräys perustuu vastaajan poissa ollessa annettuun päätökseen, ilmoitetaan kyseinen oikeuden päätös. Vain yksi ruutu täytetään. Jos oikeudellinen päätös annettiin vastaajan poissa ollessa, tuomio ei useimmissa jäsenvaltioissa ole täytäntöönpanokelpoinen ja ruutu b) 1. olisi täytettävä. Myös ruutua f) voidaan käyttää tilanteen selvittämiseksi.
- b) 2. Viitataan kyseiseen tuomioon tai päätökseen, josta tuli lopullinen (päivämäärä), ja merkitään asian numero ja päätöksen antaneen tuomioistuimen nimi.

b) Pidätysmääräyksen perusteena oleva päätös:

1. Pidätysmääräys tai vaikutukseltaan vastaava tuomioistuimen päätös:

Laji: ***Huomautus: Merkitään tuomioistuimen tai muu oikeusviranomaisen määräys sekä päiväys ja asian viitenumero.***

2. Täytäntöönpanokelpoinen tuomio: ***Huomautus: Jos tuomio on täytäntöönpanokelpoinen, ilmoitetaan myös päivämäärä, jolloin siitä tuli lopullinen.***

Viite: ***Huomautus: merkitään päivämäärä, asian numero, päätöksen laji.***

Ruutu c)
(Vapaus)rangaistuksen kestoa koskevat tiedot:

Huomautus:

Tässä ruudussa on tarkoitus tuoda esille, että pidätysmääräys ylittää puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa asetetut rangaistuksen alarajat. Esitutkintavaiheessa alaraja koskee periaatteessa mahdollista rangaistusta ja rangaistuksen määräämisen jälkeen se koskee varsinaisen rangaistuksen pituutta. Kuten ruudussa b), täytetään vain jompikumpi kohta.

Esitutkintavaihe (pidätysmääräys annetaan syytetoimenpiteitä varten)

- (c) 1. Ilmoitetaan periaatteessa mahdollinen rangaistus. Huom. Puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta. Huom. Jos ruutu (b) 1. täytetään, on täytettävä myös ruutu (c) 1.
- (b) 2. täytetään "tarpeeton".

Oikeudenkäynnin jälkeen (pidätysmääräys annetaan tuomion tai vastaajan poissa ollessa annetun tuomion täytäntöönpanoa varten).

- (c) 2. Ilmoitetaan määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto. Huom. Puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan pidätysmääräys voidaan antaa jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta. Huom. Jos ruutu b) 2. täytetään, on täytettävä myös ruutu c) 2.
- c) 2. Ilmoitetaan kuinka monta vuotta, kuukautta ja päivää. Huom. Puitepäätöksessä ei säädetä siitä, kuinka paljon rangaistuksesta on oltava vähintään jäljellä, jotta pidätysmääräys voidaan antaa. 2 artiklan 1 kohdan säännöksiä sovelletaan vain, jos on annettu vähintään neljä kuukautta kestävä rangaistustuomio tai annettu turvaamistoimenpidettä koskeva päätös. On suositeltavaa harkita tarkkaan pidätysmääräyksen antamispäätöstä tilanteissa, joissa alkuperäinen rangaistus oli vähintään 4 kuukautta mutta **rangaistusta on jäljellä** alle 4 kuukautta. Näissä tapauksissa yleensä suositellaan, ettei pidätysmääräystä anneta.

c) Rangaistuksen kestoja koskevat tiedot:

1. Rikoksesta tai rikoksista määrättävissä olevan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen enimmäiskesto:

2. Määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto:

Huomautus: Tapauksissa, joissa on annettu vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös, turvaamistoimenpiteen kesto voi olla määräämätön, esim. elinkautinen vankeusrangaistus tai rangaistus, johon liittyy psykiatrinen hoito.

Suorittamatta oleva rangaistus: ***Huomautus: Jos rangaistus on kestoaltaan määräämätön, merkitään, että vähintään 4 kuukauden osuus on suorittamatta.***

Ruutu d)

Tapaukset, joissa tuomio on annettu vastaajan poissaollessa

Huomautus:

Lomakkeen luetelmakohdat on muutettu ruuduiksi, joista tilanteen mukaan valitaan yksi. On kaksi eri tilannetta: asianomaiselle on joko annettu haaste tiedoksi henkilökohtaisesti tai muuten ilmoitettu oikeuskäsittelyn aika ja paikka tai sitten ei ole. Jälkimmäisessä tilanteessa hänellä on asian uudelleen käsittelyä, muutoksenhakua tai vastalauseita koskevat oikeudelliset takuut (oikeusjärjestelmät poikkeavat tässä toisistaan). Takuut ovat erilaisia eri jäsenvaltioissa. Takuiden ilmoittamisessa on oltava täsmällinen.

Esitutkintavaihe (pidätysmääräys annetaan syytetoimenpiteitä varten)

- Tarpeeton. Ruutuun merkitään "tarpeeton".

Oikeudenkäynnin jälkeen (pidätysmääräys annetaan tuomion tai vastaajan poissa ollessa annetun tuomion täytäntöönpanoa varten)

- **Jos ruutu 1 on valittu, oikeudellisia takuita ei tarvitse eritellä.**
- "Muuten ilmoitettu" tarkoittaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti tehtyä ilmoitusta. Ilmoitetaan tarkat olosuhteet. Miten asianomainen sai tiedon? Olisi hyödyllistä tietää yksityiskohtaisesti, miten asianomaiselle on ilmoitettu (ks. ruutu f), vaikka puitepäätöksessä ei vaaditakaan tätä tietoa. Täsmennetään, sovelletaanko uudelleen käsittelyyn jne. mitään määräaika. On myös hyödyllistä, jos täsmennetään, milloin ja minkä ajan kuluessa käsittelyn uudelleen aloittamista koskeva hakemus voidaan tehdä. Voiko uudelleen käsittelyhakemuksen tehdä sen jälkeen, kun henkilö on tosiasiallisesti luovutettu? Pidätysmääräyksestä ilmoittamista voidaan joissakin maissa pitää itse tuomion virallista ilmoittamista koskevana tietona, mistä johtuen uudelleen käsittelyä koskeva määräaika alkaa kulua. Tässä tapauksessa pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen olisi selkeästi täsmennettävä tämä asiointi, jotta täytäntöönpanosta vastaava viranomainen voi antaa oikeaa tietoa asianomaiselle, jonka poissaollessa tuomio on annettu.
- **Maissa, joissa tuomioita ei anneta vastaajan poissaollessa, merkitään "tarpeeton, koska maassamme ei anneta tuomioita vastaajan poissaollessa"**

d) Päätös on tehty asianomaisen poissa ollessa ja:

- Asianomaiselle on annettu haaste tiedoksi henkilökohtaisesti tai muuten ilmoitettu hänen poissa ollessaan annettuun päätökseen johtaneen oikeuskäsittelyn aika ja paikka

paikka

- Asianomaiselle ei ole annettu haastetta tiedoksi henkilökohtaisesti tai muuten ilmoitettu hänen poissa ollessaan annettuun päätökseen johtaneen oikeuskäsittelyn aikaa ja paikkaa, mutta hänellä on seuraavat oikeudelliset takuut luovutuksen jälkeen (nämä takuut voidaan antaa etukäteen):

Täsmennettävä oikeudelliset takuut:

Huomautus: Joissakin jäsenvaltioissa tämä koskee molempia tapauksia, ja sen vuoksi tuomari täsmentää oikeudelliset takuut myös ensimmäisessä tapauksessa mainittua tilannetta varten. Täsmennettävä mahdollisuudet muutoksenhakuun / asian uudelleen käsittelyyn tai takaisinsaantiin ja oikeuskeinon edellytykset.

.....

*[Huom. nykyinen ruutu d) korvataan seuraavalla lomakkeella vuoden 2010 loppuun mennessä]*¹

d) Ilmoittakaa, oliko henkilö henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä:

1. Kyllä, henkilö oli henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.
2. Ei, henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.
3. Jos vastasitte kielteisesti kysymykseen 2, ilmoittakaa,

¹ Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto muodosti 6. kesäkuuta 2008 yleisnäkemyksen, joka koski Slovenian tasavallan, Ranskan tasavallan, Tšekin tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Slovakian tasavallan, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Saksan liittotasavallan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemisestä vastaajan poissa ollessa annettujen päätösten täytäntöönpanosta ja eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä tehdyn puitepäätöksen 2002/584/YOS, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen 2005/214/YOS, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäätöksen 2006/783/YOS, ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, näiden tuomioiden täytäntöönpanemiseksi Euroopan unionissa tehdyn puitepäätöksen 2008/.../YOS muuttamisesta. Tämä päätös hyväksyttäneen virallisesti ennen vuoden 2008 loppua, ja täytäntöönpanomenettely kestää kaksi vuotta.

σ 3.1a oliko haaste annettu kyseiselle henkilölle henkilökohtaisesti tiedoksi ja hänelle oli täten ilmoitettu päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin suunnitellusta ajankohdasta ja paikasta ja hänelle oli ilmoitettu, että päätös voidaan tehdä, jos hän ei ole läsnä oikeudenkäynnissä.

Ajankohta, jona henkilölle oli annettu henkilökohtaisesti tiedoksi haaste:

.....(päivä/kuukausi/vuosi)

Paikka, jossa henkilölle oli annettu henkilökohtaisesti tiedoksi haaste:

.....

TAI

σ 3.1b että henkilölle ei ollut annettu henkilökohtaisesti tiedoksi haastetta, mutta hän oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin suunnitellusta ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen suunnitellusta oikeudenkäynnistä, ja hänelle oli ilmoitettu, että päätös voidaan tehdä ilman, että hän on läsnä oikeudenkäynnissä.

Miten on todettu, että asianomainen henkilö oli tietoinen oikeudenkäynnistä:

.....
.....
.....

TAI

3.2 oliko henkilö tietoisena suunnitellusta oikeudenkäynnistä antanut valtakirjan lainopilliselle asiamiehelle, jonka joko asianomainen henkilö tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja oliko tämä edustaja todella puolustanut häntä oikeudenkäynnissä.

Miten tämä ehto täytettiin:

.....

TAI

3.3 sen jälkeen, kun päätös oli annettu henkilölle tiedoksi, ilmoittiko henkilö nimenomaisesti, ettei hän riitautaa päätöstä.

Miten ja missä henkilö on nimenomaisesti ilmoittanut, ettei hän riitautaa päätöstä:

.....

TAI

3.4 oliko henkilöllä oikeus uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun seuraavin edellytyksin:

3.4.1 henkilölle annettiin päätös henkilökohtaisesti tiedoksi ...
(päivä/kuukausi/vuosi) sekä

- henkilölle nimenomaisesti ilmoitettiin hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn ja muutoksenhakuun sekä oikeudestaan olla läsnä kyseisessä käsittelyssä; sekä
- saatuaan ilmoituksen tästä oikeudesta henkilö ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajan kuluessa.

TAI

3.4.2 henkilölle ei ollut annettu päätöstä tiedoksi henkilökohtaisesti, mutta

- henkilölle annetaan päätös henkilökohtaisesti tiedoksi viipymättä luovuttamisen jälkeen; sekä
- kun päätös on annettu henkilölle tiedoksi, henkilölle nimenomaisesti ilmoitetaan hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn ja muutoksenhakuun sekä oikeudestaan olla läsnä kyseisissä oikeudenkäynnissä; sekä

- saatuaan päätöksen tiedoksi henkilöllä on oikeus pyytää uudelleenkäsittelyä tai hakea muutosta vuorokauden kuluessa.

Jos rastitte ruudun 3.4.2, vahvistakaa

että jos etsitty henkilö siinä yhteydessä, kun hän saa täytäntöönpanovaltiossa tiedon eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisällöstä, pyytää saada jäljennöksen tuomiosta ennen luovutusta, kyseiselle henkilölle toimitetaan välittömästi mainitun pyynnön esittämisen jälkeen täytäntöönpanoviranomaisen välityksellä jäljennös tuomiosta;

sekä

että jos henkilö on pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta, tällaista uudelleenkäsittelyä tai muutoksenhakua odottavan henkilön vapaudenmenetyksen laillisuus tutkitaan pidätysmääräyksen antaneen valtion lainsäädännön mukaisesti joko säännöllisin väliajoin tai kyseisen henkilön pyynnöstä, kunnes kyseessä olevat oikeudelliset menettelyt on saatettu päätökseen; tällaiseen uudelleenkäsittelyyn sisältyy erityisesti mahdollisuus vapaudenmenetyksen lykkäämiseen tai keskeyttämiseen;

sekä

että, jos henkilö on pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta, uudelleenkäsittely tai muutoksenhaku on aloitettava hyvissä ajoin luovutuksen jälkeen.

Ruutu e)
Kyseessä olevat rikokset

Huomautus:

Ruutua e) koskeva alkuperäinen ajatus oli, että voitaisiin laatia tapauksen olosuhteista melko lyhyt mutta täsmällinen kuvaus, jossa annetaan mm. tiedot rikoksen ajankohdasta, tapahtumapaikasta ja siitä, millä tavoin etsitty henkilö oli osallisena rikokseen. Useimmissa tapauksissa, joissa on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, täytäntöönpanosta vastaavan tuomarin ei tulisi "mennä ruutua pidemmälle", eli kun yhteen 32 rikosluokasta liittyvä ruutu on valittu, hänen ei tulisi enempää tutkia tapaukseen liittyviä tosiseikkoja. Tämä oli myös yksi syy siihen, että tällaisissa tapauksissa ajateltiin lyhyen ja täsmällisen kuvauksen riittävän; perinpohjaista kuvausta tarvitaan vain II kohdassa, kun kaksoisrangaistavuus on tarkistettava.

Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että tapauksen perinpohjainen kuvaus on jo usein ruudun alussa. Kaksoisrangaistavuuden kumoamistapauksissa sovelletaan pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion rikoslaissa olevaa rikoksen määritelmää, eikä lakitekstiä tarvitse sisällyttää pidätysmääräykseen (tai liittää siihen, kuten joillakin oikeusviranomaisilla on tapana tehdä – näin vältetään lakitekstien turha kääntäminen, vaikka jotkin lainkäyttöalueet vaativatkin lakitekstin jäljennöstä). Tapauksen olosuhteet on aina kuvattava perinpohjaisesti ja tyhjentävästi, jotta voidaan ottaa huomioon erityissääntö, *ne bis in idem* -periaate ja vanhentuminen.

Oikeudenkäyntiä edeltävä ja sen jälkeinen vaihe

- Merkitään kyseessä olevien rikosten lukumäärä.
- Annetaan täsmällinen selitys pyynnön perusteena olevista seikoista: käytetään lyhyitä, helposti käännettävissä olevia virkkeitä. Kuvauksen tulisi olla vain lyhyt yhteenveto, eikä koko aineistoa koskeva perinpohjainen selonteko. Kuitenkin monimutkaisemmissa tapauksissa, ja etenkin kun on kyse kaksoisrangaistavuudesta, tarvitaan pidempi kuvaus pääasiallisten tosiseikkojen dokumentoimiseksi. Näissä tapauksissa annetaan myös tiedot, jotka ovat täytäntöönpanosta vastaavalle viranomaiselle eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan päätöksen kannalta **olennaisen tärkeitä** etenkin siksi, että voidaan panna merkille kaikki mahdolliset perusteet, joilla päätöstä ei tunnustettaisi, sekä erityissäännön tai *ne bis in idem* -periaatteen soveltamiseen liittyvät seikat. Lyhyt kuvaus on myös hyödyllinen kansalliselle Sirene-toimistolle SISIin tehtävän kuulutuksen kannalta.

- Merkitään rikoksen oikeudellinen luokittelu ja se, mitä säännöksiä se rikkoo.
- Jos pidätysmääräyksen antava viranomainen tunnustaa rikoksen joksikin luettelossa olevaksi rikokseksi, sen on valittava luettelosta jokin rikoslaji.
- Jos rikoksen yrityksestä voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään 3 vuotta, olisi valittava asianmukainen (rikosta koskeva) ruutu.
- Puitepäätöksen laatijoiden alkuperäisenä tarkoituksena oli, että eurooppalaiseen pidätysmääräykseen ei tarvitsisi sisällyttää lakitekstejä, sillä ne aiheuttavat turhaa käännöstarvetta. Lakitekstien poisjättämiseen on myös teknisiä syitä, kuten se, että Sirenen hoitamien ruutujen sähköisten lähetysten pituus on rajoitettu 1024 merkkiin (noin 15 riviä 12 pisteen fontilla Word-ohjelmassa); kun tämä raja ylittyy, Sirenen on pakko toimittaa osa tiedoista toisessa täydentävässä lomakkeessa (M-lomakkeella) ja laatia siitä käännös, jolloin on olemassa järjestelmän saturaation riski, koska tähän prosessiin on vain rajalliset resurssit.
- Yhtä henkilöä koskevaa eurooppalaista pidätysmääräystä kohti suositetaan käytettäväksi vain yhtä lomaketta. Jos lomake sisältää useita rikoksia, tulisi tehdä selväksi (esim. käyttämällä nimityksiä "rikos nro 1, rikos nro 2, rikos nro 3 jne.), mikä valinta koskee mitään rikosta (ks. etenkin ruutu b)). Huom. SIS-järjestelmä sallii vain yhden kuulutuksen yhtä pidätysmääräystä kohti.
- Luovuttaminen *liitännäisrikoksissa* tarkoittaa luovuttamista yhden tai useamman sellaisen rikoksen johdosta, joista määrättävä seuraamus on lievempi kuin puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetty alaraja. Itse puitepäätöksessä ei nimenomaisesti säädetä siitä, miten liitännäisluovuttamista olisi käsiteltävä. Jotkin jäsenvaltiot sallivat sen, toiset eivät. Ennen pidätysmääräyksen antamista olisi kiinnitettävä huomiota siihen, että tämä tilanne saattaa aiheuttaa pidätysmääräyksen mitätöitymisen, erityisesti sellaisten seuraamusten tapauksessa, joissa eurooppalaisella pidätysmääräyksellä pyritään kumulatiiviseen vankeusrangaistukseen ja rikoksen jotkin osat jäävät vähimmäisrajan alapuolelle.
- Kun on kyse useasta saman maan antamasta samaa henkilöä koskevasta pidätysmääräyksestä, niitä ei tulisi pitää rinnakkaisina. Jotkin lainkäyttöalueet eivät kuitenkaan hyväksy samasta jäsenvaltiosta enempää kuin yhden pidätysmääräyksen yhtä henkilöä kohden.

(e) Rikos tai rikokset:

Tämä pidätysmääräys koskee kaikkiaan: rikosta.

Rikoksen tai rikosten teko-olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta (päivämäärä ja kellonaika), tekopaikka ja etsityn osallistumisaste: **Huomautus: Selvyyden vuoksi jos kyseessä on esim. 3 rikosta, kuvaukset olisi numeroitava 1, 2 ja 3. Käytetään lyhyitä virkkeitä, mutta annetaan täydellinen tosiseikkojen kuvaus. Pyydetään olemaan huolellinen.**

.....

Rikoksen tai rikosten luonne ja oikeudellinen luokittelu sekä siihen tai niihin sovellettavat määräykset/lait:

Huomautus: Merkitään rikoksen oikeudellinen luokittelu ja se, mitä rikoslain säännöksiä se rikkoo.

I Merkitään tarvittaessa rastilla, jos kyseessä on yksi tai useampi seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä, joista voi pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta:

- rikollisjärjestöön osallistuminen ;
- terrorismi;
- ihmiskauppa;
- lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia;
- huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa;
- aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa;
- lahjonta;
- petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos;

- rahanpesu;
- rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen;
- tietoverkkorikollisuus;
- ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja kasvilajikkeiden laiton kauppa;

- laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen;
- tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen;
- ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa;
- ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen;
- rasismi ja muukalaisviha;
- järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö;
- kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden laiton kauppa;
- petollinen menettely;
- ryöstöntapainen kiristys ja kiristys;

- tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen;
- hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä;
- maksuvälineväärennykset;
- hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laitton kauppa;
- ydin- ja radioaktiivisten aineiden laitton kauppa;
- varastettujen ajoneuvojen kauppa;
- raiskaus;
- murhapoltto;
- kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset;
- ilma-aluksen tai aluksen kaappaus;
- tuhotyö.

II Täydellinen kuvaus rikoksesta tai rikoksista, joka ei tai jotka eivät kuulu edellä I kohdassa tarkoitettuihin tapauksiin: **Huomautus: Edellä e) kohdassa mainittuja seikkoja ei pidä toistaa II jaksossa. Täydellisen kuvauksen lisäksi ei tarvita tietoja kansallisesta lainsäädännöstä.**

Jos olosuhteet on jo kuvattu edellä, niitä ei pidä toistaa. Lakitekstiä ei pidä mainita, jos olosuhteet on edellä selkeästi esitetty; käyttäkää tätä ruutua vain, jos kaksoisrangaistavuutta sovelletaan ja tarvitaan lisätietoja edellä jo mainituista olosuhteista. Jotta tuomari voi tutkia kaksoisrangaistavuuden, ei tarvita lakitekstiä vaan ainoastaan tapauksen tarkat olosuhteet, vaikka jotkut tuomioistuimet pyytävätkin kopioita lakitekstistä.

Ruutu f)
Muut tapaukseen liittyvät seikat

Huomautus:

Tavallisesti tätä ruutua ei täytetä. Sitä käytetään vain, jos huolimatta suorien oikeudellisten tiedonantojen välityksellä annetuista selvennyksistä voidaan ennakoida vaikeuksia pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa. Tämä on tarkoituksenmukainen kohta väliaikaisen luovutuksen pyytämiseksi, tai jos odotetaan kielteistä päätöstä tai vaaditaan erityistä menettelytointia (etenkin epäillyn lausuntoa). Tässä yhteydessä voidaan pyytää kuulemista videoneuvotteluna, mikäli täytäntöönpanovaltion säännöt sallivat sen. Tätä ruutua tulisi käyttää puitepäätöksen 27 artiklan 4 kohdan mukaisen suostumuksen pyytämiseen.

Esitutkintavaihe (pidätysmääräys annetaan syytetoimenpiteitä varten)

- Kuvaillaan muita tapaukseen liittyviä olosuhteita, esimerkiksi sitä, miksi pidätysmääräys annetaan nyt, jos rikos on tehty kauan sitten?

Oikeudenkäynnin jälkeen (pidätysmääräys annetaan tuomion tai vastaajan poissa ollessa annetun tuomion täytäntöönpanoa varten)

- Kuvaillaan muita tapaukseen liittyviä seikkoja. Esimerkiksi: "laiton poissaolo vankilasta, koska rikoksenteijä ei palannut rangaistuslaitokseen oltuaan 13.–19.11.1995 välisenä aikana väliaikaisessa vapaudessa".

f) Muut tapaukseen liittyvät seikat (ilmoittaminen vapaaehtoista):

(Huomautus: Tähän voitaisiin merkitä ekstraterritoriaalisuutta, vanhentumisen keskeyttämistä ja rikoksen muita seurauksia koskevia huomautuksia.) Huomautus: Tähän voitaisiin myös merkitä huomautukset siitä, että yhteydenpitoa kolmansien osapuolten kanssa on rajoitettava pidätyksen jälkeen, mahdollisesta todisteiden hävittämisvaarasta tai rikoksen uusimisvaarasta.

Yleensä ei ole tarpeen mainita vanhentumisen keskeyttämistä, mutta jos rikoksen tekemisestä on kulunut pitkä aika, maininta voi olla hyödyllinen. Jotkin jäsenvaltiot saattavat myös säännöllisesti edellyttää sitä, mutta puitepäätöksessä sitä ei edellytetä.

.....

.....

Ruutu g)
Takavarikko

Huomautus:

Esitutkintavaihe (pidätysmääräys annetaan syytetoimenpiteitä varten)

- Annetaan lyhyt kuvaus pyydetystä esineestä (esim. ase, henkilöasiakirja, matka-asiakirja, jne.). Jos tämänkaltaista yhteistyötä ei pyydetä, merkitään "tarpeeton".
- Kuvailtaan esimerkiksi asetta, jonka takavarikointia pyydetään.
- Tulisi antaa kaikki tiedot, jotka koskevat erillistä keskinäistä oikeusapua koskevaa pyyntöä tai jäädyttämispäätöstä.
- Ruutu g) ei viittaa "henkilökohtaisiin tavaroihin"; siihen merkitään todisteina pidettävät esineet, kuten kannettava tietokone, henkilökohtaiset asiakirjat tai matkapuhelin, jotta omaisuuden takavarikointi on mahdollista ilman uutta pidätysmääräystä.
- Täytetään ottaen huomioon, että takavarikolla voidaan ehkä välttää myöhemmät oikeusapupyynnöt.

Oikeudenkäynnin jälkeen (pidätysmääräys annetaan tuomion tai vastaajan poissa ollessa annetun tuomion täytäntöönpanoa varten)

- Merkitään "tarpeeton" (ellei tuomiossa ole menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä).

g) Tämä pidätysmääräys koskee myös sellaisten esineiden takavarikointia ja luovutusta, joita voidaan tarvita todistusaineistona:

Tämä pidätysmääräys koskee myös sellaisen omaisuuden takavarikointia ja luovutusta, jonka etsitty henkilö on hankkinut rikoksella:

Omaisuuden kuvaus ja sen sijainti (jos tiedossa): **Huomautus: mitä huolellisemmin ruutu täytetään, sitä todennäköisemmin vältetään myöhemmät oikeusapupyynnöt.**

.....
.....
.....

Ruutu h)

Huomautus:

Luetelmakohdat on muutettu ruuduiksi, jotka valitaan tarvittaessa. Jos perustuslaki ei salli elinkautista vankeutta, merkitään "tarpeeton".

Esitutkintavaihe (pidätysmääräys annetaan syytetoimenpiteitä varten)

- Valitaan ruutu tarvittaessa.

Oikeudenkäynnin jälkeen (pidätysmääräys annetaan tuomion tai vastaajan poissa ollessa annetun tuomion täytäntöönpanoa varten)

- Valitaan ruutu tarvittaessa.

h) Rikoksesta tai rikoksista, jonka tai joiden johdosta tämä pidätysmääräys on annettu, voidaan määrätä / on määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä elinkautinen rangaistus tai turvaamistoimenpide:

- pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan määrättyä rangaistusta voidaan käsitellä uudelleen – pyynnöstä tai ainakin 20 vuoden kuluttua – tavoitteena kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättäminen.

ja/tai

- pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan voidaan soveltaa armahtamistoimenpiteitä, joihin kyseisellä henkilöllä on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön nojalla oikeus, tavoitteena kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättäminen.

Ruutu i)

Pidätysmääräyksen antanutta viranomaista koskevat tiedot

Huomautus:

- Viranomaisen edustajan nimi: eri kielitoisinnoissa tähän merkitään viittaus oikeudellisen toimivallan haltijaan.
- Merkitään pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen osoite
- Merkitään pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen puhelinnumero/faksinumero/sähköpostiosoite
- Käytännön järjestelyjä koskevat yhteystiedot: mikäli mahdollista, annetaan vierasta kieltä (englanti/ranska) hallitsevan oikeusviranomaisen nimi ja yhteystiedot.

i) Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen
Virallinen nimi:.....

Oikeusviranomaisen edustajan nimi:

Tehtävät (virkanimike tai -asema)... ..

Asiakirjan viitetiedot:.....

Osoite

Puhelin: (maakoodi) (suuntanumero) (...).

Faksi (maakoodi) (suuntanumero) (...).

Sähköposti

Sen henkilön yhteystiedot, johon on otettava yhteyttä luovutuksen käytännön järjestelyjen osalta:

Keskusviranomaisen yhteystiedot

Huomautus:

Merkitään tarvittaessa huolellisesti kaikki yhteystiedot.

Jos on nimetty keskusviranomainen, jonka hallinnollisena tehtävänä on eurooppalaisten pidätysmääräysten lähettäminen ja vastaanottaminen:

Keskusviranomaisen nimi:

.....

Mahdollinen yhteyshenkilö (virkanimike tai -asema sekä nimi):.....

.....

Osoite:

.....

Puhelin: (maakoodi) (suuntanumero) (...).....

Faksi: (maakoodi) (suuntanumero) (...).....

Sähköposti:

Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen allekirjoitus ja häntä koskevat tiedot

Huomautus:

- Kyse voi olla oikeusviranomaisesta tai esimerkiksi tuomioistuimen kirjaajasta, joka allekirjoittaa tuomioistuimen puolesta.
- Huom. pyynnön vastaanottanut maa voi vaatia määräyksen antaneen viranomaisen sinetin.

Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen ja/tai sen edustajan allekirjoitus:

.....

Nimi:

Tehtävät (virkanimike tai -asema)... ..

Päivämäärä:

Virallinen leima (jos on) ***Huomautus: tämä on pidätysmääräyksen antavan viranomaisen kansallisen lainsäädännön mukainen virallinen leima. Käytettävä aina, jos sellainen on.***

LIITE IV

JÄSENVALTIOIDEN EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN VASTAANOTTAMISESSA HYVÄKSYMÄT KIELET

Jäsenvaltiot ovat antaneet seuraavat ilmoitukset eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisessa hyväksymistään kielistä puitepäätöksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti:

- Itävalta:** saksa tai muu vastavuoroisuuteen perustuva kieli (hyväksyy eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen sellaisen jäsenvaltion virallisella kielellä, joka puolestaan hyväksyy Itävallan oikeusviranomaisten antaman saksankielisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen).
- Belgia:** ranska, hollanti, saksa.
- Bulgaria:** bulgaria.
- Kypros:** kreikka, turkki, englanti.
- Tšekin tasavalta:** tšekki; Tšekin tasavalta hyväksyy Slovakian osalta slovakinkielisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen tai pidätysmääräyksen, johon on liitetty käänös slovakin kielelle, ja Itävallan osalta saksankielisen pidätysmääräyksen.
- Tanska:** tanska, englanti, ruotsi.
- Viro:** viro tai englanti.
- Suomi:** suomi, ruotsi, englanti.
- Ranska:** ranska.
- Saksa:** Saksa soveltaa vastavuoroisuutta (hyväksyy eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen sellaisen jäsenvaltion virallisella kielellä, joka puolestaan hyväksyy Saksan oikeusviranomaisten antaman saksankielisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen).
- Kreikka:** kreikka.
- Unkari:** unkari tai unkariksi käännetty eurooppalainen pidätysmääräys. Unkari hyväksyy sellaisista jäsenvaltioista, jotka hyväksyvät pidätysmääräyksen myös muilla kuin vain omalla kielellään tai jollakin virallisista kielistään, tulevan pidätysmääräyksen englannin, ranskan tai saksan kielillä tai niin, että niihin on liitetty käänös jollekin mainituista kielistä.

Irlanti:	iiri, englanti taikka jokin oikeusministeriön määräämä kieli, tai eurooppalainen pidätysmääräys, jonka liitteenä on iirin- tai englanninkielinen käännös.
Italia:	italia.
Latvia:	latvia, englanti.
Liettua:	liettua, englanti.
Luxemburg:	ranska, saksa, englanti.
Malta:	malta, englanti.
Alankomaat:	hollanti, englanti tai mikä tahansa muu Euroopan unionin virallinen kieli edellyttäen, että samaan aikaan toimitetaan englanninkielinen käännös.
Puola:	puola.
Portugali:	portugali.
Romania:	romania, ranska tai englanti.
Slovakia:	slovakki tai ennalta tehtyjen kahdenvälisten sopimusten perusteella Itävallan kanssa saksa, Tšekin kanssa tšekki ja Puolan kanssa puola.
Slovenia:	sloveeni ja englanti.
Espanja:	espanja. Kun on kyse SIS-kuulutuksen välityksellä annetusta pidätysmääräyksestä, joka ei ole espanjankielinen, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen huolehtii käännöksestä.
Ruotsi:	ruotsi, tanska, norja, englanti tai näihin kieliin tehty käännös.
Yhdistynyt kuningaskunta:	englanti tai englanniksi käännetty eurooppalainen pidätysmääräys.

LIITE V

ETSITYN HENKILÖN KIINNIOTTAMISEN JÄLKEISET MÄÄRÄAJAT EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN VASTAANOTTAMISEN OSALTA

Itävalta	40 päivää.
Belgia	10 päivää.
Bulgaria	24 tuntia.
Kypros	3 päivää, mikäli eurooppalainen pidätysmääräys annettiin ennen etsityn henkilön kiinniottamista.
Tšekki	40 päivää.
Tanska	Mahdollisimman pian (Tanskan hallinnollisia päätöksiä koskevan lainsäädännön mukaisesti rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen on tehtävä mahdollisimman pian, tai mikäli mahdollista 10 päivän kuluessa henkilön kiinniottamisesta tai hänen suostumisestaan luovuttamiseen).
Viro	3 työpäivää.
Suomi	Mahdollisimman pian tai pyynnöstä toimivaltaisen suomalaisen täytäntöönpanoviranomaisen asettaman määräajan puitteissa; Suomen lainsäädäntö ei kuitenkaan edellytä pakollista eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittamista, kun pidätysmääräystä koskeva pyyntö on jo sisällytynyt SIS-kuulutukseen.
Ranska	6 työpäivää.
Saksa	40 päivää.
Kreikka	15 päivää, voidaan pidentää 30 päivään.
Unkari	40 päivää.
Irlanti	Etsitty henkilö on otettu kiinni sen jälkeen kun pidätysmääräys on vastaanotettu ja korkein oikeus (High Court) on hyväksynyt sen. Sovelletaan 7 päivän määräaikaan sitten, kun SISiä sovelletaan Irlannissa.
Italia	10 päivää.
Latvia	48 tuntia.
Liettua	48 tuntia henkilön kiinniottamisesta.

Luxemburg	6 työpäivää.
Malta	Kun on kyse SIS-kuulutuksesta, sitä pidetään eurooppalaisena pidätysmääräyksenä, ja tuomioistuimien voi asettaa pidätysmääräyksen vastaanottamista koskevan aikarajan. Muissa tapauksissa kiinniottaminen voidaan suorittaa väliaikaisen pidätysmääräyksen perusteella, ja sen vastaanottamiseen sovelletaan 48 tunnin aikarajaa. Väliaikaisia kiinniottamisia tehdään vain poikkeustilanteissa.
Alankomaat	SISIin osallistuvien jäsenvaltioiden osalta viimeistään 23. päivänä SIS-kuulutukseen perustuvan kiinniottamisen jälkeen. SISIin osallistumattomien jäsenvaltioiden osalta eurooppalainen pidätysmääräys on vastaanotettava mahdollisimman pian.
Puola	48 tuntia.
Portugali	Tuomioistuinten harkintavallassa, yleensä 10 päivää.
Romania	48 tuntia sen jälkeen, kun henkilö on otettu kiinni niin, että mukana on yleinen syyttäjä, kiinniotetun oikeudellinen avustaja ja tarvittaessa tulkki Romanian rikosprosessilain mukaisesti.
Slovakia	18 päivää alkaen henkilön kiinniottamisesta alkuperäisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen sekä alkuperäisen, pidätysmääräyksen slovakinkielisen käännöksen sisältävän asiakirjan vastaanottamisen osalta. Jos edellä mainittuja asiakirjoja ei vastaanoteta 18 päivän kuluessa, syyttäjä voi tarvittaessa pyytää tuomaria vapauttamaan säilöön otetun henkilön; jos asiakirjoja ei vastaanoteta 40 päivän kuluessa, henkilön vapauttaminen on pakollista.
Slovenia	10 päivää.
Espanja	Espanjan lainsäädännössä ei ole säädetty määräajasta alkuperäisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen osalta. Täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset pyytävät kuitenkin pidätysmääräystä mahdollisimman pian, ja joka tapauksessa 10 päivää henkilön kiinniottamisesta.
Ruotsi	mahdollisimman pian (muutamassa päivässä, syyttäjän päätöksen mukaan).
Yhdistynyt kuningaskunta	48 tuntia väliaikaisen kiinnioton jälkeen; väliaikaisia kiinniottamisia tehdään kuitenkin vain poikkeusoloissa. Pyydettyä pidätysmääräys on toimitettava tai henkilö vapautettava.

LIITE VI

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

16 päivänä kesäkuuta 2005

Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa – EU 34 ja EU 35 artikla – Puitepäätös 2001/220/YOS – Uhrin asema rikosoikeudenkäyntimenettelyissä – Haavoittuvaisten henkilöiden suojelu – Alaikäisten kuuleminen todistajina – Puitepäätöksen vaikutukset

Asiassa C-105/03,

jossa on kyse EU 35 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Tribunale di Firenzen (Italia) tutkintatuomari on esittänyt 3.2.2003 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 5.3.2003, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasiassa, jossa vastaajana on

Maria Pupino,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta ja M. A. Borg Barthet sekä tuomarit N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari), P. Kūris, E. Juhász, G. Arestis ja M. Ilešič,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 26.10.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,
ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Pupino, edustajinaan avvocato M. Guagliani ja avvocato D. Tanzarella,
- Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato P. Gentili,
- Kreikan hallitus, asiamiehinään A. Samoni-Rantou ja K. Boskovits,
- Ranskan hallitus, asiamiehinään R. Abraham, G. de Bergues ja C. Isidoro,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster ja C. Wissels,
- Portugalin hallitus, asiamiehenään L. Fernandes,
- Ruotsin hallitus, asiamiehinään A. Kruse ja K. Wistrand,
- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehinään R. Caudwell ja E. O'Neill, avustajanaan barrister M. Hoskins,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Condou-Durande ja L. Visaggio,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.11.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee uhrin asemasta rikosoikeudenkäyntimenettelyissä 15 päivänä maaliskuuta 2001 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS (EYVL L 82, s. 1; jäljempänä puitepäätös) 2, 3 ja 8 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty rikosasiassa, jossa vastaajana on lastentarhanopettaja Pupino, jota epäillään vamman aiheuttamisesta lastentarhan oppilaille, jotka olivat tosiseikkojen tapahtuma-aikaan alle viisivuotiaita.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Sopimus Euroopan unionista

- 3 EU 34 artiklan 2 kohta, siinä muodossa kuin sopimus on Amsterdamin sopimuksella muutettuna, kuuluu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon, jonka otsikko on "Määräykset poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa", ja siinä määrätään seuraavaa:

"Neuvosto toteuttaa toimenpiteitä ja edistää tämän osaston määräysten mukaisesti aiheellisin muodoin ja menettelyin yhteistyötä unionin tavoitteiden saavuttamiseksi. Tätä varten neuvosto voi jäsenvaltion tai komission aloitteesta yksimielisesti:

...

- b) tehdä puitepäätöksiä jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä. Puitepäätökset velvoittavat jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden, mutta jättävät kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot. Niistä ei seuraa välitöntä oikeusvaikutusta. ..."

- 4 EU 35 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta tässä artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti antaa ennakkoratkaisuja puitepäätösten ja päätösten pätevydestä ja tulkinnasta, tämän osaston nojalla tehtyjen yleissopimusten tulkinnasta sekä niitä koskevien täytäntöönpanotoimenpiteiden pätevydestä ja tulkinnasta.

2. Jäsenvaltio voi Amsterdamin sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä tai sen jälkeen antamallaan julistuksella hyväksyä yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan antaa 1 kohdassa tarkoitettuja ennakkoratkaisuja.

3. Jäsenvaltio, joka antaa 2 kohdassa tarkoitetun julistuksen, täsmentää, kumpi seuraavista tapauksista on kyseessä:

- a) kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, voi pyytää yhteisöjen tuomioistuinta antamaan asiasta ennakkoratkaisun kysymyksessä, joka tulee esille sen käsiteltävänä olevassa asiassa ja joka koskee 1 kohdassa tarkoitetun säädöksen pätevyyttä tai tulkintaa, jos kyseinen tuomioistuin katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen;
- b) kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin voi pyytää yhteisöjen tuomioistuinta antamaan ennakkoratkaisun kysymyksessä, joka tulee esille sen käsiteltävänä olevassa asiassa ja joka koskee 1 kohdassa tarkoitetun säädöksen pätevyyttä tai tulkintaa, jos kyseinen tuomioistuin katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen.

..."

- 5 Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 1.5.1999 julkaistusta Amsterdamin sopimuksen voimaantulopäivää koskevasta ilmoituksesta (EYVL L 114, s. 56) ilmenee, että Italian tasavalta on antanut EU 35 artiklan 2 kohdan nojalla julistuksen, jolla se hyväksyi yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan antaa ratkaisuja EU 35 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Puitepäätös

- 6 Puitepäätöksen 2 artiklassa, jonka otsikko on "Kunnioittaminen ja tunnustaminen", säädetään seuraavaa:

"1. Kunkin jäsenvaltion on annettava uhreille todellinen ja asianmukainen asema rikosoikeudellisessa järjestelmässään. Jäsenvaltion on jatkettava ponnisteluja sen varmistamiseksi, että uhria kohdellaan hänen ihmisarvoaan asianmukaisesti kunnioittaen oikeudenkäynnin aikana ja että uhrin oikeudet ja oikeutetut edut tunnustetaan, erityisesti rikosoikeudenkäynnin osalta.

2. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että erityisen haavoittuvaiset uhrin voivat saada olosuhteitaan parhaiten vastaavaa erityiskohtelua."

- 7 Puitepäätöksen 3 artiklassa, jonka otsikko on "Kuuleminen ja todisteiden esittäminen", säädetään seuraavaa:

"Kunkin jäsenvaltion on taattava uhrille mahdollisuus tulla kuulluksi oikeudenkäynnin aikana sekä mahdollisuus toimittaa todisteita.

Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sen viranomaiset kuulustelevat uhria ainoastaan rikosoikeudenkäynnin kannalta tarpeellisessa määrin."

- 8 Puitepäätöksen 8 artiklan, joka on otsikoitu "Oikeus suojeluun", 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kunkin jäsenvaltion on kaikkia asianmukaisia, kansallisen lainsäädännön peruseriaatteiden kanssa yhdenmukaisia keinoja käyttämällä huolehdittava, että kun uhreja ja erityisesti haavoittuvimpia uhreja on suojeltava julkisessa oikeudenkäynnissä todistamisen seurauksilta, nämä saavat tuomioistuimen tekemällä päätöksellä todistaa olosuhteissa, joissa tämä tavoite voidaan toteuttaa."

- 9 Puitepäätöksen 17 artiklan mukaisesti kunkin jäsenvaltion on saatettava puitepäätöksen edellä mainittujen artiklojen noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan "viimeistään 22 päivänä maaliskuuta 2002".

Kansallinen lainsäädäntö

- 10 Italian rikosprosessilain V osastossa, joka on otsikoitu "Esitutkinta ja valmisteleva istunto", olevassa 392 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1. Esitutinnan kuluessa virallinen syyttäjä ja rikoksesta epäilty voivat vaatia tuomioistuinta erillisessä todistelumenettelyssä:

- a) ottamaan vastaan todistajanlausunnon, kun on perusteltu syy olettaa, ettei todistajaa sairauden tai muun vakavan esteen vuoksi voida kuulustella kontradiktorisessa pääkäsittelyssä

- b) ottamaan vastaan todistajanlausunnon, kun on todellisten ja yksilöityjen syiden vuoksi syytä olettaa, että todistaja joutuu väkivallan tai uhkausten kohteeksi taikka että hänelle tarjotaan tai luvataan rahaa tai muita etuuksia, jotta hän jättäisi todistamatta taikka antaisi väärän todistuksen.

...

1 bis. Oikeudenkäynneissä, jotka koskevat rikoslain 600 bis, 600 ter, 600 quinquies, 609 bis, 609 ter, 609 quater, 609 quinquies ja 609 octies §:ssä tarkoitettuja rikoksia [jotka ovat seksuaalirikoksia tai niihin liittyviä rikoksia], virallinen syyttäjä tai rikoksesta epäilty voi vaatia alle 16-vuotiaan todistajanlausunnon vastaanottamista erillisessä todistelumenettelyssä, vaikka kyse ei olisi 1 kohdassa mainituista tilanteista.

..."

- 11 Rikosprosessilain 398 §:n 5 bis momentissa säädetään seuraavaa:

"Tutkinnassa, joka koskee rikoslain 600 bis, 600 ter, 600 quinquies, 609 bis, 609 ter, 609 quater, 609 quinquies ja 609 octies §:ssä tarkoitettuja rikoksia ja alle 16-vuotiasta on tarpeen kuulla todistajana, tuomioistuin voi määrätä – – todisteiden vastaanottamiselle erityisen paikan, ajankohdan ja erityiset menettelytavat, jos se on alaikäisen kannalta tarpeen ja asianmukaista. Tällöin kuuleminen voidaan suorittaa muualla kuin oikeustalossa, esimerkiksi erityistiloissa tai sellaisten puuttuessa alaikäisen kotona. Todistajanlausunto on tallennettava kokonaisuudessaan äänityslaitteiden tai audiovisuaalisten laitteiden avulla. Milloin nauhoituslaitteita tai teknistä henkilökuntaa ei ole saatavilla, tuomioistuin voi käyttää asiantuntijoita tai teknisiä neuvonantajia. Todistajankuulustelusta on lisäksi pöytäkirjattava yhteenveto. Äänitykset puretaan nauhalta vain asianosaisen vaatimuksesta."

Tosiseikat ja ennakkoratkaisupyynnö

- 12 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että rikosoikeudenkäynnissä Pupinoa epäillään siitä, että hän olisi tammi- ja helmikuun 2001 aikana syyllistynyt useita kertoja Italian rikoslain 571 §:ssä tarkoitettuun "kurinpitokeinojen väärinkäyttöön" tiettyjä oppilaitaan kohtaan, jotka tosiseikkojen tapahtumahetkellä olivat alle viisivuotiaita, muun muassa siten, että hän oli lyönyt heitä säännöllisesti, uhannut antaa heille rauhoittavia lääkkeitä ja sulkea heidän suunsa laastarilla sekä estänyt heitä käymästä wc:ssä. Hänen epäillään myös helmikuussa 2001 syyllistyneen rikoslain 582, 585 ja 576 §:ssä, luettuna yhdessä saman lain 61 §:n 2 ja 11 momentin kanssa, tarkoitettuun "vakavan vamman aiheuttamiseen", koska hänen väitetään lyöneen yhtä oppilaistaan siten, että viimeksi mainitulle on aiheutunut lievää turvotusta otsan alueelle. Tribunale di Firenzessä vireille pantu oikeudenkäynti on esitutkintavaiheessa.

- 13 Kansallinen tuomioistuin toteaa tältä osin, että Italian oikeudessa rikosoikeudenkäynti jakautuu kahteen erilliseen vaiheeseen. Ensimmäisessä eli esitutkintavaiheessa virallinen syyttäjä suorittaa tutkimuksia ja kerää tutkintatuomarin valvonnassa todisteita, joiden perusteella hän arvioi, jättääkö syytteen nostamatta vai vaatiiko syytteen nostamista epäiltyä vastaan rikosasioita käsittelevässä tuomioistuimessa. Viimeksi mainitussa tapauksessa lopullisen päätöksen näihin vaatimuksiin suostumisesta tai asian jättämisestä sillensä tekee tutkintatuomari erityisesti tätä tarkoitusta varten järjestettävässä istunnossa.
- 14 Mahdollinen päätös syytteen nostamisesta tuomioistuimessa rikoksesta epäiltyä vastaan aloittaa menettelyn toisen vaiheen, jota kutsutaan pääkäsittelyksi ja johon tutkintatuomari ei osallistu. Varsinainen oikeudenkäynti alkaa tällä vaiheella. Pääsääntöisesti ainoastaan tällöin tapahtuu todisteiden esittäminen asianosaisten aloitteesta ja kontradiktorista periaatetta noudattaen. Kansallinen tuomioistuin toteaa, että pääsääntöisesti vain asianosaisten pääkäsittelyssä esittämät seikat voidaan hyväksyä todisteiksi sanan teknisessä merkityksessä. Näin ollen todisteet, jotka virallinen syyttäjä on kerännyt esitutkinnan kuluessa voidakseen ratkaista, onko nostettava syyte vai vaadittava asian käsittelyn lopettamista, on esitettävä varsinaisen oikeudenkäynnin yhteydessä järjestettävässä kontradiktorisessa pääkäsittelyssä, jotta ne olisivat "todisteita" kaikkine vaikutuksineen.
- 15 Kansallinen tuomioistuin korostaa, että tästä säännöstä on kuitenkin olemassa poikkeuksia, joista säädetään rikosprosessilain 392 §:ssä ja joiden mukaan tutkintatuomarin päätöksellä todisteita voidaan ottaa vastaan etukäteen esitutkintavaiheessa kontradiktorista periaatetta noudattaen erillisessä etukäteisessä todistelumenettelyssä (jäljempänä erillinen todistelumenettely). Näin hankituilla todisteilla on sama todistusarvo kuin oikeudenkäynnin toisessa vaiheessa hankituilla todisteilla. Rikosprosessilain 392 §:n 1 bis momentissa otettiin käyttöön mahdollisuus turvautua tähän erilliseen menettelyyn silloin, kun on kysymys todistajanlausunnon hankkimisesta tiettyjen tyhjentävästi lueteltujen rikosten (seksuaalirikokset tai niihin liittyvät rikokset) uhreilta, jotka ovat alle 16-vuotiaita, myös muissa kuin tämän pykälän 1 momentissa säädettyissä tilanteissa. Rikosprosessilain 398 §:n 5 bis momentin mukaan sama tuomari voi myös määrätä todistelun toimitettavaksi rikosprosessilain 392 §:n 1 bis momentissa tarkoitettujen rikosten esitutkinnassa erityisten asianomaisia alaikäisiä suojaavien menettelytapojen mukaisesti. Kansallisen tuomioistuimen mukaan näillä lisäpoikkeuksilla pyritään suojaamaan yhtäältä todistajan ihmisarvoa, häveliäisyyttä ja persoonallisuutta, kun uhri on alaikäinen, sekä toisaalta todisteiden aitoutta.

- 16 Pääasiassa virallinen syyttäjä vaati elokuussa 2001 tutkintatuomarilta kahdeksan lapsen, jotka ovat todistajia ja asianomistajia niissä rikoksissa, joista Pupinoa epäillään, kuulemista todistajana erillisessä todistelumenettelyssä rikoslain 392 §:n 1 bis momentin nojalla sillä perusteella, ettei tällaista todistelua voida siirtää kontradiktoriseen pääkäsittelyyn todistajien hyvin nuoren iän vuoksi ja sen vuoksi, että heidän psykologinen tilansa tällöin vääjäämättä muuttuisi ja syntyisi mahdollisesti psykologinen torjuntaprosessi. Virallinen syyttäjä vaati lisäksi, että todisteet otetaan vastaan rikosprosessilain 398 §:n 5 bis momentissa tarkoitettuja erityisiä menettelytapoja noudattaen siten, että istunto toimitetaan erityistiloissa alaikäisten ihmisarvon, yksityisyyden ja mielenrauhan suojaamiseksi, ja että tarvittaessa käytetään psykologian asiantuntijaa tosiseikkojen arkaluonteisuuden ja vakavuuden sekä uhrien alhaiseen ikään liittyvien vaikeuksien vuoksi. Pupino vastusti tätä vaatimusta ja väitti, että kyse ei ole yhdestäkään rikosprosessilain 392 §:n 1 momentissa ja 1 bis momentissa tarkoitetuista tapauksista.
- 17 Kansallisen tuomioistuimen mukaan virallisen syyttäjän vaatimus tulisi kysymyksessä olevien kansallisten säännösten nojalla hylätä, koska niissä ei säädetä erillisen todistelumenettelyn käytöstä eikä todistelua koskevien erityisten menettelytapojen käytöstä sellaisten tosiseikkojen osalta, joista rikoksista epäiltyä epäillään, vaikka ei olekaan mitään estettä sille, että nämä säännökset kattavat myös muut kuin rikosprosessilain 392 §:n 1 momentissa tarkoitettut tapaukset, joissa uhri on alaikäinen. Monet sellaiset rikokset, jotka eivät kuulu rikosprosessilain 392 §:n 1 momentin soveltamisalaan, voivat hyvinkin osoittautua uhrin kannalta vakavammiksi kuin kyseisessä säännöksessä tarkoitettut rikokset. Pääasiassa tilanne on sen mukaan tällainen, koska virallisen syyttäjän mukaan Pupino on pahoinpidellyt useita alle viisivuotiaita lapsia ja aiheuttanut lapsille psykologisia traumoja.

18 Koska Tribunale di Firenzen tutkintatuomari katsoo, että "riippumatta siitä, otetaanko yhteisön lainsäädännön välitön oikeusvaikutus huomioon vai ei, "kansallisen tuomioistuimen on "tulkittava omaa kansallista lainsäädäntöään yhteisön säännösten ja määräysten sanamuodon ja tavoitteen valossa", ja koska tutkintatuomarin mukaan on epävarmaa, ovatko rikosprosessilain 392 §:n 1 bis momentti ja 398 §:n 5 bis momentti yhteensoveltuvia puitepäätöksen 2, 3 ja 8 artiklan kanssa siltä osin kuin kyseisen lain säännöksissä tutkintatuomarin mahdollisuus käyttää etukäiteistä todistelua ja todisteiden hankkimiseen ja niiden toteamiseen liittyviä erityisiä menettelytapoja rajoittuu vain seksuaalirikoksiin ja niihin liittyviin rikoksiin, se päätti lykätä asian käsittelyä ja pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ratkaisua puitepäätöksen 2, 3 ja 8 artiklan ulottuvuudesta.

Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta

- 19 EU 46 artiklan b alakohdan mukaan EY:n perustamissopimuksen, EHTY:n perustamissopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa ja tämän toimivallan käyttämistä ja joihin kuuluu EY 234 artikla, sovelletaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston määräyksiin EU 35 artiklassa määrätyn edellytyksin. Tästä seuraa, että EY 234 artiklan mukaista järjestelmää voidaan soveltaa yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan antaa ennakkoratkaisuja EU 35 artiklan nojalla, jollei tämän määräyksen mukaisista edellytyksistä muuta johdu.
- 20 Kuten tämän tuomion 5 kohdassa on todettu, Italian tasavalta on antanut 1.5.1999 eli Amsterdamin sopimuksen voimaantulopäivänä voimaan tulleen julistuksen, jolla se hyväksyi yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan antaa ratkaisuja EU 35 artiklassa tarkoitettujen toimien pätevyydestä tai tulkinnasta kyseisen artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.
- 21 Siltä osin kuin kysymys on EU 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista toimista, kyseisen määräyksen 3 kohdan b alakohdassa määrätään – samankaltaisin sanoin kuin EY 234 artiklan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa – että jäsenvaltion "tuomioistuin" voi "pyytää yhteisöjen tuomioistuinta antamaan ennakkoratkaisun" kysymyksessä, joka tulee esille sen käsiteltävänä olevassa asiassa ja joka koskee tällaisen toimen "pätevyyttä tai tulkintaa", "jos kyseinen tuomioistuin katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen".

- 22 On riidatonta, että yhtäältä pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaisessa rikosoikeudenkäynnissä toimiva tutkintatuomari toimii lainkäyttöelimenä, minkä vuoksi sitä on pidettävä EU 35 artiklassa tarkoitettuna jäsenvaltion tuomioistuimena (ks. vastaavasti EY 234 artiklan osalta yhdistetyt asiat C-54/94 ja C-74/94, Cacchiarelli ja Stanghellini, tuomio 23.2.1995, Kok. 1995, s. I-391 ja yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, X, tuomio 12.12.1995, Kok. 1995, s. I-6609), ja että toisaalta puitepäätös, joka perustuu EU 31 ja EU 34 artiklaan, kuuluu EU 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin toimiin, joista yhteisöjen tuomioistuin voi antaa ennakkoratkaisun.
- 23 Vaikka yhteisöjen tuomioistuin on näin ollen lähtökohtaisesti toimivaltainen vastaamaan esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen, Ranskan ja Italian hallitukset ovat kuitenkin esittäneet esitettyä pyyntöä koskevan oikeudenkäyntiväitteen, joka perustuu siihen, että yhteisöjen tuomioistuimen vastaus ei ole hyödyllinen pääasian ratkaisemisen kannalta.
- 24 Ranskan hallitus väittää, että kansallinen tuomioistuin pyrkii soveltamaan tiettyjä puitesopimuksen määräyksiä kansallisen lainsäädännön sijasta, vaikka itse EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan sanamuodon mukaan puitepäätöksistä ei seuraa tällaista välitöntä oikeusvaikutusta. Lisäksi tämä hallitus toteaa, että itse kansallisen tuomioistuimen käsityksen mukaan kansallisen lainsäädännön tulkitseminen puitepäätöksen mukaisella tavalla on mahdotonta. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhdenmukaisen tulkinnan periaate ei kuitenkaan voi johtaa *contra legem* -tulkintaan eikä siihen, että yksityisen tilanne rikosoikeudenkäynnissä vaikeutuu yksin puitepäätöksen perusteella, mikä pääasiassa kuitenkin olisi tilanne.
- 25 Italian hallitus väittää ensisijaisesti, että puitepäätös ja yhteisön direktiivi ovat täysin toisistaan poikkeavan laatuksia oikeuslähteitä ja että puitepäätös ei synnytä kansalliselle tuomioistuimelle velvollisuutta kansallisen lainsäädännön tulkitsemiseen puitepäätöksen mukaisesti sillä tavoin kuin yhteisöjen tuomioistuin on tuonut esiin yhteisön direktiivejä koskevassa oikeuskäytännössään.

- 26 Kyseenalaistamatta ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamista nimenomaisesti Ruotsin hallitus ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus yhtyvät Italian hallituksen käsitykseen ja vetoavat erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon perustuvan jäsenvaltioiden yhteistyön hallitustenväliseen luonteeseen.
- 27 Lopuksi Alankomaiden hallitus korostaa yhdenmukaista tulkintaa koskevan velvollisuuden rajoja ja ottaa esille kysymyksen siitä, että jos oletetaan tämän velvollisuuden soveltuvan puitepäätöksiin, voidaanko sitä soveltaa pääasiassa juuri nämä rajat huomioon ottaen.
- 28 On huomattava, että kuten tämän tuomion 19 kohdassa on korostettu, EY 234 mukaista järjestelmää voidaan soveltaa EU 35 artiklan osalta, jollei viimeksi mainitun määräyksen mukaisista edellytyksistä muuta johdu.
- 29 Kuten EY 234 artiklassa, EU 35 artiklassakin edellytyksenä ennakkoratkaisupyynnön esittämiselle yhteisöjen tuomioistuimelle on, että kansallinen tuomioistuin katsoo, että "kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen", joten yhteisöjen tuomioistuimen EY 234 artiklan nojalla esitettyjen ennakkoratkaisukysymysten tutkittavaksi ottamista koskeva oikeuskäytäntö on lähtökohtaisesti sovellettavissa yhteisöjen tuomioistuimelle EU 35 artiklan nojalla esitettyihin ennakkoratkaisupyynnöihin.
- 30 Tästä seuraa, että oletama, jonka mukaan kansallisten tuomioistuinten esittämällä ennakkoratkaisukysymyksillä on merkitystä, voidaan hylätä vain poikkeustapauksissa eli silloin, kun on ilmeistä, että kansallisen tuomioistuimen pyytämällä näissä kysymyksissä tarkoitettujen unionin oikeuden säännösten ja määräysten tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, tai kun kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka kun yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin. Yhteisöjen tuomioistuin on muissa tapauksissa lähtökohtaisesti velvollinen vastaamaan sille esitettyihin EU 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimien tulkintaa koskeviin ennakkoratkaisukysymyksiin (ks. EY 234 artiklan osalta esimerkiksi asia C-355/97, Beck ja Bergdorf, tuomio 7.9.1999, Kok. 1999, s. I-4977, 22 kohta ja asia C-17/03, VEMW ym., tuomio 7.6.2005, 34 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

- 31 Italian, Ranskan, Alankomaiden, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusten kehittämä argumentaatio huomioon ottaen on tutkittava, sovelletaanko kansallisten viranomaisten velvollisuutta tulkita kansallista lainsäädäntöä mahdollisimman pitkälle yhteisön direktiivien sanamuodon ja tarkoituksen mukaisesti samoin vaikutuksin ja rajoituksin silloin, kun kysymyksessä oleva toimi on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston nojalla tehty puitepäättös, kuten kansallinen tuomioistuin katsoo ja kuten Kreikan, Ranskan ja Portugalin hallitukset sekä komissio väittävät.
- 32 Jos vastaus on myöntävä, on tutkittava, kuten Italian, Ranskan, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset ovat huomauttaneet, onko ilmeistä, että ennakkoratkaisukysymykseen annettavalla vastauksella ei voi olla konkreettista vaikutusta pääasian ratkaisuun, kun otetaan huomioon yhdenmukaisen tulkinnan velvoitteella luonnostaan olevat rajat.
- 33 Heti aluksi on huomattava, että EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohta on saanut hyvin läheisesti vaikutteita EY 249 artiklan kolmannesta kohdasta. EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdassa puitepäätöksille annetaan sitova vaikutus sillä tavoin, että ne "velvoittavat" jäsenvaltioita "saavutettavaan tulokseen nähden, mutta jättävät kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot".
- 34 Puitepäätösten sitovuus, joka on ilmaistu samoin sanoin kuin EY 249 artiklan kolmas kohta, merkitsee kansallisille viranomaisille ja erityisesti kansallisille tuomioistuimille velvollisuutta tulkita kansallista oikeutta niiden mukaisesti.
- 35 Se, että yhteisöjen tuomioistuimen EU 35 artiklaan perustuva toimivalta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston yhteydessä on suppeampi kuin sen toimivalta on EY:n perustamissopimuksen nojalla, ja se, että ei ole olemassa täysin kattavaa oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmää, jonka tarkoituksena on varmistaa toimielinten toimien laillisuus kyseisen VI osaston yhteydessä, ei ole esteenä tämän päätelmän tekemiselle.

- 36 Riippumatta siitä integraation asteesta, johon Amsterdamin sopimuksella pyritään EU 1 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetussa kehityksessä yhä läheisemmän Euroopan kansojen välisen liiton luomiseksi, on täysin ymmärrettävää, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen laatijat pitivät tärkeänä määrätä tämän sopimuksen VI osastossa sellaisten oikeudellisten instrumenttien käytöstä, joilla on vastaavat vaikutukset kuin EY:n perustamissopimuksessa määrätyillä instrumenteilla, jotta tehokkaasti edistetään unionin tavoitteiden saavuttamista.
- 37 Yhteisöjen tuomioistuimen EU 35 artiklan mukaisen ennakkoratkaisun antamista koskevan toimivallan tärkeyttä vahvistaa se, että sen 4 kohdan mukaan jäsenvaltiolla on oikeus, riippumatta siitä, onko se antanut kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitetun julistuksen, antaa tapausa koskevia lausuntoja tai kirjallisia huomautuksia yhteisöjen tuomioistuimelle saman määräyksen 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.
- 38 Tämä toimivalta menettäisi olennaisilta osin tehokkaan vaikutuksensa, jos yksityisillä ei olisi oikeutta vedota puitepäätöksiin, jotta kansallista oikeutta tulkittaisiin niiden mukaisesti jäsenvaltioiden tuomioistuimissa.
- 39 Italian ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset esittävät väitteensä tueksi, että toisin kuin EY:n perustamissopimukseen, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ei sisälly EY 10 artiklassa määrättyä vastaavaa velvoitetta, jolla yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä kuitenkin osittain perustellaan sitä, että kansallista oikeutta on tulkittava yhteisön oikeuden mukaisesti.
- 40 Tämä väite on hylättävä.
- 41 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 1 artiklan toisessa ja kolmannessa kohdassa määrätään, että tämä sopimus merkitsee uutta vaihetta kehityksessä yhä läheisemmän Euroopan kansojen välisen liiton luomiseksi ja että unionin, jonka perustana ovat Euroopan yhteisöt täydennettyinä sillä politiikalla ja niillä yhteistyön muodoilla, jotka otetaan käyttöön tällä sopimuksella, päämääränä on johdonmukaisella ja yhteisvastuullisella tavalla järjestää jäsenvaltioiden väliset suhteet ja jäsenvaltioiden kansojen väliset suhteet.

- 42 Unionin olisi vaikea toteuttaa päämääränsä tehokkaasti, jos lojaalin yhteistyön periaate, joka sisältää erityisesti sen, että jäsenvaltiot toteuttavat kaikki yleis- ja erityistoimenpiteet, jotka ovat aiheellisia niille Euroopan unionin oikeudesta johtuvien velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi, ei velvoittaisi myös rikosasioissa tehtävässä poliisiyhteistyössä ja oikeudellisessa yhteistyössä, joka lisäksi perustuu täysin jäsenvaltioiden ja toimielinten väliseen yhteistyöhön, kuten julkisasiamies on oikein perusteiden todennut ratkaisuehdotuksensa 26 kohdassa.
- 43 Kaikki edellä esitetyt seikat huomioon ottaen on pääteltävä, että yhdenmukaisen tulkinnan periaate pätee Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston mukaisesti tehtyjen puitepäätösten osalta. Kansallisen tuomioistuimen on kansallista oikeutta soveltaessaan tulkittava sitä mahdollisimman pitkälle puitepäätöksen sanamuodon ja tarkoituksen mukaisesti, jotta sillä tavoiteltu tulos saavutettaisiin ja näin noudatettaisiin EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohtaa.
- 44 On kuitenkin huomattava, että kansallisen tuomioistuimen tulkittaessa oman kansallisen oikeutensa asian kannalta merkityksellisiä sääntöjä sen velvollisuutta viitata puitepäätöksen sisältöön rajoittavat yleiset oikeusperiaatteet ja niistä erityisesti oikeusvarmuuden periaate ja taannehtivuuskiellon periaate.
- 45 Nämä periaatteet estävät erityisesti sen, että kyseinen velvoite voisi johtaa siihen, että puitepäätöksen perusteella ja sen täytäntöönpanemiseksi annetusta lainsäädännöstä riippumatta määritettäisiin puitepäätöksen säännöksiä rikkovien henkilöiden rikosoikeudellinen vastuu tai ankaroitettaisiin sitä (ks. yhteisön direktiivien osalta erityisesti em. asia X, tuomion 24 kohta ja yhdistetyt asiat C-387/02, C-391/02 ja C-403/02, Berlusconi ym., tuomio 3.5.2005, 74 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).
- 46 On kuitenkin huomattava, että käsiteltävänä olevan ennakkoratkaisupyynnön kohteena olevat säännökset eivät koske asianomaisen rikosoikeudellisen vastuun laajuutta, vaan menettelyn kulkua ja todistelua koskevia menettelytapoja.

- 47 Kansallisen tuomioistuimen velvollisuus viitata puitepäätöksen sisältöön tulkitessaan asiaan liittyviä kansallisen oikeuden säännöksiä lakkaa, kun kansallista oikeutta ei voida soveltaa tavalla, joka johtaa tällä puitepäätöksellä tavoitellun tuloksen kanssa sopusoinnussa olevaan tulokseen. Toisin sanoen yhdenmukaisen tulkinnan periaate ei voi olla perustana kansallisen oikeuden contra legem-tulkinnalle. Tämä periaate edellyttää kuitenkin, että kansallinen tuomioistuin ottaa tarvittaessa huomioon kansallisen oikeuden säännökset kokonaisuudessaan arvioidakseen, missä määrin kansallista oikeutta voidaan soveltaa niin, ettei tästä aiheudu puitepäätöksellä tavoitellun tuloksen kanssa ristiriitaista lopputulosta.
- 48 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 40 kohdassa, ei kuitenkaan ole ilmeistä, että pääasiassa kansallisen oikeuden puitepäätöksen mukainen tulkinta olisi mahdoton. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, onko kyseisessä asiassa kansallisen oikeuden tulkitseminen puitepäätöksen mukaisesti mahdollista.
- 49 Ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava tällä varauksella.

Ennakkoratkaisukysymys

- 50 Kansallinen tuomioistuin haluaa kysymyksellään selvittää, onko puitepäätöksen 2 ja 3 artiklaa sekä 8 artiklan 4 kohtaa tulkittava siten, että kansallisella tuomioistuimella on oltava mahdollisuus sallia pikkulasten, joiden, kuten pääasiassa, väitetään joutuneen pahoinpitelyn kohteeksi, todistaa sellaisten menettelytapojen mukaisesti, joilla voidaan taata heille asianmukainen suoja, julkisen oikeudenkäynnin ulkopuolella ja ennen sen pitämistä.
- 51 Puitepäätöksen 3 artiklan mukaisesti kunkin jäsenvaltion on taattava uhrille mahdollisuus tulla kuulluksi oikeudenkäynnin aikana sekä mahdollisuus toimittaa todisteita ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sen viranomaiset kuulustelevat uhria ainoastaan rikosoikeudenkäynnin kannalta tarpeellisessa määrin.

- 52 Kyseisen puitepäätöksen 2 artiklassa ja 8 artiklan 4 kohdassa veloitetaan jäsenvaltiot toimimaan sen varmistamiseksi, että uhria kohdellaan hänen ihmisarvoaan asianmukaisesti kunnioittaen oikeudenkäynnin aikana, varmistamaan, että erityisen haavoittuvalaiset uhrit voivat saada olosuhteitaan parhaiten vastaavaa erityiskohtelua, ja kaikkia asianmukaisia, kansallisen lainsäädännön perusperiaatteiden kanssa yhdenmukaisia keinoja käyttämällä huolehtimaan, että kun uhreja ja erityisesti haavoittuvimpia uhreja on suojeltava julkisessa oikeudenkäynnissä todistamisen seurauksilta, nämä saavat tuomioistuimen tekemällä päätöksellä todistaa olosuhteissa, joissa tämä tavoite voidaan toteuttaa.
- 53 Puitepäätöksessä ei määritellä sen 2 artiklan 2 kohdassa ja 8 artiklan 4 kohdassa mainittua uhrin haavoittuvuuden käsitettä. Riippumatta siitä, onko yleisesti se, että rikollisen teon uhri on alaikäinen, riittävää, jotta hänet voidaan luokitella puitepäätöksessä tarkoitettuihin tavoin erityisen haavoittuvaksi, on kuitenkin riidatonta, että tilanteessa, jossa – kuten pääasiassa – pikkulasten väitetään joutuneen pahoinpitelyn kohteeksi ja vieläpä opettajan taholta, kyseiset lapset voidaan luokitella tällä tavoin, kun otetaan huomioon erityisesti heidän ikänsä sekä niiden rikosten luonne ja seuraukset, joiden uhreiksi heidän oletetaan joutuneen, jotta he voivat saada puitepäätöksen edellä mainituissa säännöksissä edellytettyä erityistä suojaa.
- 54 Yhdessäkään kansallisen tuomioistuimen mainitsemista kolmesta puitepäätöksen säännöksestä ei säädetä konkreettisista menettelytavoista niiden sisältämien tavoitteiden toteuttamiseksi, jotka ovat erityisesti sen takaaminen, että erityisen haavoittuvalaiset uhrit voivat saada "olosuhteitaan parhaiten vastaavaa erityiskohtelua" ja että todistaminen voi tapahtua erityisissä olosuhteissa sillä tavoin, että jokaista uhria kohdellaan "hänen ihmisarvoaan asianmukaisesti kunnioittaen", että heillä on mahdollisuus tulla kuulluksi sekä "mahdollisuus toimittaa todisteita", ja että toimitaan siten, että uhreja "kuulustellaan ainoastaan rikosoikeudenkäynnin kannalta tarpeellisessa määrin".

- 55 Pääasiassa kysymyksessä olevan säännösten mukaan esitutkinnan aikana esitetty todiste on yleensä toistettava pääkäsittelyssä, jotta se saa täyden todisteen arvon kaikkine vaikutuksineen. Tietyissä tapauksissa on kuitenkin mahdollista vastaanottaa tämä todiste yhden ainoan kerran esitutkinnan aikana siten, että todistusarvo on sama mutta menettelytapa on toinen kuin pääkäsittelyssä.
- 56 Näissä olosuhteissa niiden tavoitteiden toteuttaminen, joihin edellä mainituilla puitepäätöksen säännöksillä pyritään, edellyttää, että kansallisella tuomioistuimella on mahdollisuus erityisen haavoittuvaisten uhrien kysymyksessä ollessa soveltaa jäsenvaltion oikeudessa säädettyä erillisen todistelumenettelyn kaltaista erityistä menettelyä sekä niin ikään siinä säädettyä todistelua koskevia erityisiä menettelytapoja, jos tämä menettely vastaa parhaiten uhrien olosuhteisiin ja jos se on tarpeen, jotta vältetään todisteiden häviäminen, jotta kuulusteluja toistetaan mahdollisimman vähän ja jotta vältetään julkisessa oikeudenkäynnissä todistamisesta näille uhreille aiheutuvat haitalliset seuraukset.
- 57 Tältä osin on täsmennettävä, että puitepäätöksen 8 artiklan 4 kohdan mukaan todistamisen olosuhteiden on joka tapauksessa oltava yhdenmukaisia kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusperiaatteiden kanssa.
- 58 Lisäksi EU 6 artiklan 2 kohdan mukaan unioni pitää arvossa yhteisön oikeuden yleisinä periaatteina perusoikeuksia, sellaisina kuin ne taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä, Roomassa 4 päivänä marraskuuta 1950 allekirjoitetussa Euroopan yleissopimuksessa (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä.
- 59 Puitepäätöstä on siis tulkittava kunnioittaen perusoikeuksia, joista on erityisesti mainittava oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, sellaisena kuin se ilmaistaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklassa ja sellaisena kuin Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on sitä tulkinnut.

- 60 Jos oletetaan, että Italian oikeuden mukaiset erillisen todistelumenettelyn käyttö ja todistajien kuuleminen erityisten menettelytapojen mukaisesti ovat käsiteltävänä olevassa tapauksessa mahdollisia, kansallisen tuomioistuimen on, ottaen huomioon velvoitteen kansallisen oikeuden tulkitsemisesta puitepäätöksen mukaisesti, varmistuttava siitä, että näiden menettelyjen soveltaminen ei tee Pupinoa vastaan vireille pantua rikosoikeudenkäyntiä kokonaisuutena tarkasteltuna epäoikeudenmukaiseksi Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklassa tarkoitettu tavoin, sellaisena kuin Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on sitä tulkinnut (ks. erityisesti Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 20.12.2001, P.S. v. Saksa, tuomio 2.7.2002 S.N. v. Ruotsi (Reports of Judgements and Decisions 2002-V), tuomio 13.2.2004, Rachdad v. Ranska ja päätös 20.1.2005, Accardi ym. v. Italia, asianumero 30598/02).
- 61 Kaikki edellä esitetyt seikat huomioon ottaen esitettyyn kysymykseen on vastattava, että puitepäätöksen 2 ja 3 artiklaa sekä 8 artiklan 4 kohtaa on tulkittava siten, että kansallisella tuomioistuimella on oltava mahdollisuus sallia pikkulasten, joiden, kuten pääasiassa, väitetään joutuneen pahoinpitelyn kohteeksi, todistaa sellaisten menettelytapojen mukaisesti, joilla voidaan taata näille lapsille asianmukainen suoja, esimerkiksi julkisen oikeudenkäynnin ulkopuolella ja ennen sen pitämistä. Kansallisen tuomioistuimen on otettava huomioon kaikki kansallisen oikeuden säännöt ja tulkittava niitä mahdollisimman pitkälle kyseisen puitepäätöksen sanamuodon ja tarkoituksen valossa.

Oikeudenkäyntikulut

- 62 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Uhrin asemasta rikosoikeudenkäyntimenettelyissä 15 päivänä maaliskuuta 2001 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS 2 ja 3 artiklaa sekä 8 artiklan 4 kohtaa on tulkittava siten, että kansallisella tuomioistuimella on oltava mahdollisuus sallia pikkulasten, joiden, kuten pääasiassa, väitetään joutuneen pahoinpitelyn kohteeksi, todistaa sellaisten menettelytapojen mukaisesti, joilla voidaan taata näille lapsille asianmukainen suoja, esimerkiksi julkisen oikeudenkäynnin ulkopuolella ja ennen sen pitämistä.

Kansallisen tuomioistuimen on otettava huomioon kaikki kansallisen oikeuden säännöt ja tulkittava niitä mahdollisimman pitkälle kyseisen puitepäätöksen sanamuodon ja tarkoituksen valossa.

[Allekirjoitukset]

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

3 päivänä toukokuuta 2007

Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa – EU 6 artiklan 2 kohta ja EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohta – Puitepäätos 2002/584/YOS – Eurooppalainen pidätysmääräys ja jäsenvaltioiden väliset luovuttamismenettelyt – Kansallisten lainsäädäntöjen lähentäminen – Kaksoisrangaistavuuden tutkinnan poistaminen – Pätevyys

Asiassa C-303/05,

jossa on kyse EU 35 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Arbitragehof (Belgia) on esittänyt 13.7.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.7.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Advocaten voor de Wereld VZW

vastaan

Leden van de Ministerraad,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, R. Schintgen, P. Kūris, E. Juhász ja J. Klučka sekä tuomarit J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari), J. Makarczyk, U. Lōhmus, E. Levits ja L. Bay Larsen,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 11.7.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn, ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Advocaten voor de Wereld VZW, edustajinaan advocaat L. Deleu, advocaat P. Bekaert ja advocaat F. van Vlaenderen,
- Belgian hallitus, asiamiehenään M. Wimmer, avustajinaan avocat E. Jacobowitz ja avocat P. de Maeyer,
- Tšekin hallitus, asiamiehenään T. Boček,
- Espanjan hallitus, asiamiehenään J. M. Rodríguez Cárcamo,
- Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues, J.-C. Niollet ja E. Belliard,
- Latvian hallitus, asiamiehenään E. Balode-Buraka,
- Liettuan hallitus, asiamiehenään D. Kriaučiūnas,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster, M. de Mol ja C. M. Wissels,
- Puolan hallitus, asiamiehenään J. Pietras,
- Suomen hallitus, asiamiehenään E. Bygglin,
- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehinään S. Nwaokolo ja C. Gibbs, avustajanaan barrister A. Dashwood,
- Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään S. Kyriakopoulou, J. Schutte ja O. Petersen,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään W. Bogensberger ja R. Troosters,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.9.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL L 190, s. 1; jäljempänä puitepäätös) pätevyden arviointia.

- 2 Tämä pyyntö on esitetty sellaisen kanteen yhteydessä, jonka Advocaten voor de Wereld VZW (jäljempänä Advocaten voor de Wereld) on nostanut Arbitragehofissa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetun Belgian lain (Belgisch Staatsblad 22.12.2003, s. 60075; jäljempänä 19.12.2003 annettu laki) ja etenkin sen 3 §:n, 5 §:n 1 ja 2 momentin sekä 7 §:n kumoamiseksi.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Puitepäätöksen johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. Lisäksi uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syyteeseen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä."

- 4 Puitepäätöksen johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla."

- 5 Puitepäätöksen johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetun ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä puitepäätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen."

6 Puitepäätöksen johdanto-osan 11 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Eurooppalaisen pidätysmääräyksen on korvattava jäsenvaltioiden välillä kaikki aiemmat rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat oikeudelliset välineet, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen III osaston asiaa koskevat määräykset mukaan luettuina."

7 Puitepäätöksen, joka on annettu EU 31 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan sekä EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella, 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita."

8 Puitepäätöksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.

2. Seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännössä, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, luovutetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella tämän puitepäätöksen edellytysten mukaisesti ja teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta:

- rikollisjärjestöön osallistuminen,
- terrorismi,
- ihmiskauppa,
- lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia,
- huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa,
- aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa,
- lahjonta,
- petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos,
- rahanpesu,
- rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen,
- tietoverkkorikollisuus,
- ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja kasvilajikkeiden laiton kauppa,
- laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen,
- tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen,
- ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa,
- ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivanngiksi ottaminen,
- rasismi ja muukalaisviha,
- järjestäytyneet varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö,
- kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden laiton kauppa,
- petollinen menettely,

- ryöstöntapainen kiristys ja kiristys,
- tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen,
- hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä,
- maksuvälineväärennykset,
- hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laitton kauppa,
- ydin- ja radioaktiivisten aineiden laitton kauppa,
- varastettujen ajoneuvojen kauppa,
- raiskaus,
- murhapoltto,
- kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset,
- ilma-aluksen tai aluksen kaappaus,
- tuhotyö.

3. Neuvosto voi yksimielisesti ja kuultuaan Euroopan parlamenttia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti päättää milloin vain lisätä muita rikoslajeja tämän artiklan 2 kohdassa olevaan luetteloon. Neuvosto tarkastelee komission sille 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti antaman kertomuksen perusteella, onko tätä luetteloa aiheellista laajentaa tai muuttaa.

4. Muiden kuin 2 kohtaan sisältyvien rikosten osalta luovuttamisen edellytykseksi voidaan asettaa se, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevat teot ovat täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan rikoksia niiden rikostunnusmerkistöstä tai luokittelusta riippumatta."

9 Puitepäättöksen 31 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tämän puitepäättöksen määräyksillä korvataan 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien seuraavien yleissopimusten vastaavat määräykset jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, sanotun vaikuttamatta niiden soveltamiseen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välisissä suhteissa:

- a) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehty eurooppalainen yleissopimus, sen 15 päivänä lokakuuta 1975 tehty lisäpöytäkirja sekä sen 17 päivänä maaliskuuta 1978 tehty toinen lisäpöytäkirja ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehty eurooppalainen yleissopimus rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen osalta;
- b) Euroopan yhteisöjen kahdentoista jäsenvaltion välillä luovuttamispyyntöjen lähettämismenetelmien yksinkertaistamisesta ja nykyaikaistamisesta 26 päivänä toukokuuta 1989 tehty sopimus;
- c) yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa 10 päivänä maaliskuuta 1995 tehty yleissopimus;
- d) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty yleissopimus; sekä
- e) tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen III osasto, 4 luku.

2. Jäsenvaltiot voivat jatkaa tämän puitepäätöksen tekohetkellä voimassa olevien kahdenvälisten tai monenkeskisten sopimusten tai järjestelyjen soveltamista sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa puitepäätöksen tavoitteita ja sikäli kuin ne entisestään yksinkertaistavat tai muuten helpottavat niiden etsittyjen henkilöiden luovuttamista koskevia menettelyjä, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys.

Jäsenvaltiot voivat tämän puitepäätöksen voimaantulon jälkeen tehdä kahdenvälisiä tai monenkeskisiä sopimuksia tai järjestelyjä sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa puitepäätöksen sisältöä ja sikäli kuin ne entisestään yksinkertaistavat tai muuten helpottavat etsittyjen henkilöiden, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, luovuttamista koskevia menettelyjä vahvistamalla erityisesti 17 artiklassa määrättyjä määräaikoja lyhyempiä määräaikoja, laajentamalla 2 artiklan 2 kohdassa mainittujen rikosten luettelo, rajoittamalla entisestään 3 ja 4 artiklassa mainittuja kieltäytymisperusteita tai alentamalla 2 artiklan 1 tai 2 kohdassa määrättyjä rangaistuskynnyksiä.

Toisessa alakohdassa tarkoitetut sopimukset tai järjestelyt eivät missään tapauksessa voi vaikuttaa suhteisiin niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka eivät ole niiden osapuolia.

Jäsenvaltiot ilmoittavat neuvostolle ja komissiolle kolmen kuukauden kuluessa tämän puitepäätöksen voimaantulosta niistä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista voimassaolevista sopimuksista tai järjestelyistä, joiden soveltamista ne haluavat jatkaa.

Jäsenvaltiot ilmoittavat myös neuvostolle ja komissiolle kaikista toisessa alakohdassa säädetyistä uusista sopimuksista tai järjestelyistä kolmen kuukauden kuluessa niiden allekirjoittamisesta.

3. Silloin kun 1 kohdassa tarkoitettuja yleissopimuksia tai sopimuksia sovelletaan sellaisiin jäsenvaltioiden alueisiin tai sellaisiin alueisiin, joiden ulkosuhteista jäsenvaltio on vastuussa ja joihin tätä puitepäätöstä ei sovelleta, olemassa olevat suhteet kyseisten alueiden ja muiden jäsenvaltioiden välillä perustuvat edelleen kyseisiin välineisiin."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 10 Ennakkoratkaisupäätöksestä ilmenee, että *Advocaten voor de Wereld* on nostanut 21.6.2004 päivätyllä kannekirjelmällä *Arbitragehofissa* kanteen, jolla vaaditaan kumoamaan kokonaan tai osittain 19.12.2003 annettu laki, jolla puitepäätöksen säännökset saatetaan osaksi Belgian sisäistä oikeutta.
- 11 *Advocaten voor de Wereld* väittää kanteensa tueksi muun muassa, että puitepäätös on pätemätön sillä perusteella, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat säännökset olisi pitänyt antaa yleissopimuksella eikä puitepäätöksellä, koska EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella puitepäätöksiä voidaan tehdä ainoastaan "jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä", mistä esillä olevassa tapauksessa ei ole kyse.

- 12 Advocaten voor de Wereld väittää lisäksi, että 19.12.2003 annetun lain 5 §:n 2 momentilla, jolla puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohta saatetaan osaksi Belgian sisäistä oikeutta, loukataan yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevaa periaatetta, koska eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöönpanossa viimeksi mainitussa säännöksessä mainittujen rangaistavien tekojen osalta poiketaan ilman objektiivista ja järkevää syytä kaksoisrangaistavuutta koskevasta vaatimuksesta, vaikka kyseinen vaatimus on pidetty voimassa muiden rikosten osalta.
- 13 Advocaten voor de Wereld väittää samoin, ettei 19.12.2003 annettu laki täytä myöskään rikosasioissa sovellettavan laillisuusperiaatteen edellytyksiä, koska siinä ei luetella rikoksia, joiden normatiivinen sisältö on riittävän selvä ja täsmällinen, vaan pelkästään väljästi määriteltyjä ei-toivotun käyttäytymisen ryhmiä. Lainkäyttöviranomaisella, jonka päätettävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, ei ole riittäviä tietoja, jotta se voisi tosiasiallisesti valvoa sitä, että rikokset, joista etsintäkuulutettua henkilöä syytetään tai joista hänelle on määrätty rangaistus, kuuluvat jonkin kyseisen lain 5 §:n 2 momentissa mainitun ryhmän soveltamisalaan. Se, ettei kyseisessä säännöksessä tarkoitettuja rikoksia ole määritelty selvästi ja täsmällisesti, johtaa siihen, että ne eri viranomaiset, joiden tehtävänä on panna eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön, soveltavat mainittua lakia eri tavoin, ja sillä loukataan tästä syystä myös yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevaa periaatetta.
- 14 Arbitragehof huomauttaa, että 19.12.2003 annettu laki on välitön seuraus neuvoston päätöksestä antaa eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat säännökset puitepäätöksellä. Advocaten voor de Wereldin mainittua lakia vastaan esittämät väitteet koskevat samassa laajuudessa myös puitepäätöstä. Eri tuomioistuinstanssien välisillä tulkintaeroilla, jotka koskevat yhteisön toimien pätevyyttä ja sen lainsäädännön pätevyyttä, jolla kyseiset toimet pannaan täytäntöön kansallisessa oikeudessa, vaarannetaan yhteisön oikeusjärjestyksen yhtenäisyys ja loukataan oikeusvarmuuden yleistä periaatetta.
- 15 Arbitragehof toteaa lisäksi, että EU 35 artiklan 1 kohdan perusteella ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisuja puitepäätösten pätevydestä ja että Belgian kuningaskunta on saman artiklan 2 kohdan perusteella hyväksynyt yhteisöjen tuomioistuimen tätä alaa koskevan toimivallan.

16 Tämän perusteella Arbitragehof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- "1) Onko – – puitepäätös – – yhteensopiva [EU] 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan kanssa, jonka mukaan puitepäätöksiä voidaan tehdä ainoastaan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä?
- 2) Onko – – puitepäätöksen – – 2 artiklan 2 kohta, niiltä osin kuin se merkitsee, ettei kaksoisrangaistavuuden tutkimista koskevaa vaatimusta sovelleta siinä lueteltujen rikosten osalta, yhteensopiva [EU] 6 artiklan 2 kohdan ja erityisesti kyseisessä määräyksessä taatun rikosasioissa sovellettavan laillisuusperiaatteen sekä yhdenvertaisuutta ja syrjäntäkieltoa koskevan periaatteen kanssa?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

Tutkittavaksi ottaminen

- 17 Tšekin hallitus väittää, ettei ensimmäistä ennakkoratkaisukysymystä voida ottaa tutkittavaksi sillä perusteella, että sillä veloitetaan yhteisöjen tuomioistuin tarkastelemaan EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohtaa, joka on sellainen primaarioikeuden määräys, joka ei kuulu sen valvontavallan piiriin.
- 18 Tämä väite ei ole perusteltu. EU 35 artiklan 1 kohdan perusteella yhteisöjen tuomioistuimella on näet toimivalta kyseisessä artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti antaa ennakkoratkaisuja muun muassa puitepäätösten tulkinnasta ja pätevydestä, mikä merkitsee välttämättä sitä, että se voi joutua tulkitsemaan EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan kaltaisia primaarioikeuden määräyksiä – vaikka nimenomaista toimivaltaa tätä varten ei ole – silloin kun, kuten pääasiassa, yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään arvioimaan, onko puitepäätös tehty perustellusti tämän viimeksi mainitun määräyksen perusteella.

- 19 Tšekin hallituksen mukaan ensimmäistä ennakkoratkaisukysymystä ei voida ottaa tutkittavaksi myöskään sen vuoksi, että ne asian kannalta merkitykselliset perustelut, jotka oikeuttaisivat toteamaan puitepäätöksen pätemättömäksi, eivät ilmene selvästi ennakkoratkaisupyynnöstä. Kyseisen hallituksen on näin ollen ollut mahdotonta esittää asianmukaisesti huomautuksia tämän kysymyksen osalta. Erityisesti siltä osin kuin *Advocaten voor de Wereld* väittää, että puitepäätös ei ole johtanut jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämiseen, sen olisi Tšekin hallituksen mielestä pitänyt esittää tätä väitettä tukevia seikkoja ja *Arbitragehofin* olisi pitänyt viitata näihin seikkoihin ennakkoratkaisupyynnössä.
- 20 On huomautettava, että ennakkoratkaisupyynnöissä annetut tiedot eivät ole tarpeen ainoastaan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin voi antaa hyödyllisiä vastauksia, vaan myös siksi, että jäsenvaltioiden hallituksilla ja muilla osapuolilla, joita asia koskee, on mahdollisuus esittää huomautuksia yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan mukaisesti (ks. mm. asia C-422/98, *Colonia Versicherung ym.*, määräys 2.3.1999, Kok. 1999, s. I-1279, 5 kohta).
- 21 Pääasiassa ennakkoratkaisupyynnö sisältää näiden vaatimusten täyttymisen kannalta riittävät tiedot. Kuten tämän tuomion 11 kohdassa huomautetaan, ennakkoratkaisupyynnöstä näet ilmenee, että *Advocaten voor de Wereld* puolustaa näkemystä, jonka mukaan eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat kysymykset olisi pitänyt toteuttaa yleissopimuksella eikä puitepäätöksellä, koska EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella puitepäätöksiä voidaan tehdä ainoastaan "jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä", mistä tässä tapauksessa ei ole kyse.
- 22 Tällaiset tiedot ovat riittävät, jotta yhteisöjen tuomioistuin voi antaa hyödyllisen vastauksen, ja tämän lisäksi myös, jotta voidaan suojata kyseisillä asianosaisilla, jäsenvaltioilla, neuvostolla ja komissiolla yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan perusteella olevaa mahdollisuutta esittää huomautuksia, mistä ovat lisäksi osoituksena kaikkien vireillä olevaan menettelyyn osallistuneiden osapuolten esittämät huomautukset, mukaan lukien Tšekin hallituksen esittämät huomautukset.

23 Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys voidaan siis ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

- 24 Advocaten voor de Wereld väittää toisin kuin kaikki muut tämän menettelyn yhteydessä huomautuksia esittäneet osapuolet, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat kysymykset olisi pitänyt säännellä EY 34 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti yleissopimuksella.
- 25 Yhtäältä näet puitepäätöstä ei olisi voitu pätevästi tehdä lainsäädäntöjen lähentämiseksi EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla, koska neuvostolla on toimivalta tehdä puitepäätöksiä rikosasioita koskevien säännösten asteittaiseksi lähentämiseksi ainoastaan EU 29 artiklan toisen kohdan kolmannessa luetelmakohdassa ja EU 31 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Neuvoston on turvauduttava oikeudellisessa yhteistyössä rikosasioissa muiden yhteisten toimintojen osalta yleissopimukseen EU 34 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti.
- 26 Toisaalta puitepäätöksen 31 artiklan perusteella puitepäätöksellä korvataan 1.1.2004 alkaen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat yleissopimusten määräykset jäsenvaltioiden välisissä suhteissa. Voimassa olevista yleissopimuksista voidaan kuitenkin poiketa pätevästi vain samanluonteisella asiakirjalla eli EU 34 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla yleissopimuksella.
- 27 Tämä väite ei voi menestyä.
- 28 Kuten erityisesti puitepäätöksen 1 artiklan 1 ja 2 kohdasta ja sen johdanto-osan 5–7 ja 11 perustelukappaleesta ilmenee, puitepäätöksen tavoitteena on korvata monenvälinen luovuttamisjärjestelmä jäsenvaltioiden välillä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvalla oikeusviranomaisten välisellä rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamisjärjestelyllä tuomioiden täytäntöönpanoa tai syytteeseen asettamista varten.

- 29 Eri jäsenvaltioissa asianomaisen pidätysmääräyksen antaneen valtion oikeuden mukaisesti annettujen pidätysmääräysten vastavuoroinen tunnustaminen edellyttää oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämistä ja erityisesti kansallisten viranomaisten välisen luovuttamisen edellytyksiä, siihen liittyviä menettelyjä ja sen vaikutuksia koskevien sääntöjen lähentämistä.
- 30 Tämä on nimenomaan puitepäätöksen tavoitteena siltä osin kuin on kyse etenkin säännöistä, jotka koskevat lueteltuja rikoksia, joiden osalta ei tutkita teon kaksoisrangaistavuutta (2 artiklan 2 kohta), eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdottomia ja harkinnanvaraisia kieltäytymisperusteita (3 ja 4 artikla), eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisältöä ja muotoa (8 artikla), tällaisen määräyksen toimittamista ja toimittamistapoja (9 ja 10 artikla), vähimmäistakuita, jotka on myönnettävä etsitylle tai kiinni otetulle henkilölle (11–14 artikla), pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta tehdyn päätöksen määräaikoja ja menettelyjä (17 artikla) ja etsityn henkilön luovuttamista koskevia määräaikoja (23 artikla).
- 31 Puitepäätös perustuu EU 31 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaan, joissa määrätään, että oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevalla yhteisellä toiminnalla pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan oikeudellista yhteistyötä rikosasioiden käsittelyn ja tuomioiden täytäntöönpanon osalta sekä helpottamaan rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista jäsenvaltioiden välillä.
- 32 Toisin kuin *Advocaten voor de Wereld* väittää, minkään perusteella ei voida päätellä, että jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen tekemällä puitepäätöksiä EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella koskisi ainoastaan EU 31 artiklan 1 kohdan e alakohdassa mainittuja jäsenvaltioiden rikosoikeuden sääntöjä eli viimeksi mainitussa määräyksessä lueteltuja aloja koskevia rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevia sääntöjä.

- 33 EU 2 artiklan ensimmäisen kohdan neljännen luetelmakohdan mukaan vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen kehittäminen on yksi niistä tavoitteista, joihin unioni pyrkii, ja EU 29 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jotta kansalaisille voidaan antaa korkeatasoinen suoja tällaisella alueella, jäsenvaltioiden välillä kehitetään yhteistä toimintaa muun muassa oikeudellisessa yhteistyössä rikosasioissa. Saman artiklan toisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaan tämä tavoite saavutetaan osaltaan "jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten välisellä tiiviimmällä yhteistyöllä [EU] 31 ja [EU] 32 artiklan määräysten mukaisesti – –".
- 34 EU 31 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa ei kuitenkaan ole mitään viittausta niihin oikeudellisiin keinoihin, joita tähän tarkoitukseen on käytettävä.
- 35 Lisäksi EU 34 artiklan 2 kohdassa todetaan yleisluonteisesti, että neuvosto "toteuttaa toimenpiteitä ja edistää – – yhteistyötä unionin tavoitteiden saavuttamiseksi", ja siinä annetaan neuvostolle "tätä varten" toimivalta toteuttaa erityyppisiä toimia, jotka on lueteltu mainitun 2 kohdan a–d alakohdassa ja joihin kuuluvat puitepäätökset ja yleissopimukset.
- 36 Lisäksi EU 34 artiklan 2 kohdassa tai missään muussakaan EU-sopimuksen VI osastoon kuuluvassa määräyksessä ei tehdä eroa niiden toimityyppien välillä, joita voidaan toteuttaa sen alan mukaan, mitä yhteinen toiminta rikosasioissa tehtävässä yhteistyössä koskee.
- 37 EU 34 artiklan 2 kohdassa ei myöskään vahvisteta tärkeysjärjestystä kyseisessä määräyksessä lueteltujen eri keinojen välillä, joten on mahdollista, että neuvosto saattaa valita useista eri keinoista säännelläkseen samaa asiaa valitun keinon luonteen asettamissa rajoissa.
- 38 Tämän perusteella EU 34 artiklan 2 kohtaa, siltä osin kuin siinä luetellaan ja määritellään yleisluonteisesti ne erityyppiset oikeudelliset keinot, joita voidaan käyttää EU-sopimuksen VI osastossa esitettyjen "unionin tavoitteiden saavuttamiseksi", ei voida tulkita siten, että jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen tekemällä puitepäätös mainitun 2 kohdan b alakohdan nojalla ei voi koskea muita kuin EU 31 artiklan 1 kohdan e alakohdassa mainittuja aloja ja erityisesti eurooppalaista pidätysmääräystä koskevaa kysymystä.

- 39 Tulkinta, jonka mukaan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen puitepäätöksiä tekemällä on mahdollista muillakin kuin EU 31 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuilla aloilla, saa vahvistusta saman 1 kohdan c alakohdasta, jossa todetaan, että yhteistä toimintaa on myös "tällaisen [rikosasioita koskevan oikeudellisen] yhteistyön mahdollisesti edellyttämä, jäsenvaltioissa sovellettavien sääntöjen yhteensopivuuden varmistaminen" tekemättä eroa niiden erityyppisten toimien välillä, joita voidaan käyttää näiden sääntöjen lähentämiseen.
- 40 Siltä osin kuin EU 34 artiklan 2 kohdan c alakohdassa suljetaan pois se, että neuvosto voisi turvautua päätökseen jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämiseksi ja että saman 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua yhteistä kantaa koskevaa oikeudellista keinoa olisi käytettävä vain unionin suhtautumisen määrittämiseksi tiettyyn erityiseen kysymykseen, tässä tapauksessa tulee siis esiin kysymys siitä, saattoiko neuvosto, toisin kuin Advocaten voor de Wereld väittää, antaa pätevästi eurooppalaista pidättämismääräystä koskevat säännökset puitepäätöksellä sen sijaan, että se olisi turvautunut EU 34 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaiseen yleissopimukseen.
- 41 Vaikka on totta, että eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä olisi voitu tehdä myös yleissopimus, neuvostolla on kuitenkin harkintavalta antaa etusija puitepäätökselle oikeudellisena keinona silloin, kun, kuten esillä olevassa asiassa, tällaisen toimen toteuttamista koskevat edellytykset ovat täyttyneet.
- 42 Tätä päätelmää ei voida kumota sillä seikalla, että puitepäätöksen 31 artiklan 1 kohdan mukaan puitepäätöksellä korvataan 1.1.2004 alkaen pelkästään jäsenvaltioiden välisissä suhteissa sellaisten rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien aikaisempien yleissopimusten vastaavat määräykset, jotka on lueteltu kyseisessä säännöksessä. Muunlaisen tulkinnan, joka ei saa tukea EU 34 artiklan 2 kohdasta eikä mistään muustakaan EU-sopimuksen määräyksestä, johdosta neuvostolle tunnustettu oikeus tehdä puitepäätöksiä aloilla, joita koskevat säännökset on aikaisemmin annettu kansainvälisillä yleissopimuksilla, saattaisi menettää olennaisen osan tehokkaasta vaikutuksestaan.

43 Tästä seuraa, että puitepäätöstä ei ole tehty EU 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan vastaisesti.

Toinen kysymys

44 Advocaten voor de Wereld väittää, toisin kuin kaikki muut tämän menettelyn yhteydessä huomautuksia jättäneet osapuolet, että puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohta on, siltä osin kuin sillä poistetaan kaksoisrangaistavuuden tutkinta kyseisessä säännöksessä lueteltujen rikosten osalta, ristiriidassa yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevan periaatteen sekä rikosasioita koskevan laillisuusperiaatteen kanssa.

45 Heti alkuun on huomautettava, että EU 6 artiklan perusteella unioni perustuu oikeusvaltion periaatteeseen ja se pitää arvossa yhteisön oikeuden yleisinä periaatteina perusoikeuksia, sellaisina kuin ne taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä, Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetussa Euroopan yleissopimuksessa ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä. Tästä seuraa, että toimielinten – samoin kuin jäsenvaltioiden niiden pannaessa täytäntöön unionin lainsäädäntöä – toteuttamien toimien yhteensoveltuvuutta perustamissopimusten ja yleisten oikeusperiaatteiden suhteen valvotaan (ks. mm. asia C-354/04 P, Gestoras Pro Amnistía ym. v. neuvosto, tuomio 27.2.2007, 51 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa ja asia C-355/04 P, Segi ym. v. neuvosto, tuomio 27.2.2007, 51 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

46 On selvää, että näihin periaatteisiin kuuluvat sekä rikoksia ja rangaistuksia koskeva laillisuusperiaate että yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskeva periaate, jotka on myös vahvistettu uudelleen Nizzassa 7.12.2000 julistetun Euroopan unionin perusoikeuskirjan (EYVL C 364, s. 1) 49, 20 ja 21 artiklassa.

47 Näin ollen yhteisöjen tuomioistuimen on tutkittava puitepäätöksen pätevyys mainittujen periaatteiden nojalla.

Rikoksia ja rangaistuksia koskeva laillisuusperiaate

- 48 Advocaten voor de Wereldin mukaan luettelo niistä yli 30 rikoksesta, joiden osalta perinteinen kaksoisrangaistavuutta koskeva edellytys on syrjäytetty silloin, kun niistä voi pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, on siinä määrin epämääräinen ja väljä, että sillä loukataan tai ainakin sillä voidaan loukata rikosasioissa sovellettavaa laillisuusperiaatetta. Kyseisessä luettelossa mainittuihin rikoksiin ei ole liitetty niiden laillista määritelmää, vaan ne ovat hyvin epämääräisesti määriteltyjä ei-toivottavan käyttäytymisen ryhmiä. Henkilö, joka on menettänyt vapautensa eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöönpannaessa ilman, että teon kaksoisrangaistavuutta olisi tarkasteltu, ei saa hyväkseen takuuta, jonka mukaan rikoslain on täytettävä edellytykset, jotka koskevat tarkkuutta, selkeyttä ja ennustettavuutta ja joiden perusteella kukin voi teon tekemisen ajankohtana tietää, onko kyseinen teko rikos vai ei, toisin kuin on niiden henkilöiden osalta, jotka ovat menettäneet vapautensa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä riippumatta.
- 49 On huomautettava, että rikosten ja rangaistusten laillisuutta koskeva periaate (nullum crimen, nulla poena sine lege) kuuluu jäsenvaltioiden yhteisen valtiosääntöperinteen perustana oleviin yleisiin oikeusperiaatteisiin ja että se on vahvistettu myös kansainvälisissä sopimuksissa, erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, X, tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. I-6609, 25 kohta ja yhdistetyt asiat C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P ja C-213/02 P, Dansk Rørindustri ym. v. komissio, tuomio 28.6.2005, Kok. 2005, s. I-5425, 215–219 kohta).
- 50 Kyseinen periaate edellyttää, että laissa määritellään selvästi rikokset ja niistä määrättävät rangaistukset. Tämä edellytys täyttyy, kun yksityinen oikeussubjekti voi tietää kyseessä olevan säännöksen tai määräyksen sanamuodon ja tarvittaessa tuomioistuinten siitä tekemän tulkinnan perusteella, mitkä toimet tai laiminlyönnit synnyttävät sen rikosoikeudellisen vastuun (ks. etenkin asia Coëme ym. v. Belgia, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 22.6.2000, Recueil des arrêts et décisions, 2000-VII, 145 kohta).
- 51 Puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan mukaan kyseisessä säännöksessä luetelluista rikoksista "sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännössä, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta", luovutetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta.

- 52 Tämän johdosta vaikka jäsenvaltiot toistavat sananmukaisesti puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa olevan rikosryhmien luettelon pannessaan puitepäätöstä täytäntöön, näiden rikosten määritelmä itsessään ja sovellettavat rangaistukset perustuvat "pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion" lainsäädäntöön. Puitepäätöksellä ei ole tarkoitus yhdenmukaistaa kysymyksessä olevia rikoksia niiden tunnusmerkistöjen tai niistä määrättävien rangaistusten osalta.
- 53 Näin ollen vaikka puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan mukaan kaksoisrangaistavuutta ei tutkita kyseisessä määräyksessä mainittujen rikosryhmien osalta, rikosten ja sovellettavien rangaistusten määritelmä kuuluu edelleen pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännön toimivaltaan ja kyseisen jäsenvaltion on, kuten tämän saman puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdassa lisäksi todetaan, kunnioitettava perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita, sellaisina kuin ne vahvistettu EU 6 artikkelissa, ja tämän johdosta rikosten ja rangaistusten laillisuutta koskevaa periaatetta.
- 54 Tästä seuraa, että puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohta ei ole, siltä osin kuin kaksoisrangaistavuutta ei sen mukaan tutkita kyseisessä säännöksessä mainittujen rikosten osalta, pätemätön rikosten ja rangaistusten laillisuutta koskevan periaatteen loukkaamisen vuoksi.

Yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskeva periaate

- 55 *Advocaten voor de Wereldin* mukaan puitepäätöksellä loukataan yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevaa periaatetta siltä osin kuin muiden kuin puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen rikosten osalta luovuttamisesta voidaan määrätä sillä edellytyksellä, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevat teot ovat täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan rikoksia. Tämä erottelu ei ole objektiivisesti perusteltu. Kaksoisrangaistavuuden tutkinnan poistaminen on sitäkin kyseenalaisempaa, koska puitepäätöksessä ei ole mitään yksityiskohtaista määritelmää niistä teoista, joiden osalta luovuttamista pyydetään. Puitepäätöksen järjestelmä johtaa yksityisten oikeussubjektien perusteettomaan erilaiseen kohteluun sen mukaan, ovatko rangaistavat teot tapahtuneet täytäntöönpanojäsenvaltiossa vai kyseisen valtion ulkopuolella. Näitä samoja oikeussubjekteja kohdellaan siten eri tavalla heidän vapaudenmenetyksensä osalta ilman, että tämä olisi perusteltua.

- 56 On huomautettava, että yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskeva periaate edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (ks. mm. asia C-248/04, Koninklijke Coöperatie Cosun, tuomio 26.10.2006, Kok. 2006, 72 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).
- 57 Siltä osin kuin yhtäältä on kyse puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa lueteltujen 32 rikosryhmän valitsemisesta, on todettava, että neuvosto on voinut vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja jäsenvaltioiden välisen suuren luottamuksen ja yhteisvastuun huomioon ottaen katsoa, että asianomaiset rikosryhmät kuuluvat joko itse niiden luonteen vuoksi tai niistä seuraavan vähintään kolmen vuoden enimmäisrangaistuksen vuoksi sellaisiin rikoksiin, joista aiheutuva vahinko yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle on niin vakava, että on perusteltua olla edellyttämättä kaksoisrangaistavuuden tutkimista.
- 58 Näin ollen vaikka oletetaan, että niiden henkilöiden tilannetta, joiden epäillään syyllistyneen puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa olevassa luettelossa mainittuihin rikoksiin tai jotka on tuomittu tällaisista rikoksista, voidaan verrata niiden henkilöiden tilanteeseen, joiden epäillään syyllistyneen muihin kuin kyseisessä säännöksessä lueteltuihin rikoksiin tai jotka on tuomittu tällaisista rikoksista, eron tekeminen on kuitenkin objektiivisesti perusteltua.
- 59 Siltä osin kuin toisaalta on kyse siitä, että kysymyksessä olevien rikosryhmien määritelmän epätarkkuus voi johtaa puitepäätöksen erisuuntaiseen täytäntöönpanoon eri kansallisissa oikeusjärjestyksissä, riittää, kun todetaan, että puitepäätöksen tavoitteena ei ole yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden aineellista rikosoikeutta ja että missään EU-sopimuksen VI osaston määräyksessä, joista 34 ja 31 artikla on valittu tämän puitepäätöksen oikeudelliseksi perustaksi, ei aseteta eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisen edellytykseksi jäsenvaltioiden rikoslainsäädäntöjen yhdenmukaistamista asianomaisten rikosten alalla (ks. vastaavasti mm. yhdistetyt asiat C-187/01 ja C-385/01, Gözütok ja Brügge, tuomio 11.2.2003, Kok. 2003, s. I-1345, 32 kohta ja asia C-467/04, Gasparini ym., tuomio 28.9.2006, 29 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

- 60 Tästä seuraa, että puitepäättöksen 2 artiklan 2 kohta ei ole, siltä osin kuin kaksoisrangaistavuutta ei sen mukaan tutkita kyseisessä säännöksessä mainittujen rikosten osalta, pätemätön EU 6 artiklan 2 kohdan rikkomisen vuoksi eikä erityisesti rikoksia ja rangaistuksia koskevan laillisuusperiaatteen sekä yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevan periaatteen loukkaamisen vuoksi.
- 61 Kun otetaan huomioon kaikki edellä esitetyt seikat, on vastattava, ettei esitettyjen kysymysten tutkinnassa ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat puitepäättöksen pätevyyteen.

Oikeudenkäyntikulut

- 62 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Esitettyjen kysymysten tutkinnassa ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2002/584/YOS pätevyyteen.

[Allekirjoitukset]

LIITE VII

ERÄIDEN KORKEIMPIEN OIKEUKSIEN PÄÄTÖKSIÄ (tiivistelminä)

Portugali

- **Portugalin kansalaisen luovuttamista koskeva Espanjan valitus. Eurooppalainen pidätysmääräys annettiin kolmen vuoden vankeusrangaistuksen täytäntöönpanemiseksi.**

Portugalin kansalaisen luovuttaminen rangaistuksen täytäntöönpanoa varten hyväksyttiin Évoran muutoksenhakutuomioistuimen tekemällä päätöksellä. Yleinen syyttäjä valitti päätöksestä viitaten puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohtaan sekä vastavuoroisuuden puutteeseen Espanjan osalta (ks. 14. maaliskuuta annetun lain 3/2003 12 artiklan 2 kohdan f alakohta).

Vaikka korkein oikeus totesi, että vastaavassa tilanteessa Espanjan oikeuskäytännössä olisi omaksuttu erilainen kanta, se katsoi Portugalin tasavallan perustuslain 33 artiklan 5 kohdan nojalla, että vastavuoroisuuden puute ei voi olla Euroopan unionin puitteissa tapahtuvan yhteistyön esteenä ja päätti näin ollen luovuttaa Portugalin kansalaisen asiaankuuluvalla espanjalaiselle tuomioistuimelle rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi.

- **Vastaaja valitti Lissabonin muutoksenhakutuomioistuimen päätöksestä sallia hänen luovuttamisensa Espanjan viranomaisille sillä perusteella, että hän ei ollut esittänyt vastinettaan kirjallisena ja että täytäntöönpaneva tuomioistuin oli tietämätön määräyksen antaneen tuomioistuimen päätöksestä.**

Perustuslakituomioistuin katsoi korkeimman oikeuden tapaan, että kirjallinen vastine on pakollinen vain suullisen kuulemisen tapauksessa, mistä ei ollut ollut kyse, ja että täytäntöönpaneva tuomioistuin oli ollut tietoinen määräyksen antaneen tuomioistuimen päätöksestä. Päätös ei vain ollut ollut vastaajalle suotuisa, mikä ei tietenkään ollut ollut hänelle mieleen.

– Vastaaja valitti Lissabonin muutoksenhakutuomioistuimen päätöksestä sallia hänen luovuttamisensa Belgian viranomaisille sillä perusteella, että päätös oli ensinnäkin mitätön, koska lomaketta oli muotoiltu ja täydennetty useaan otteeseen ja näin tehty syyte epäselväksi, ja toiseksi oli perusteita kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta.

Korkein oikeus päätti seuraavasti:

1. Muutoksenhakutuomioistuin oli todellakin pyytänyt lisätietoja tapauksen tosiseikoista voidakseen määritellä kyseessä olevan rikostyyppin ja voidakseen todeta, että koska rikos oli tyyppiltään yksi 2 artiklassa luetelluista, teon kaksoisrangaistavuuden tarkistaminen oli tarpeetonta.
2. Mitä tulee vastaajan mainitsemiin kieltäytymisperusteisiin, mitkään määräyksen antaneen tuomioistuimen vastaajan kansalaisuuteen, teon tapahtumapaikkaan tai sen luonteeseen liittyvät tekijät eivät edellyttäneet kieltäytymisperusteiden tarkastelua, joka joka tapauksessa on valinnaista. Näin ollen Lissabonin muutoksenhakutuomioistuimen luovuttamispäätös vahvistettiin.

Kypros

Kyproksen korkein oikeus teki 7. marraskuuta 2005 eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon kannalta merkittävän päätöksen.

Kyproksen tasavallan korkein oikeus piti voimassa alioikeuden päätöksen, johon oikeusministeri oli hakenut muutosta, koska hän katsoi, että Kyproksen kansalaista ei voi ottaa kiinni ja luovuttaa Yhdistyneen kuningaskunnan oikeusviranomaisille eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla, koska kansallinen laki, jolla puitepäätös saatetaan osaksi Kyproksen oikeusjärjestystä, on perustuslain vastainen. Kyproksen perustuslaki kieltää maan kansalaisen rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen mihinkään toiseen maahan.

Korkein oikeus hylkäsi molemmat oikeusministerin valituksessaan esittämät pääväitteet, nimittäin sen, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva menettely ei ole identtinen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan menettelyn kanssa, ja sen, että joka tapauksessa periaatetta, jonka mukaan yhteisön lainsäädäntö on jäsenvaltioiden kansalliseen lainsäädäntöön nähden ensisijainen, tulisi soveltaa soveltuvien osin suhteessa Euroopan unionin lainsäädäntöön, seuraavien perusteluin:

- a. vaikka eurooppalaisen pidätysmääräyksen luonnetta käsiteltiin – lähinnä viittauksilla Puolan korkeimman oikeuden samantyyppisessä asiassa tekemään päätökseen – oikeus päätti, että riippumatta sen luonteesta ja siitä, antaako se aihetta rikoksen johdosta tapahtuvaan luovuttamiseen, se ei voi löytää perustuslaista asianmukaista oikeusperustaa, jolla voitaisiin oikeuttaa Kyproksen kansalaisen pidättäminen hänen luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella. Pidättämisen perusteet on tyhjentävästi lueteltu perustuslaissa, eikä mitään niistä voi tulkita siten, että Kyproksen kansalaisen pidättäminen ja luovuttaminen toiselle jäsenvaltiolle olisi sallittua. Näin ollen oikeus ei voi tulkita kansallista lakia Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.
- b. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan nojalla tehdyistä puitepäätöksistä ei seuraa välitöntä oikeusvaikutusta. Odotetut jäsenvaltioita sitovat tulokset voidaan saavuttaa vain saattamalla puitepäätökset osaksi kansallista lainsäädäntöä "kunkin jäsenvaltion omien asiaankuuluvien menettelyjen mukaisesti". Oikeuden mukaan tätä ei ole tehty Kyproksessa, sillä eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen osaksi kansallista lainsäädäntöä saattavat säännökset ovat ristiriidassa maan perustuslain kanssa. Näin ollen oikeus katsoo epäsuorasti, että puitepäätöksiä ei voi pitää ensisijaisina perustuslakiin nähden.

Korkeimman oikeuden päätöksen johdosta ja ottaen huomioon sen seuraukset Kyproksen tasavallalle Euroopan unionista tehdyn sopimuksen perusteella koituvien velvoitteiden täyttämisen kannalta maan hallitus on päättänyt toimittaa parlamentille perustuslain muuttamista koskevan esityksen.

Sillä välin ja siihen asti kun perustuslakia on muutettu, Kyproksen toimivaltaiset viranomaiset eivät pysty panemaan täytäntöön muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten antamia Kyproksen kansalaisia koskevia eurooppalaisia pidätysmääräyksiä.

Kyproksessa korkein oikeus julisti 7. marraskuuta 2005 tehdyllä päätöksellä, että pidätysmääräyksen täytäntöönpanosäädös oli Kyproksen perustuslain vastainen. Tarkistettu säädös tuli voimaan 28. heinäkuuta 2006; näin muutettuun 11 artiklaan sisältyi kuitenkin omien kansalaisten luovuttamiseen liittyvä aikarajoitus, sillä luovuttaminen on mahdollista ainoastaan sellaisten tekojen perusteella, jotka on tehty Kyproksen liittyttyä Euroopan unioniin eli 1. toukokuuta 2004 jälkeen.

Ranska

- **Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaminen ennen 1. marraskuuta 1993 ja sen jälkeen tehtyjen tekojen perusteella**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 21. syyskuuta 2004 antamassa tuomiossa nro 5233 katsottiin, että eurooppalainen pidätysmääräys voidaan panna täytäntöön, kun vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen suorittamiseksi esitetty luovuttamispyyntö liittyy ainakin yhteen 1. marraskuuta 1993 jälkeen tehtyyn tekoon.

- **Osittain Ranskassa tehdyt teot**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 8. heinäkuuta 2004 antamassa tuomiossa nro 4351 katsottiin, että se, että osa teoista on tehty Ranskassa, oikeuttaa kieltäytymään luovuttamisesta.

- **Onko tuomioistuinten järjestelmällisesti tutkittava, voitaisiinko tuomio panna täytäntöön Ranskassa (rikosprosessilain 695-24-2 artikla)?**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 5. elokuuta 2004 antamassa tuomiossa nro 4540 katsottiin, että jaoston, jonka tehtäväksi alustava tutkinta on annettu ja jonka on tehtävä päätös sellaisen henkilön luovuttamisesta, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, ei tarvitse tutkia sitä, voidaanko rangaistus panna täytäntöön Ranskassa.

– **Luovuttamisen salliminen sellaisten tekojen osalta, jotka eivät ole Ranskan lainsäädännön perusteella rangaistavia**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 5. elokuuta 2004 antamassa tuomiossa nro 4540 katsottiin, että jaosto, jonka tehtäväksi alustava tutkinta on annettu, ei voi laillisesti määrätä sellaisen Ranskan kansalaisen luovuttamista, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, sellaisten tekojen perusteella, jotka eivät ole Ranskan lainsäädännön mukaan rangaistavia.

– **Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan menettelyn luonne**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 5. elokuuta 2004 antamassa tuomiossa nro 4630 katsottiin, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva menettely ja sen soveltamisjärjestelyt eivät ole Ranskan rikoslain 112-2-3 artiklan mukaisia rangaistusten täytäntöönpanoa ja soveltamista koskevista järjestelyistä annettuja lakeja, joten neuvoston 13. kesäkuuta 2002 tehdyn puitepäätöksen 32 artiklan mukaisesti niitä sovelletaan tekoihin, jotka on tehty 1. marraskuuta 1993 jälkeen (vrt. myös rikosjaoston tuomio 23. marraskuuta 2004, nro 6578).

– **Eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamista koskevan kuuden päivän määräajan merkitys**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 1. syyskuuta 2004 antamassa tuomiossa nro 4785 katsottiin, että Ranskan lainsäädännön mukainen eurooppalaisen pidätysmääräyksen alkuperäiskappaleen tai jäljennöksen vastaanottamista koskevan kuuden päivän määräajan noudattamatta jättäminen ei aiheuta pätemättömyysväitettä. Ei ole vielä ratkaistu kysymystä siitä, onko määräajan noudattamatta jättäminen riittävä peruste pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön vapauttamiselle.

– **Sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen pätevyys, joka on annettu kyseisen henkilön pidättämisen perusteena olleen SIS-kuulutuksen johdosta**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 5. lokakuuta 2004 antamassa tuomiossa nro 5548 katsottiin, että jaostolla, jonka tehtäväksi alustava tutkinta on annettu ja joka kieltäytyy luovuttamasta SIS-järjestelmään tehdyn kansainvälisen pidätysmääräyksen perusteella pidätettyä henkilöä sillä perusteella, että eurooppalainen pidätysmääräys on annettu SIS-kuulutuksen jälkeen, ei ole riittävää oikeusperustaa kyseisen päätöksen tekemiseen (ks. myös rikosjaoston tuomio 1. helmikuuta 2005, nro 00742).

- **Sen jaoston päätösten luonne, jonka tehtäväksi alustava tutkinta on annettu luovuttamispäätöksen perusteella (rikosprosessilain 695-46 artikla)**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 13.10.2004 antamassa tuomiossa nro 5834 katsottiin, että jaostolla, jolta on haettu lupaa syytteesenpanoon muista rikoksista kuin luovuttamisen perustana olevasta rikoksesta, jotka on tehty sitä ennen, ja jonka tehtäväksi alustava tutkinta on annettu, ei ole muutoksenhakumahdollisuutta (ks. myös rikosjaoston tuomio 14. joulukuuta 2004, nro 7034).

- **Väliaikainen luovuttaminen ja turvaamistoimenpiteen puuttuminen (rikosprosessilain 695-39 artikla)**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 13. lokakuuta 2004 antamassa tuomiossa nro 7071 katsottiin, että rikosprosessilain 695-39 artikla ei tee Ranskassa etsityn ja syytetyn henkilön väliaikaista luovuttamista koskevaa päätöstä riippuvaiseksi kyseistä henkilöä koskevan turvaamistoimenpiteen puuttumisesta.

- **Turvaamistoimenpiteen kohteena olevan henkilön luovuttaminen (rikosprosessilain 695-12 artikla)**

Korkeimman oikeuden rikosjaoston 25. toukokuuta 2005 antamassa tuomiossa nro 3197 katsottiin, että turvaamistoimenpiteen – tässä tapauksessa kyseessä oli kuuden kuukauden välein uudelleen arvioitava psykiatrinen hoito suljetussa laitoksessa – kohteena olevan henkilön luovuttaminen on rikosprosessilain 695-11 – 695-24 artiklan mukaista, sillä turvaamistoimenpiteen kesto oli pidempi kuin neljän kuukauden pituinen vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus.

LIITE VIII

EUROOPPALAISESTA PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ TEHTYÄ PÄÄTÖSTÄ KOSKEVA VAKIOLOMAKE

Tätä lomaketta ei tule tulkita siten, että se korvaa puitepäätöksen 2002/584/YOS 22 artiklan mukaisesti toimitettavan luovuttamisesta tehdyn päätöksen tai, tarpeen mukaan tai pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen tätä pyytäessä, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn oikeudellisen päätöksen tekstin kokonaisuudessaan

I EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN TUNNISTEET				
ANTAMISEN VIITETIEDOT	TÄYTÄNTÖÖNPANON VIITETIEDOT	SIS-VIITETIEDOT		
ANTANUT VIRANOMAINEN			ANTAMISPÄIVÄ:	
TÄYTÄNTÖÖNPANOVIRANOMAINEN:	ETSITYY HENKILO			
HENKILÖN KANSALAISUUS				
II - EUROOPPALAISTA PIDÄTYSMÄÄRÄYSTÄ KOSKEVA LOPULLINEN PÄÄTÖS				
VIRANOMAISVIITETIEDOT, TUOMION TAI PÄÄTÖKSEN NRO PÄIVÄMÄÄRÄ				
-A- ☐ PANTU TÄYTÄNTÖÖN:				
ETSITYN HENKILÖN SUOSTUMUS (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 13 art.)	☐ KYLLÄ ☐ EI	LUOPUMINEN ERITYISSÄÄNTÖÖN VETOAMISESTA (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 13 art. (2))	☐ KYLLÄ ☐ EI	OSITTAISESSA LUOVUTTAMISESSA MAINITTAVA RIKOKSET, JOIDEN OSALTA EUROOPPALAISTA PIDÄTYSMÄÄRÄYSTÄ EI HYVÄKSYTÄ:
SÄILÖÖNOTTOAIKA TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄSENVALTIOSSA ODOTETTAESSA LUOVUTTAMISTA (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 26 art.)	☐ SÄILÖÖNOTTO ☐ EI	ALKAMINEN (PIDÄTYSPVÄ/-AIKA) PÄÄTTYMINEN (LUOVUTTAMISPVÄ/-AIKA):¹	HENKILO OLLUT POISSA OIKEUDENKÄYNNISTÄ (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 4 a art.)	☐ KYLLÄ ☐ EI
				☐ UUSI ILMOITTAMINEN ☐ UUSI OIKEUDENKÄYNTI ☐ KUMPIKAAN EI TARPEEN (4 a artiklan mukaiset vaatimukset täyttyvät)

¹ Tämä alaviite on laadittava muotoon: "Tämä päivämäärä on täytettävä, kun se on luovuttavan viranomaisen saatavilla. Sen voi täyttää myös vastaanottava viranomainen."

<p style="text-align: center;">TAKUUT (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 5 art.)</p>	☐ ELINKAUTISEN VAPAUDENMENETYKSEN TARKISTUS (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 5 art. (2))	<p style="text-align: center;">LUOVUTTAMISTA LYKÄTTY (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 24 ART. (1))</p>	☐ KYLLÄ	☐ SYYTEESEEN ASETTAMISEKSI TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄSENVALTIOSSA
	☐ TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄSENVALTION KANSALAISTEN TAI SIELLÄ VAKINAISESTI ASUVIEN HENKILÖIDEN PALAUTTAMINEN (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 5 ART. (3))		☐ EI	☐ RANGAIS- TUKSEN SUORITTAMI- SEKSI TÄYTÄNTÖÖN- PANOJÄSEN- VALTIOSSA
<p style="text-align: center;">VÄLIAIKAINEN LUOVUTTAMINEN</p>		☐ EI ☐ KYLLÄ (PÄIVÄYS) ... SAAKKA (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 24 ART. (2))		
<p>1.1.1. EHDOTTOMAT KIELTÄYTYMISPERUSTEET</p>		<p>1.1.2. KANSALLISEEN LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAISET PERUSTEET</p>		
☐ RES JUDICATA (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 3 art. (2)) ☐ ALAIKÄISYYS (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 3 art. (3)) ☐ ARMAHDUS (PUITEPÄÄTÖS EUROOPPAL. PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ, 3 art. (1))		☐ <u>PYYDETÄÄN TARKENTAMAAN:</u>		
<p>III - HUOMAUTUKSET</p>				

Paikka, aika ja täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen allekirjoitus
PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN ANTANEEN JÄSENVALTION TOIMIVALTAISELLE VIRANOMAISELLE
